

RZECZPOSPOLITA POLSKA

KRAJOWY
PROGRAM
REFORM

EUROPA 2020

AKTUALIZACJA 2014/2015

Przyjęty przez Radę Ministrów 22 kwietnia 2014 r.

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Scenariusz makroekonomiczny	6
3. Realizacja celów krajowych strategii „Europa 2020” oraz zaleceń Rady UE z 9 lipca 2013 r.	8
3.1. Cel w zakresie zatrudnienia	8
3.2. Cel w zakresie nakładów na B+R	22
3.3. Cele energetyczne	34
3.4. Cele w zakresie edukacji	44
3.5. Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu	51
3.6. Działania przyczyniające się do realizacji innych zaleceń Rady UE	61
4. Działania w zakresie inicjatyw przewodnich	73
5. Instytucjonalny proces aktualizacji KPR oraz zaangażowanie interesariuszy	77
Załącznik nr 1 - Realizacja zaleceń Rady UE	80
Załącznik nr 2 – Podsumowanie udziału parterów społeczno-gospodarczych w pracach Zespołu do spraw Strategii „Europa 2020” oraz przebieg konsultacji społecznych	96

1. Wstęp

Podstawowym instrumentem realizacji na poziomie państw członkowskich przyjętej w 2010 roku strategii „Europa 2020” są aktualizowane w kwietniu każdego roku Krajowe Programy Reform (KPR). Aktualizacji tej dokonuje się w rytmie Semestru Europejskiego, jednocześnie z aktualizacją Programów Stabilności lub Konwergencji, co umożliwi powiązanie procesów programowania reform strukturalnych z planowaniem budżetowym.

Dokument pn. *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020. Aktualizacja 2014/2015* (dalej *KPR 2014/2015*) jest czwartą edycją KPR w tym cyklu. Pierwszym, wyjściowym dokumentem był *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020*, przyjęty przez Radę Ministrów 26 kwietnia 2011 r., w którym określono, jak Polska w perspektywie do roku 2020 będzie realizować zobowiązania podjęte w zakresie pięciu wiodących celów strategii „Europa 2020”. Uwzględniając specyficzne krajowe uwarunkowania i kierunki działań wytyczone w polskich dokumentach strategicznych, w KPR Rząd RP uznał, że należy skupić się na odrabianiu zaległości rozwojowych oraz budowie nowych przewag konkurencyjnych w trzech obszarach priorytetowych:

1. Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego;
2. Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego;
3. Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Odrabianie zaległości rozwojowych polegać będzie przede wszystkim na zmniejszeniu dystansu infrastrukturalnego m.in. w transporcie, energetyce, telekomunikacji, infrastrukturze społecznej oraz poprawie otoczenia regulacyjnego i działań na rzecz podniesienia jakości stanowionego prawa, z zachowaniem wysokiej jakości usług świadczonych przez administrację publiczną.

Budowanie nowych przewag konkurencyjnych wymaga przede wszystkim działań związanych z poprawą zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw oraz kreatywności społeczeństwa. Działania te powinny się skupiać na wzmacnianiu kadry nauczającej w rozwoju kompetencji związanych z kreatywnością i innowacyjnością w zakresie metod nauczania. Ważne jest również wzmocnienie powiązań między szkolnictwem wyższym, sektorem nauki i sferą gospodarki. W konsekwencji, działania te powinny przełożyć się na wzrost poziomu zatrudnienia oraz tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości. Konieczne jest także uzyskanie impetu cyfrowego, który będzie jedną z kluczowych dźwigni dla utrzymania wysokiego tempa rozwoju gospodarczego w przyszłości. Dotyczy to w szczególności nowych przewag konkurencyjnych, które będą tworzone w oparciu o zaawansowane technologie. Pozwoli to Polsce w średnim okresie podnieść innowacyjność gospodarki i zwiększyć adaptacyjność społeczeństwa.

Wyznaczone w pierwszym KPR priorytetowe kierunki działań pozostają nadal aktualne, natomiast ze względu na potrzebę bardziej precyzyjnego monitorowania postępów w realizacji strategii „Europa 2020” oraz monitorowania realizacji zaleceń Rady UE, w 2013 r. zmieniono układ dokumentu. W dokumencie pn. *Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”. Aktualizacja 2013/2014*, przyjętym przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2013 r. działania uporządkowano według pięciu celów krajowych z uzupełnieniem dodatkowo o działania przyczyniające się do

realizacji zaleceń Rady UE skierowanych do Polski¹, które wykraczają poza te cele. W odrębnym rozdziale opisane zostały działania, które w sposób pośredni wpisują się w cele strategii „Europa 2020” i jednocześnie odpowiadają na wyzwania zidentyfikowane w inicjatywach przewodnich towarzyszących tej strategii.

W *KPR 2014/2015* zachowano opisany powyżej układ dokumentu oparty o cele krajowe strategii „Europa 2020” oraz Zalecenia Rady UE skierowane do Polski². Dokonano weryfikacji listy działań – usunięto działania zrealizowane, w działaniach kontynuowanych wskazano nowe etapy realizacji na lata 2014-2015 oraz uzupełniono dokument o nowe działania.

KPR 2014/2015 uwzględnia priorytety zawarte w *Rocznej Analizie Wzrostu Gospodarczego na 2014 r.*³, dotyczące konsolidacji fiskalnej, działań dla ograniczenia bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży, wsparcia dla wzrostu gospodarczego i konkurencji na jednolitym rynku oraz redukcji obciążeń regulacyjnych. Obok wymienionych wyżej dokumentów unijnych, bazę dla przygotowania *KPR 2014/2015* stanowiły również priorytety *Strategii Rozwoju Kraju 2020: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* (SRK 2020), a także strategie zintegrowane⁴.

Przy przygotowaniu *KPR 2014/2015* brano również pod uwagę rolę jaką KPR będzie odgrywał w mechanizmach realizacji unijnej polityki spójności w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Z jednej strony środki pochodzące z polityki spójności będą stanowić istotne źródło finansowania zadań zapisanych w KPR. Z drugiej strony, monitorowanie realizacji KPR, zgodnie z projektowanymi regulacjami, ma służyć ukierunkowaniu polityki spójności na wsparcie realizacji celów strategii „Europa 2020”. W związku z tym w dokumencie wskazano priorytety perspektywy finansowej 2014-2020, które powiązane są z realizacją poszczególnych celów krajowych strategii „Europa 2020”.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację makroekonomiczną, a także prognozy i priorytety gospodarcze Rządu RP określone w dokumentach strategicznych, *KPR 2014/2015* identyfikuje najważniejsze działania, które przekładają się na realizację krajowych celów strategii „Europa 2020”, a także spełniają co najmniej jeden z następujących warunków:

¹ Zalecenie Rady z 10 lipca 2012 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2012 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012–2015, OJ (2012/C 219/19)

² Zalecenia Rady z dnia 9 lipca 2013 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2013 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na lata 2012-2016 (2013/C 2017/16)

³ Komunikat KE: Roczna analiza wzrostu na 2014 r. COM(2013) 800

⁴ Główne cele rozwojowe kraju w perspektywie średniookresowej zostały sformułowane w *Strategii Rozwoju Kraju 2020: aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo* (SRK 2020), przyjętej przez Radę Ministrów 25 września 2012 roku. Dodatkowo realizacja poszczególnych celów strategii „Europa 2020” będzie zapewniona poprzez wdrażanie zapisów zintegrowanych strategii rozwoju - cel w zakresie zatrudnienia (głównie działania przewidziane w *Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego - SRKL*), cel w zakresie innowacyjności (głównie działania przewidziane w *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki - SIEG*), cel w zakresie energii i klimatu (głównie działania przewidziane w *Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - BEiŚ*), cel w zakresie edukacji (głównie działania przewidziane w SRKL, SIEG), cel w zakresie ubóstwa (głównie działania przewidziane w SRKL). Dodatkowo do realizacji celów strategii „Europa 2020” przyczynić się będą pozostałe strategie zintegrowane tj.: *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego*, *Strategia Rozwoju Transportu do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*, *Strategia Sprawne Państwo*, *Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP* oraz *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego*.

- przyczynią się do realizacji zaleceń Rady UE z 9 lipca 2013 r.;
- zostały wskazane w konkluzjach Rady Europejskiej i/lub Rocznej Analizie Wzrostu Gospodarczego na 2014 r.;
- zostały wskazane jako warunek ex-ante w załączniku IV do rozporządzenia ogólnego dotyczącego przyszłej polityki spójności;
- wpisują się w działania określone w Strategii Rozwoju Kraju 2020;
- znajdują się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

W pracy nad *KPR 2014/2015* zaangażowany był Międzyresortowy Zespół do spraw Strategii „Europa 2020” (dalej Zespół), stanowiący organ opiniotwórczo-doradczy Prezesa Rady Ministrów. W jego skład, obok przedstawicieli administracji rządowej, wchodzi również partnerzy społeczno-gospodarczy, co ma służyć promocji strategii „Europa 2020” oraz wzmocnieniu współpracy różnych środowisk i współodpowiedzialności za jej realizację na szczeblu krajowym i lokalnym. Instytucjonalny proces aktualizacji KPR oraz zaangażowanie interesariuszy zostały przedstawione w rozdziale 5. Ponadto w załączniku nr 2 podsumowano dotychczasowe zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych w pracę Zespołu oraz przebieg konsultacji społecznych.

2. Scenariusz makroekonomiczny

Od początku 2013 r. miało miejsce stopniowe przyspieszenie tempa wzrostu aktywności w gospodarce polskiej (kw/kw, sa). W efekcie poziom PKB w IV kwartale był już o 2,7% wyższy niż rok wcześniej. Wzrostowi eksportu sprzyjały wysoka konkurencyjność polskich przedsiębiorstw, korzystne uwarunkowania kursowe, a od II kwartału 2013 r. także poprawa dynamiki aktywności na polskich głównych rynkach eksportowych. Zarysowała się też poprawa sytuacji na rynku pracy, przejawiająca się wzrostem popytu na pracę i spadkiem bezrobocia, przy wciąż jednak ograniczonej presji płacowej. Od II połowy 2013 r. coraz większą rolę we wzroście PKB (w ujęciu r/r) zaczął odgrywać popyt krajowy, zarówno konsumpcyjny, jak i inwestycyjny, chociaż głównym czynnikiem wzrostu pozostał eksport netto.

Mimo stopniowej poprawy tendencji dla większości kategorii makroekonomicznych w trakcie 2013 r., ich przeciętne zmiany w całym 2013 r. były z reguły mniej korzystne niż rok wcześniej. PKB zwiększył się o 1,6% (w 2012 r. 2,0%). Nieznaczny spadek w zakresie popytu na pracę przełożył się na wzrost stopy bezrobocia do 10,3% wobec 10,1% rok wcześniej (stopa bezrobocia pozostała niższa od przeciętnej stopy bezrobocia w UE). Ograniczona presja płacowa, przy niskiej dynamice kredytów konsumpcyjnych przyczyniła się do obniżenia realnego tempa wzrostu konsumpcji prywatnej do 0,8% wobec 1,2% w 2012 r. W 2013 r., pomimo wzrostu inwestycji sektora prywatnego, inwestycje w skali całej gospodarki były niższe niż rok wcześniej w związku z dużym spadkiem inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych. Uwzględniając spowolnienie tempa wzrostu konsumpcji prywatnej oraz ujemny wkład zapasów, szacuje się, że w 2013 r. popyt krajowy nie zmienił się w ujęciu realnym drugi raz z rzędu. Głównym czynnikiem wzrostu PKB pozostał eksport netto w efekcie niższej dynamiki wolumenu importu niż eksportu.

Stagnacja popytu krajowego i negatywna luka produktowa spowodowały, że inflacja przez cały 2013 rok utrzymywała się na niskim poziomie. Od grudnia 2012 r. pozostawała ona poniżej celu NBP, a od lutego 2013 r. także poniżej dolnej granicy dopuszczalnego odchylenia od tego celu.

Wraz z oczekiwaną wyraźną poprawą kondycji ekonomicznej głównego partnera handlowego Polski, jakim jest UE, również w Polsce można oczekiwać korzystnych perspektyw wzrostu gospodarczego. Szacunki Komisji Europejskiej (luty 2014) wskazują, że import UE, który jest najważniejszym indykatorem zmian popytu na polski eksport, zwiększył się w roku bieżącym o 4,0% wobec 0,5% wzrostu w roku ubiegłym. W 2015 r. wzrost importu UE ma wynieść 5,6%. Uwzględniając wysoką konkurencyjność polskich przedsiębiorstw, prognozuje się, że w 2014 r. realne tempo wzrostu eksportu w Polsce wyniesie 5,0% wynikiem czego będzie wzrost udziału eksportu w PKB do najwyższego w historii poziomu 48,4%. W horyzoncie prognozy zależność polskiej gospodarki od sytuacji na rynkach zewnętrznych zacznie się stopniowo zmniejszać na korzyść popytu krajowego. W 2015 r. eksport wzrośnie realnie o 4,9%, a w kolejnych jego tempo wzrostu wyniesie odpowiednio 4,8% w 2016 r. i 4,1% w 2017 r.⁵

W latach 2014-2015 udział inwestycji publicznych w PKB ustabilizuje się na poziomie z 2013 r., tj. 3,9% PKB. W kolejnych latach oczekuje się niewielkiego spadku tego udziału, do ok. 3,5% w 2017 r. Związane jest to z wygaszeniem projektów

⁵ Eksport/import w ujęciu rachunków narodowych

finansowanych w ramach perspektywy finansowej 2007-2013, które w latach 2014-2015 będą realizowane równolegle z projektami perspektywy finansowej 2014-2020.

Uwzględniając oczekiwany wzrost liczby osób aktywnych zawodowo oraz prognozowane przyrosty pracujących, oczekiwane jest systematyczne ograniczanie stopy bezrobocia. Utrzymywanie się stopy bezrobocia powyżej poziomu stopy bezrobocia równowagi oraz planowane ograniczenie wzrostu funduszu wynagrodzeń w większości jednostek podsektorów rządowego i ubezpieczeń społecznych są czynnikami, które będą też zmniejszać presję na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce.

W rezultacie, oczekuje się, że w latach 2014-2015 realny wzrost spożycia prywatnego wyniesie odpowiednio 2,2% i 3,0%, pomimo spodziewanego wzrostu dobrowolnej stopy oszczędności. W kolejnych latach, wraz z poprawą warunków na rynku pracy i oczekiwanym polepszeniem nastrojów konsumentów dzięki lepszej koniunkturze, realne tempo wzrostu spożycia prywatnego przyspieszy do 3,9% oraz 4,0%. Szacowane realne tempo wzrostu spożycia publicznego to odpowiednio 2,4% w 2014 r., 1,1% w 2015 r., 1,4% w 2016 r. oraz 2,5% w 2017 r.

Pomimo relatywnie niekorzystnej sytuacji w otoczeniu zewnętrznym od 2011 r. w Polsce obserwuje się odbudowę inwestycji prywatnych po silnym spadku tej kategorii ekonomicznej w latach 2009-2010. Przewiduje się, że tendencja ta będzie kontynuowana i w 2014 r. inwestycje prywatne zwiększą się realnie o 4,5%, by w kolejnych latach osiągnąć tempo wzrostu na poziomie odpowiednio 7,8% w 2015 r., 9,6% w 2016 r. oraz 9,3% w 2017 r.

Podsumowując, oczekiwania dotyczące kształtowania się głównych agregatów wzrostu gospodarczego wskazują, że wzrost PKB w Polsce w 2014 r. wyniesie 3,3%, czyli dwukrotnie więcej niż w 2013 r. Podstawowym czynnikiem odpowiedzialnym za przyspieszenie tempa wzrostu PKB będzie oczekiwane przyspieszenie w popycie krajowym, w tym szybsze tempo wzrostu spożycia prywatnego oraz utrzymanie wysokiej dynamiki inwestycji prywatnych. Prognozuje się, że w 2015 r. realne tempo wzrostu PKB wyniesie 3,8%, a w latach 2016-2017 ustabilizuje się na poziomie 4,3%. W okresie do 2016 r. polityka makroekonomiczna prowadzona będzie w warunkach utrzymującej się ujemnej luki produktowej, chociaż następować będzie jej stopniowe domykanie się (do poziomu 0,0% PKB w 2016 r.). Od 2017 r. luka powinna być już dodatnia, na poziomie ok. 0,5%.

Oczekiwane kształtowanie się podstawowych wielkości makroekonomicznych w najbliższych latach

Kategoria	2013	2014	2015	2016	2017
PKB w ujęciu realnym, wzrost w %	1,6	3,3	3,8	4,3	4,3
Eksport	4,6	5,0	4,9	4,8	4,1
Import	1,2	4,0	5,1	5,5	5,4
Spożycie prywatne	0,8	2,2	3,0	3,9	4,0
Spożycie publiczne	2,8	2,4	1,1	1,4	2,5
Nakłady brutto na środki trwałe, wzrost w %	-0,2	4,1	7,2	6,9	7,8
PKB w cenach bieżących, mld PLN	1 635,7	1 704,6	1 805,5	1 929,4	2 058,2
Średnioroczny wzrost cen towarów i usług	0,9	1,2	2,3	2,5	2,2
Pracujący ⁶ , wzrost w %	-0,1	0,6	0,8	0,8	0,8
Stopa bezrobocia ⁷ , w %	10,3	9,8	9,3	8,6	7,9

⁶ Pracujący przeciętnie według BAEL (15 lat i więcej).

⁷ Zharmonizowana stopa bezrobocia, zgodna z definicją Eurostatu.

3. Realizacja celów krajowych strategii „Europa 2020” oraz zaleceń Rady UE z 9 lipca 2013 r.

Biorąc pod uwagę wytyczne Komisji Europejskiej z października 2013 r. w tej części aktualizacji KPR zawarto główne działania przyczyniające się bezpośrednio do realizacji przez Polskę celów strategii „Europa 2020” oraz zaleceń Rady UE skierowanych do Polski 9 lipca 2013 r.

Każdy podrozdział podzielony został na część podsumowującą główne działania podjęte w 2013 r. oraz część prezentującą działania zaplanowane na lata 2014/2015. Każdemu działaniu został przypisany resort odpowiedzialny za realizację, harmonogram działań oraz szacunkowe skutki finansowe. Dane dotyczące skutków finansowych planowanych działań/interwencji stanowią szacunkowe wyliczenia ich potencjalnego wpływu. W zakresie roku 2014 szacunki te wynikają z ustawy budżetowej na rok 2014, natomiast ostateczny poziom ich finansowania w 2015 r. wynikać będzie z ustawy budżetowej na rok 2015 oraz stosownych aktów prawnych. W przypadku działań będących na etapie projektów kwoty te nie stanowią zobowiązania do czasu ich oficjalnego zaakceptowania przez Radę Ministrów.

3.1. Cel w zakresie zatrudnienia

W Polsce, podobnie jak w poprzednich latach, nadal istotnym wyzwaniem pozostaje zwiększenie wskaźnika zatrudnienia. Wśród populacji w wieku 20-64 lata wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 64,7% w 2012 r. i 64,9% w 2013 r., podczas gdy średnia dla całej Unii Europejskiej to 68,4% w 2012 r. Drugim głównym zadaniem pozostaje zmniejszenie poziomu bezrobocia, które jest m.in. wynikiem niekorzystnej sytuacji makroekonomicznej w Polsce i Europie. W 2013 r. średnioroczna stopa bezrobocia wg metodologii BAEL dla osób w wieku 15-64 lata wyniosła 10,5%. Istotnym wyzwaniem jest także zmniejszenie dezaktywizacji zawodowej z powodu choroby⁸ i niepełnosprawności.

W związku z tymi wyzwaniami, jak również mając na uwadze zachodzące procesy demograficzne, skutkujące kurczeniem się populacji aktywnych zawodowo po 2020 r., konieczne jest aktywizowanie grup, które do tej pory w niewystarczającym stopniu były obecne na rynku pracy, w szczególności ludzi młodych, jako grupy, która najsilniej odczuła skutki spowolnienia gospodarczego dla rynku pracy oraz osób po 50 roku życia i kobiet.

Wysokie bezrobocie wśród ludzi młodych – w 2013 r. średnioroczna stopa bezrobocia wg metodologii BAEL dla młodzieży (15-24 lata) wyniosła 27,3% – często związane jest z trudnością przejścia z etapu edukacji do zatrudnienia. Sytuacja tej grupy wymaga z jednej strony prowadzenia działań ułatwiających podjęcie pierwszej pracy, z drugiej – zwiększania kompetencji i kwalifikacji zdobywanych w ramach systemu kształcenia i szkolenia, tak by odpowiadały obecnym i przyszłym potrzebom pracodawców w zakresie umiejętności. Szczególnie istotne jest stworzenie warunków umożliwiających uczelniom wzmocnienie praktycznych aspektów kształcenia i dostosowanie kierunków studiów i ich programów nauczania do potrzeb rynku pracy oraz stworzenie nowoczesnych programów kształcenia odpowiadających na wyzwania innowacyjnej gospodarki⁹, szczególnie kształcąc specjalistów w sektorach

⁸ Realizacja programów przeciwdziałających dezaktywizacji zawodowej spowodowanej stanem zdrowia ujęta została w części 4 Działania w zakresie inicjatyw przewodnich.

⁹ Działania w zakresie dostosowania kierunków studiów do potrzeb rynku pracy, opisane są w części 3.4 Cele w zakresie edukacji.

o najwyższym potencjale wzrostu zatrudnienia¹⁰. Dostrzegając potrzeby młodych ludzi w zakresie umiejętności oraz doświadczenia zawodowego, przygotowanie do zawodu, zdobywanie praktyki, stanowią istotny element w „Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży”.

Bardzo istotne pozostają działania na rzecz wzrostu zatrudnienia wśród kobiet, osób powyżej 50 roku życia i innych grup defaworyzowanych na rynku pracy.

W celu podwyższenia wskaźnika zatrudnienia kobiet, który jest niższy niż wskaźnik zatrudnienia mężczyzn, rozszerzana jest paleta instrumentów ułatwiających godzenie pracy zawodowej z rodzicielstwem. Do już dostępnych, takich jak elastyczny czas pracy i telepraca, system opieki nad dziećmi do lat 3, dodane zostają kolejne, m.in. grant na telepracę oraz świadczenie aktywizacyjne dla osób, które chcą powrócić na rynek pracy po przerwie spowodowanej wychowywaniem dziecka. Zapewniony będzie dalszy rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz placówek przedszkolnych. Należy przy tym zaznaczyć, że w ostatnim okresie obserwujemy wysoką dynamikę wzrostu udziału dzieci uczęszczających do przedszkola w wieku 3-5 lat – z ok. 47% w 2007 r. do ok. 74% w 2013 r. Wzrost był jeszcze większy dla obszarów wiejskich – z ok. 23% do ok. 64%.¹¹

W związku z podwyższeniem ustawowego wieku emerytalnego, które miało miejsce 1 stycznia 2013 r., kontynuowane są działania wpływające na wzrost zdolności do zatrudnienia wśród osób w wieku przedemerytalnym i okołoemerytalnym, tak aby umożliwić im sprawne funkcjonowanie na rynku pracy, co przyczyni się do podwyższenia efektywnego wieku dezaktywacji zawodowej.

Skuteczna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, szczególnie grup defaworyzowanych na rynku pracy, wymaga podjęcia kompleksowych działań w zakresie polityki rynku pracy. W tym kontekście będą wprowadzane mechanizmy zwiększające efektywność publicznych służb zatrudnienia, zapewniające im szersze spektrum instrumentów aktywnej polityki rynku pracy, a także umożliwiające nawiązywanie ścisłej współpracy z instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi oraz agencjami zatrudnienia, w celu skutecznej aktywizacji osób najbardziej oddalonych od rynku pracy.

Elementy stanowiska i opinii partnerów społeczno-gospodarczych odzwierciedlone w KPR 2014/2015

Zgłaszane w toku prac Zespołu postulaty partnerów społeczno-gospodarczych są w dużej mierze kierunkowo zgodne z planami rządu.

Wśród rekomendacji, które znalazły bezpośrednie odzwierciedlenie w *KPR 2014/2015* należy wskazać zwłaszcza działania na rzecz wzrostu zatrudnienia osób młodych, w tym przygotowania tzw. gwarancji dla młodzieży oraz dalszego zwiększenia dostępności przestrzennej i finansowej do opieki żłobkowej i przedszkolnej.

Konstrukcja wprowadzonego w 2013 r. urlopu rodzicielskiego wydaje się być zgodna z rekomendacją dotyczącą zwiększenia możliwości łączenia pracy na część etatu z urlopami związanymi z urodzeniem dziecka bez utraty czy zmniejszania świadczeń.

Podjęmowane będą działania na rzecz wzmocnienia powiązań edukacji z rynkiem pracy. Zgodnie z rekomendacją partnerów społeczno-gospodarczych dotyczącą wprowadzenia systemu prognozowania zapotrzebowania rynku pracy, rozwijany jest zintegrowany systemu progностyczno-informacyjny, który usprawni prognozowanie popytu na pracę. System będzie zawierał prognozę

¹⁰ Zielone miejsca pracy, białe miejsca pracy oraz sektor ICT (technologie informatyczne i komunikacyjne)

¹¹ System Informacji Oświatowej.

liczby pracujących w polskiej gospodarce do 2020 roku, w trzech przekrojach: zawodów, sektorów gospodarczych i województw.

Projektowane w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zmiany w sposobie funkcjonowania urzędów pracy wydają się odpowiadać na postulat dotyczący zmiany metod funkcjonowania i struktury instytucji publicznych zajmujących się kwestiami zatrudnienia tak, aby zwiększyć efektywność aktywnych programów rynku pracy, zmniejszyć koszty aktywizacji osób pozostających bez pracy.

Działania aktywizujące na rynku pracy osoby niepełnosprawne będą realizowane m.in. przy pomocy wsparcia środków europejskich w tym w ramach nowej perspektywy finansowej EFS. W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu zaplanowano działanie *Poprawa systemu włączania osób niepełnosprawnych do życia społecznego i zawodowego*, obejmujące m.in. przygotowanie zmian do ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ich wdrożenie, zaplanowane na lata 2015-2020. Natomiast obecnie nie można wskazać terminów przeprowadzenia zmian legislacyjnych.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (w %) ogółem w Polsce w latach 2010-2020¹²

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	64,3	64,5	64,7	64,9	65,5	66,5	67,4	68,1	69,2	70,1	71,0

Źródło: Dane dla lat 2010-2013 - na podstawie BAEL, GUS¹³. Dla lat 2014-2020 – prognoza MPiPS

Priorytety w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Cel w zakresie zatrudnienia będzie realizowany przy wykorzystaniu zarówno Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), jak i regionalnych programów operacyjnych (RPO). PO WER uwzględni długofalowe wyzwania związane z globalizacją, rozwojem ekonomicznym, jakością polityk publicznych, zjawiskami demograficznymi, czy inwestycjami w kapitał ludzki. Do realizacji celu w zakresie zatrudnienia przyczyniać się będą w szczególności następujące priorytety inwestycyjne:

- 8.6 trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży
- 8.8 równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
- 8.9 przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
- 8.10 aktywne i zdrowe starzenie się
- 8.11 modernizacja instytucji działających na rynku pracy, takich jak publiczne i prywatne służby zatrudnienia, oraz lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy, w tym poprzez przedsięwzięcia służące zwiększaniu ponadnarodowej mobilności pracowników, oraz

¹² Ludność pracująca = osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem oraz osoby, które formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia. (Źródło: GUS, BAEL)

¹³ wskaźniki oparte na BAEL zaprezentowane w dokumencie są opracowane na podstawie danych uogólnionych w oparciu o bilanse opracowane na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Aktualnie do uogólnienia wyników badania BAEL na populację generalną stosuje się dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011. Jednocześnie wprowadzono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

systemy mobilności oraz lepszej współpracy instytucji i właściwych zainteresowanych podmiotów

- 10.2 poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć, zwłaszcza w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji
- 10.3 wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
- 10.3 bis – lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Ponadto cel będzie realizowany na poziomie regionalnym, gdzie wsparcie bezpośrednie w zakresie aktywizacji zawodowej będzie udzielane w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO).

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

W 2013 r. trwały prace na [reformą polityki rynku pracy](#). 5 listopada 2013 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. W projekcie zapisano rozwiązania m.in. mające na celu poprawę jakości i efektywności usług świadczonych przez urzędy pracy oraz nowe instrumenty skierowane do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym do ludzi młodych do 30 roku życia, osób powyżej 50 roku życia oraz osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem.

Przygotowano [Plan realizacji „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce](#), obejmujący zestaw działań dzięki którym publiczne służby zatrudnienia, jednostki organizacyjne Ochotniczych Hufców Pracy, Bank Gospodarstwa Krajowego oraz niepubliczne instytucje rynku pracy będą wspierać osoby do 25 roku życia (w przypadku BGK do 29 roku życia) w skutecznym wejściu na rynek pracy.

Realizowany był Program „Młodzi na rynku pracy”, którego celem jest zmniejszenie bezrobocia wśród młodzieży. Jednym z ważniejszych elementów Programu był projekt pilotażowy „Twoja Kariera – Twój Wybór”. Rozwiązaniami testowanymi w ramach pilotażu były m.in.: indywidualne wsparcie opiekuna/asystenta bezrobotnego, promesa aktywizacji młodych obejmująca: bon szkoleniowy, bon na kształcenie zawodowe i policealne, bon na kształcenie podyplomowe, bon stażowy, bon dla pracodawcy za zatrudnienie absolwenta szkoły wyższej oraz dotacja na zasiedlenie. W ramach Programu „Młodzi na rynku pracy” w 2013 r. na realizację programów specjalnych dla bezrobotnych do 30 roku życia przeznaczono kwotę 22,5 mln zł. W ramach tych działań zaktywizowano blisko 3,5 tys. młodych osób.

13 lipca 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, która wprowadziła zmiany polegające m.in. na: zmniejszeniu wkładu własnego gminy z 50% do 20% kosztów realizacji zadania przy ubieganiu się o środki finansowe z budżetu państwa na utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki; rozszerzeniu o podmioty niepubliczne katalogu podmiotów, które mogą ubiegać się o środki finansowe z budżetu państwa na [utworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki](#); poszerzeniu katalogu podmiotów mogących zatrudniać dziennych opiekunów; a także umożliwieniu zatrudnienia niani przez osoby prowadzące działalność rolniczą, za którą (nianię) Zakład Ubezpieczeń Społecznych opłaci składki na ubezpieczenia emerytalne,

Zalecenie 3
Zmniejszenie bezrobocia
wśród młodych

Zalecenie 4
Podwyższenie wskaźnika
przyjmowania dzieci do
placówek opieki nad
małymi dziećmi i
placówek przedszkolnych

rentowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne. W 2013 r. w związku z realizacją Programu „Maluch” zorganizowano 2 edycje konkursu, skierowane na wsparcie gminnych projektów dotyczących rozwoju i zapewnienia funkcjonowania instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (edycja 1) oraz do niepublicznych podmiotów świadczących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 na obniżenie wysokości opłat wnoszonych przez rodziców za pobyt dzieci w tych instytucjach opieki (edycja 2.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. funkcjonowało w Polsce 1 511 instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (żłobków, klubów dziecięcych, dziennych opiekunów) wpisanych do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub do wykazu dziennych opiekunów, z tego: 1 243 żłobki, 212 klubów dziecięcych oraz 56 dziennych opiekunów. Oznacza to wzrost liczby instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 o 63,2% w stosunku do 2012 r. Wzrost odsetka liczby instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 nastąpił w każdym rodzaju form opieki.

1 września 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. Celem wprowadzonych zmian jest systematyczne **zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego**, które do 1 września 2017 r. zapewni wszystkim dzieciom w wieku od 3 do 5 lat miejsca w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, w których ustawowo została ograniczona wysokość opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego.

Ustawą z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw wprowadzono **płatny urlop rodzicielski**. Urlop przysługujący w związku z urodzeniem dziecka składa się z 20 tygodni urlopu macierzyńskiego, 6 tygodni urlopu dodatkowego i 26 tygodni urlopu rodzicielskiego. Rodzic, który zdecyduje się na półroczny urlop, dostaje zasiłek macierzyński w wysokości 100 % swojego wynagrodzenia. Jeżeli z czasem zdecyduje się go przedłużyć o kolejne pół roku, wtedy zasiłek wyniesie 60% pensji. Z kolei rodzic, który od razu skorzysta z rocznego urlopu, dostanie przez cały rok 80% wynagrodzenia. Nowe rozwiązania pozwalają rodzicom dzielić się urlopem – po 14 tygodniach urlopu macierzyńskiego, jego pozostałą część wykorzystać może ojciec dziecka – oraz łączyć urlop rodzicielski z wykonywaniem pracy na pół etatu. Wprowadzaniu zmian towarzyszyła kampania społeczna, której celem było upowszechnienie obowiązujących przepisów w zakresie urlopów przysługujących ojcom z tytułu urodzenia się dziecka oraz propagowanie idei świadomego ojcostwa.

W ramach działania 1.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) „Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego”, do końca 2013 r. działalność rozpoczęły: 224 żłobki, 24 kluby dziecięce i 25 instytucji dziennego opiekuna. Ponadto wspierano działania organizacji pozarządowych w obszarze wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy poprzez dofinansowanie wybranych projektów.

Prowadzone były działania wspierające **aktywność osób starszych**. 24 grudnia 2013 r. Rada Ministrów przyjęła obszerny pakiet dokumentów mających na celu wsparcie aktywności osób starszych w różnych obszarach. Wśród nich znalazły się zrewidowany Program „Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”, „Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020” oraz Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020. Ponadto, zrealizowano projekty „Z wiekiem na plus – szkolenia dla przedsiębiorstw”, który miał na celu przygotowanie przedsiębiorstw do wdrożenia

Zalecenie 4
Podwyższenie
wskaźnika
przyjmowania dzieci do
placówek opieki nad
małymi dziećmi i
placówek
przedszkolnych

Zalecenie 4
Zwiększenie udziału
kobiet w rynku pracy

Zalecenie 4
Podwyższenie wieku
dezaktywizacji
zawodowej

standardów zarządzania wiekiem oraz „Aktywny emeryt”, którego celem była popularyzacja efektywnego i aktywnego życia osób w wieku 50 plus.

23 sierpnia 2013 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw umożliwiająca bardziej [elastyczne organizowanie czasu pracy](#). Zmiany powinny wpłynąć na zwiększenie konkurencyjności firm, a przez to ułatwić zachowanie dotychczasowych i tworzenie nowych miejsc pracy oraz umożliwić pracownikom łatwiejsze godzenie życia zawodowego z życiem rodzinnym.

21 listopada 2013 r. weszła w życie ustawa [o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy](#), w której wprowadzono rozwiązania wspierające zatrudnienie poprzez dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników zagrożonych zwolnieniem w sytuacji przejściowych trudności przedsiębiorcy.

Prowadzono prace nad uruchomieniem zintegrowanego systemu prognostyczno-informacyjnego, który umożliwi prognozowanie popytu na pracę. Docelowo system będzie oferował prognozę liczby pracujących w polskiej gospodarce do 2020 roku, w trzech przekrojach: zawodów, sektorów gospodarczych i województw. Narzędzie prognostyczne on-line będzie dostępne od II kwartału 2014 r.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Reforma polityki rynku pracy (MPiPS)

W celu skutecznego łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego na rynku pracy, po przyjęciu przez Parlament nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wdrożone zostaną nowe rozwiązania w polityce rynku pracy mające na celu poprawę jakości i efektywności usług świadczonych przez urzędy pracy. Projektowane rozwiązania zakładają zwiększenie roli samorządu województwa w prowadzeniu polityki rynku pracy, zmiany w sposobie dystrybucji środków Funduszu Pracy, zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy (rady rynku pracy), uzależnienie przyznawania środków na aktywizację bezrobotnych i na wynagrodzenia pracowników powiatowych urzędów pracy od efektów ich działania, a także angażowanie środków Funduszu Pracy w realizację projektów realizowanych ze środków unijnych.

Ponadto poprawa efektywności działania urzędów pracy ma być osiągnięta poprzez wzmacnianie zindywidualizowanego podejścia w świadczeniu usług na rzecz bezrobotnych. Zakłada się m.in. wprowadzenie instytucji doradcy klienta, poprawę standardów działania urzędów pracy, wprowadzenie profilowania pomocy udzielanej bezrobotnym, zwiększenie zakresu zlecenia podmiotom niepublicznym usług aktywizacyjnych na rzecz bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy oraz wprowadzenie nowych form współpracy pomiędzy powiatowymi urzędami pracy i gminami.

Planowane jest także wprowadzenie nowych instrumentów rynku pracy skierowanych do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji – osób młodych poniżej 30 roku życia, starszych po 50 roku życia, osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem, które omówione są w kolejnych działaniach.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Projektowane nowe rozwiązania nie spowodują wzrostu wydatków Funduszu Pracy w 2014 r. i w kolejnych latach, ponieważ finansowane będą w ramach dotychczasowych limitów planu finansowego Funduszu Pracy.

Jednocześnie zakłada się, że dzięki wprowadzeniu proponowanych zmian możliwe będzie osiągnięcie dodatkowych wpływów z tytułu podatku PIT oraz składek na ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń osób, które zostaną zatrudnione w wyniku wprowadzenia zaproponowanych w ustawie zmian. Tym samym przewiduje się, że proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na stan finansów publicznych. Maksymalny poziom tych wpływów oszacowano na kwotę ok. 300 mln zł rocznie.

Realizacja „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce (MPiPS)

Realizacja „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce obejmować będzie skrócenie czasu, w którym publiczne służby zatrudnienia zobowiązane są do przedstawienia oferty pracy lub działań aktywizacyjnych osobie do 25 roku życia z dotychczasowych 6 do 4 miesięcy. Przewiduje to projekt nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Dodatkowo zaplanowano szereg działań dla osób młodych, których realizatorami będą Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (MPiPS), urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy (OHP), Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) oraz zainteresowani partnerzy rynku pracy.

Zgodnie z przyjętym planem realizacji „Gwarancji dla młodzieży”, adresatami „Gwarancji dla młodzieży” są:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia, w szczególności zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy,
- młodzież w wieku 15-17 lat przedwcześnie kończąca naukę,
- osoby od 18 do 25 roku życia z grupy tzw. NEET (not in employment, education or training),
- osoby w wieku 18-29 lat, które zostaną objęte systemem pożyczkowym przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Wsparcie dla wymienionych grup realizowane będzie w zależności od indywidualnych potrzeb osób młodych.

W urzędach pracy obok standardowych działań aktywizacyjnych kierowanych do osób młodych, planowane jest wykorzystanie nowych narzędzi wprowadzonych w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (m.in. bony szkoleniowe, stażowe, zatrudnieniowe, na zasiedlenie, grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, trójstronne umowy szkoleniowe). Dla realizacji „Gwarancji dla młodzieży” planuje się organizację konkursów z zakresu aktywizacji zawodowej na poziomie regionalnym (WUP), a także konkursów na nowatorskie działania aktywizacyjne na poziomie centralnym (organizatorem MPiPS). Adresowane będą one do szeroko rozumianych partnerów rynku pracy, takich, jak: agencje zatrudnienia, partnerzy społeczni, NGO's itp.

Działania OHP dla realizacji „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce skupione zostaną na wsparciu dwóch grup: osób młodych w wieku 15-17 lat zaniedbujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oraz osób młodych w wieku od 18 do 25 lat pozostających bez zatrudnienia, nie posiadających kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego lub posiadających kwalifikacje zawodowe nieodpowiadające wymogom rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących tereny wiejskie oraz mniejsze miejscowości. Wsparcie dla pierwszej

z grup będzie miało na celu przywrócenie młodzieży do systemu kształcenia. Wobec drugiej grupy realizowane będzie wsparcie polegające na umożliwieniu zdobycia zawodu, zmiany zawodu lub podwyższenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, zdobycia doświadczenia zawodowego i podjęcia pracy prowadzących do usamodzielnienia się młodej osoby, jak również kształtowanie tzw. miękkich kompetencji. Osoby młode, w razie potrzeby, uzyskają dodatkowe wsparcie socjalne.

Ważnym filarem „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce będzie również system pożyczkowy BGK dla studentów i absolwentów, obecnie testowany w formie programu pilotażowego „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”. Program zakłada dwa rodzaje pożyczek: pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej (pożyczka podstawowa) – do 20-krotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia, oraz pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego (pożyczka uzupełniająca) – do 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **II kwartał 2014 r.**
- Zaprogramowanie środków dla systemów konkursów centralnych i regionalnych – **2014 r.**
- Ogłoszenie konkursów centralnych i regionalnych – **2014/2015 r.**

Finansowanie

„Gwarancje dla młodzieży” w Polsce realizowane będą zarówno ze środków krajowych, jak i ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w ramach EFS oraz Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych.

Działania na rzecz osób młodych realizowane będą w urzędach pracy w ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych. Szacuje się, że będzie to średniorocznie kwota ok. 1,5-1,6 mld zł (uwzględniając wydatki na prefinansowanie działań realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego). Działania Ochotniczych Hufców Pracy prowadzone będą w ramach środków budżetowych na działalność statutową (szacuje się, że będzie to średniorocznie kwota ok. 75 mln zł).

Środki z budżetu UE na realizację Gwarancji dla młodzieży – w odniesieniu do młodych do 25 roku życia – będą pochodzić z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), w ramach którego wspierane będą osoby młode we wszystkich województwach, zarówno tych objętych Inicjatywą, jak i tych, które nie są beneficjentami środków w ramach Inicjatywy. Zakładana wysokość środków w ramach PO WER na działania w ramach „Gwarancji dla młodzieży” wyniesie ok. 1,7 mld euro w latach 2014-2020.

Przeciwdziałanie skutkom kryzysu na rynku pracy (MPiPS)

W czasie kryzysu, kiedy popyt na pracę jest niewielki, wzrost bezrobocia może przynieść bardzo niekorzystne skutki w postaci bezrobocia długotrwałego. W tym kontekście, adekwatne pozostają te instrumenty, które pozwalają utrzymać zatrudnienie pomimo spadku obrotów gospodarczych (sprzedaż towarów lub usług).

Na podstawie ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy zawierane są umowy, na podstawie których wypłacane będą świadczenia na częściowe zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas przestoju ekonomicznego oraz świadczenia na częściowe zrekompensowanie

wynagrodzeń z tytułu obniżenia wymiaru czasu pracy, a także dofinansowanie kosztów szkoleń pracowników.

Działanie ma na celu wprowadzenie rozwiązań wspierających zatrudnienie bezpośrednią pomocą finansową na dopłaty do wynagrodzeń dla pracowników zagrożonych zwolnieniami przez przedsiębiorców, u których przejściowo pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz określenie zasad dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów szkolenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy.

Umowy mogą być zawierane do 30 czerwca 2014 r. Po tym okresie minister właściwy do spraw pracy będzie prowadził na potrzeby Rady Ministrów miesięczny monitoring stopy bezrobocia rejestrowanego na poziomie krajowym. W przypadku wystąpienia dynamiki zmian stopy bezrobocia równej lub wyższej niż 7% w dwóch kolejnych miesiącach w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, po przedstawieniu przez ministra właściwego do spraw pracy informacji na temat tej dynamiki oraz bieżącej informacji o wynikach w gospodarce, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: kwotę pomocy, która może być udzielona na podstawie ustawy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy, okres stosowania tej pomocy, terminy na dokonanie czynności polegających na zmianie planów finansowych obu Funduszy, oraz terminy powiadomienia marszałków i starostów o kwotach limitów ujętych w planach finansowych obu Funduszy.

Harmonogram działań

- Zawieranie umów o wypłatę świadczeń i umów o dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników – **do końca II kwartału 2014 r.**

Finansowanie

Z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy na wypłaty z tytułów, o których mowa w ustawie przeznaczone zostanie w 2014 roku odpowiednio – 204,6 mln zł i 51,2 mln zł. Szacuje się, że w 2015 r. z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Funduszu Pracy może zostać przeznaczone na ten cel odpowiednio 209,7 mln zł i 52,4 mln zł.

Zapewnienie powszechności wychowania przedszkolnego (MEN)

Kontynuowane będzie wdrażanie rozwiązań przewidzianych w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, mające na celu systematyczne zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego, zakończone zapewnieniem 1 września 2017 r. wszystkim dzieciom w wieku od 3 do 5 lat miejsca realizacji wychowania przedszkolnego w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, w których ustawowo została ograniczona wysokość opłat pobieranych od rodziców. Od 1 września 2013 r. opłata ta nie może przekraczać 1 zł za godzinę zajęć ponad ustalony przez organ prowadzący bezpłatny czas nauczania, wychowania i opieki.

Harmonogram działań

- Wprowadzenie obowiązku zapewnienia miejsca w placówce wychowania przedszkolnego każdemu dziecku czteroletniemu – **1 września 2015 r.**
- Wprowadzenie obowiązku zapewnienia miejsca w placówce wychowania przedszkolnego każdemu dziecku trzyletniemu – **1 września 2017 r.**

Zalecenie 4
Podwyższenie wskaźnika
przyjmowania dzieci do
placówek opieki nad
małymi dziećmi i
placówek
przedszkolnych

Finansowanie

Działanie, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego, będzie finansowane z budżetów samorządów, a ponadto wsparte dotacją celową z budżetu państwa w wysokości 1 567 mln zł w 2014 r. i 1 652 mln zł w 2015 r.

Zwiększenie dostępności opieki nad dziećmi do lat 3 (MPiPS)

W celu zwiększenia dostępności miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, w 2014 r. kontynuowany będzie Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”. Finansowe wsparcie z budżetu państwa na organizację i rozwój systemu opieki na dziećmi w wieku do lat 3 udzielane będzie podmiotom publicznym i niepublicznym na tworzenie nowych instytucji, nowych miejsc opieki w instytucjach już istniejących oraz obniżenie opłat ponoszonych przez rodziców za pobyt dzieci w tych instytucjach.

Zalecenie 4
Podwyższenie wskaźnika przyjmowania dzieci do placówek opieki nad małymi dziećmi i placówek przedszkolnych

Harmonogram działań

- Ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” – **I i II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Działanie, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego, będzie finansowane z budżetów samorządów, a ponadto wsparte środkami z budżetu państwa. Środki budżetu państwa zaplanowane na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2014 r. wynoszą 101 mln zł.

Wspieranie wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy (MPiPS)

Wprowadzone zmiany polegające na wdrożeniu elastycznego czasu pracy, urlopów rodzicielskich oraz zwiększenie liczby miejsc opieki na dziećmi, mają na celu m.in. stworzenie warunków dla zwiększania udziału kobiet w rynku pracy. Mając m.in. na względzie szczególną sytuację kobiet na rynku pracy, zgodnie z zawartym w ustawie z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw zobowiązaniem dla ministra właściwego do spraw pracy do przedstawienia Sejmowi informacji o realizacji ustawy po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie, do końca 2014 r. przeprowadzona zostanie ocena proponowanych w ustawie rozwiązań.

Zalecenie 4
Zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy

Dodatkowo w projekcie nowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znalazły się nowe instrumenty nakierowane na aktywizację zawodową osób chcących powrócić na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem lub urodzeniem dziecka. Wprowadzony zostanie grant na telepracę, w wysokości do 6-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego rodzica wychowującego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat lub bezrobotnego, który zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną. Będzie również możliwość skorzystania ze świadczenia aktywizacyjnego. Świadczenie wypłacane pracodawcy przez 12 (w wysokości 1/2 minimalnego wynagrodzenia) lub 18 miesięcy (w wysokości 1/3 minimalnego wynagrodzenia) za zatrudnienie bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną.

Dodatkowo realizowane będą działania informacyjno – promocyjne na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz działania wspierające tworzenie i funkcjonowanie instytucji opieki nad małymi dziećmi:

- w ramach Konkursu Inicjatyw Organizacji Pozarządowych (1.)¹⁴,
- w ramach projektu „Równość kobiet i mężczyzn w procesach podejmowania decyzji ekonomicznych – narzędziem zmiany społecznej” (2.),
- kontynuacja projektów w ramach Poddziałania 1.3.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) Projekty na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn oraz godzenia życia zawodowego i rodzinnego oraz w ramach Działania 1.5 PO KL (3.).

Harmonogram działań

- Konkurs Inicjatyw Organizacji Pozarządowych – rozstrzygnięcia w zakresie wyboru ofert i rozdysonowanie środków – **II/III kwartał 2014 r.**
- Realizacja projektu „Równość kobiet i mężczyzn w procesach podejmowania decyzji ekonomicznych – narzędziem zmiany społecznej” – **do III kwartału 2015 r.**
- Realizacja projektów w ramach Poddziałania 1.3.2 PO KL **do II kwartału 2015 r.** oraz Działania 1.5 PO KL – **do I kwartału 2015 r.**
- Przedstawienie przez ministra właściwego do spraw pracy Sejmowi informacji o realizacji ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

	2014			2015		
	wydatki sektora publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
1.	300	300	0	300	300	0
2.	760	80	680	492	130	362
3.	189 115	28 367	160 748	21 013	3 152	17 861

Instrumenty przewidziane w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowane będą w ramach limitu środków Funduszu Pracy przeznaczonych na dany rok. Zgodnie z planem finansowym Funduszu Pracy na 2014 r. na instrumenty nakierowane na aktywizację zawodową osób chcących powrócić na rynek prac po przerwie związanej z wychowaniem lub urodzeniem dziecka zaplanowano 50 mln zł (grant na telepracę – 20 mln zł oraz świadczenie aktywizacyjne – 30 mln zł). Natomiast w kolejnych latach, zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, przewidywany koszt stosowania nowych działań wyniesie rocznie 300 mln zł (grant na telepracę oraz świadczenie aktywizacyjne po 150 mln zł)¹⁵.

Wspieranie zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia (MPiPS)

W celu zwiększania zatrudnienia wśród osób starszych oraz przygotowania się do nadchodzących zmian demograficznych skutkujących starzeniem się społeczeństwa, podejmowane są inicjatywy, których zadaniem jest lepsze wykorzystanie potencjału osób w wieku 50 i więcej lat.

Kontynuowany będzie Program „Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+” (Program 50+). W grudniu 2013 r. Rada Ministrów przyjęła zaktualizowany Program 50+, w którym wskazano sześć celów szczegółowych:

¹⁴ Liczby od (1.) do (3.) przy kolejnych projektach odnoszą się do wierszy w tabeli finansowej

¹⁵ Zwiększenie środków na ww. działania będzie finansowane poprzez zmianę struktury kosztów ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy.

- dostosowanie kompetencji oraz podniesienie kwalifikacji osób w wieku 45+ zgodnie z potrzebami rynku pracy;
- rozwój kultury organizacji i środowiska pracy bardziej przyjaznych pracownikom w wieku 50+;
- zwiększenie skuteczności i efektywności działań promujących zatrudnienie i aktywność zawodową;
- wspieranie idei aktywnego i zdrowego starzenia się;
- rozwój współpracy na rzecz wzrostu zatrudnienia osób w wieku 50+;
- transfery społeczne wspierające aktywność zawodową osób w wieku przedemerytalnym.

Komplementarnym w stosunku do Programu 50+ jest dokument „Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020” (ZDPS), który stanowi zbiór kierunków interwencji i rekomendacji działań w zakresie różnych aspektów życia i funkcjonowania seniorów.

Dodatkowo w projekcie nowelizowanej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znalazły się nowe instrumenty wspierające zatrudnienie osób po 50 roku życia. Na podstawie umowy starosta będzie mógł przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego, przy czym wysokość dofinansowania z Funduszu Pracy nie będzie mogła przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dofinansowanie będzie dotyczyło bezrobotnych, którzy ukończyli co najmniej 50 lat. Dofinansowanie będzie przysługiwało przez okres: 12 miesięcy w przypadku zatrudnienia bezrobotnych w wieku 50-60 lat, 24 miesięcy w przypadku bezrobotnych w wieku powyżej 60 lat. Pracodawca w umowie będzie musiał zagwarantować zatrudnienie bezrobotnego po zakończeniu refundacji przez okres równy co najmniej połowie okresu refundacji, czyli odpowiednio 6 i 12 miesięcy. Przewidziano także ustanowienie Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W pierwszych dwóch latach funkcjonowania, KFS będzie wspierał kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w wieku powyżej 45 lat, a w późniejszym okresie także pozostałych dorosłych pracowników i pracodawców.

Ponadto prowadzona jest kampania informacyjno-promocyjna służąca aktywizacji osób w wieku 50+ na rynku pracy i zmianom świadomości społecznej.

Harmonogram działań

- Przeprowadzenie kampanii informacyjno promocyjnych – **I/II kwartał 2014 r.** oraz **III/IV kwartał 2014 r.**
- Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – **II kwartał 2014 r.**
- Opracowanie projektu Dokumentu Implementacyjnego Programu 50+ oraz sprawozdania z realizacji Programu 50+ w latach 2012-2013 – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Na kampanię informacyjno-promocyjną służącą aktywizacji osób w wieku 50+ na rynku pracy i zmianom świadomości społecznej przeznaczono ok. 4,3 mln zł (w tym ok. 0,65 mln z budżetu państwa i ok. 3,7 mln z budżetu środków europejskich). Kwoty wydatków na zadania, które zostaną zgłoszone do realizacji w ramach odnowionego Programu 50+ zostaną określone na etapie opracowywania Dokumentu Implementacyjnego.

Instrumenty wspierające zatrudnienie oraz kwalifikacje osób starszych przewidziane w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i opisane w tym działaniu, finansowane będą z Funduszu Pracy w ramach limitu środków przeznaczonych na dany rok. W planie finansowym Funduszu Pracy na 2014 r. na powyższe instrumenty zaplanowano środki w wysokości 80 mln zł (40 mln zł dofinansowanie wynagrodzeń oraz 40 mln zł – KFS). Natomiast w 2015 r., zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, przewidywany koszt to 290 mln zł (odpowiednio 90 mln zł i 200 mln zł)¹⁶.

Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych / działania na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych (MPiPS)

W latach 2014-2015 poza kontynuowaniem zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizowane będą projekty wspierające aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Wsparcie udzielane w ramach projektów obejmować będzie m.in. opracowanie indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego, zapewnienie wsparcia specjalistycznego, podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych, szkolenia zawodowe, warsztaty, staże.

Realizowane będą także projekty, których celem jest wypracowanie wytycznych w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń i przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach oraz w zakresie rekrutacji, szkolenia i monitorowania pracy trenerów pracy.

Ponadto przeprowadzony zostanie cykl szkoleń adresowanych do przedstawicieli administracji rządowej, wojewódzkiej i centralnej, którego celem będzie upowszechnianie wiedzy oraz dobrych praktyk z zakresu zarządzania niepełnosprawnością w miejscu pracy.

Harmonogram działań

Zakończenie projektów współfinansowanych z PO KL:

- Wsparcie absolwentów we wchodzeniu na rynek pracy – **do II kwartału 2014 r.**
- Staż w administracji publicznej wsparciem aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz budowaniem pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych na rynku pracy – **do II kwartału 2014 r.**
- Wsparcie osób z rzadkimi niepełnosprawnościami i niektórymi niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku 45+ na rynku pracy – **do II kwartału 2014 r.**
- Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie II – **do III kwartału 2014 r.**
- Wsparcie osób niewidomych na rynku pracy III – **do III kwartału 2014 r.**
- Wsparcie osób ze stwardnieniem rozsianym, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi na rynku pracy – **do IV kwartału 2014 r.**
- Wsparcie osób z wybranymi Zespołami Uwarunkowanymi Genetycznie – **do IV kwartału 2014 r.**
- Ramowe wytyczne w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń oraz przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach – **do I kwartału 2015 r.**

¹⁶ Zwiększenie środków na ww. działania będzie finansowane poprzez zmianę struktury kosztów ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy.

- Trener pracy jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych – **do IV kwartału 2014 r.**
- Wsparcie środowiska osób niepełnosprawnych z terenów wiejskich i małomiasteczkowych – **do I kwartału 2015 r.**
- Wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (w tym z zespołem Downa i/lub niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz głębokim stopniem upośledzenia umysłowego III – **do I kwartału 2015 r.**
- Wsparcie absolwentów we wchodzeniu na rynek pracy II – **do I kwartału 2015 r.**
- Staż w administracji publicznej wsparciem aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz budowaniem pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych na rynku pracy II – **do I kwartału 2015 r.**
- Wsparcie osób z rzadkimi niepełnosprawnościami i niektórymi niepełnosprawnościami sprzężonymi w wieku 45+ na rynku pracy II – **do I kwartału 2015 r.**

Projekt szkoleniowy pn. Zarządzanie niepełnosprawnością w miejscu pracy – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Na realizację projektów współfinansowanych z PO KL w roku 2014 przewidziano – ok. 66,7 mln zł (w tym ze środków EFS – 56,7 mln zł, ze środków PFRON – ok. 10 mln zł) natomiast w roku 2015 – ok. 4,8 mln zł (w tym ze środków EFS – 4,1 mln zł, ze środków PFRON – 0,7 mln zł).

Projekt szkoleniowy pn. „Zarządzanie niepełnosprawnością w miejscu pracy” nie będzie generował dodatkowych obciążeń dla finansów publicznych z tego względu, że realizowany będzie przez MPiPS w ramach posiadanych na 2014 r. środków budżetowych.

Reforma systemu emerytur górniczych (MPiPS)

W zakresie systemów emerytalnych najważniejszym zadaniem Rządu RP w 2013 r. było ustanowienie zasad wypłat emerytur dla ogółu ubezpieczonych w zreformowanym wielofilarowym systemie emerytalnym. W latach 2014-2015 niezbędne pozostaje przygotowanie aktów wykonawczych wdrażających powyższe zmiany oraz realizacja innych istotnych zadań w obszarze zabezpieczenia społecznego tj: zmiana przepisów ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa zmierzająca m.in. do racjonalizacji zasad obliczania zasiłków chorobowych osób prowadzących pozarolniczą działalność oraz zmiana przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw. Biorąc pod uwagę powyższe nie wydaje się możliwe przeprowadzenie w bliskiej perspektywie dodatkowych zmian w systemie emerytalnym.

Zmiany w KRUS i poprawa międzysektorowej mobilności pracowników (MRiRW we współpracy z MF)

Opracowanie koncepcji reformy ubezpieczenia społecznego rolników planowane jest, zgodnie z *expose* Prezesa Rady Ministrów, po uprzednim wdrożeniu systemu obowiązkowej rachunkowości w gospodarstwach rolnych. Dzięki temu będzie możliwe określenie przychodów osiąganych z działalności rolniczej w poszczególnych gospodarstwach rolnych, co w konsekwencji pozwoli na zróżnicowanie składek na ubezpieczenie społeczne rolników. W 2013 r. przygotowano projekt założeń ustawy

Zalecenie 4
Stopniowa rezygnacja ze specjalnego systemu emerytalnego górników w celu jego zintegrowania z powszechnym systemem emerytalnym

Zalecenie 4
Zreformowanie KRUS w celu poprawy międzysektorowej mobilności pracowników

o podatku dochodowym od osób fizycznych z działalności rolniczej oraz o zmianie innych ustaw.

Ponadto prowadzone są działania wspierające międzysektorową mobilność pracowników. W przygotowanym przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw proponuje się zmiany w zakresie systemu ubezpieczenia społecznego rolników. Zmiany te mają na celu rozszerzenie zakresu podmiotowego ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników o osoby (rolników i domowników), które równolegle z prowadzeniem działalności rolniczej podejmą, jako dodatkową, pracę na podstawie umowy zlecenia lub pełnić będą funkcję w radzie nadzorczej (do określonego limitu przychodów uzyskanych z tych tytułów). Proponuje się, aby ci rolnicy i domownicy mogli kontynuować dobrowolnie podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników, pomimo tego, że z tytułu wykonywania umowy zlecenia lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej będą podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom w ZUS¹⁷.

Prowadzone będą także działania wspierające tworzenie dla rolników możliwości podejmowania pracy i działalności poza rolnictwem, m.in. z wykorzystaniem środków europejskich. W latach 2014-2015 kontynuowane będzie wdrażanie działań „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” w ramach PROW 2007-2013. Ponadto narzędzie pn. Poprawa dostępności do pomocy świadczonej przez inne podmioty niż powiatowe urzędy pracy dla osób dążących do poprawy swojej sytuacji na rynku pracy, w tym dla właścicieli nieruchomości rolnych, ich współmałżonków i domowników poszukujących alternatywnych źródeł dochodu i zmierzających do zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej zostało przewidziane w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.

3.2. Cel w zakresie nakładów na B+R

Ścieżka innowacyjności oraz rozwój oparty na wiedzy, zwłaszcza wobec wyczerpywania się tradycyjnych źródeł wzrostu gospodarczego, są szansą na dynamiczny wzrost polskiej gospodarki. W związku z tym konieczne jest prowadzenie działań wspierających wzrost innowacyjności, w tym wzrost nakładów na B+R, szczególnie prywatnych, które obecnie są jednymi z niższych w UE.

Działalność oraz rozwój przedsiębiorstw, a tym samym ich innowacyjność i pozycja konkurencyjna, uzależnione są w dużym stopniu od otoczenia prawnego i instytucjonalnego. W celu usunięcia barier dla prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycyjnej kontynuowany jest program reformy prawa gospodarczego. Wzmocnieniu pozycji polskich przedsiębiorstw ma służyć zwiększenie roli wiedzy i innowacji jako sił napędowych przyszłego rozwoju. Wymaga to podniesienia jakości edukacji, poprawy wyników działalności badawczej, wspierania transferu innowacji i wiedzy między przedsiębiorstwami, pełnego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), a także zadbania o to, aby innowacyjne pomysły przeradzały się w nowe produkty i usługi, które przyczyniałyby się do zwiększenia wzrostu gospodarczego, tworzenia nowych miejsc pracy i rozwiązywania problemów społecznych. Dostęp do środków finansowych jest kluczowym czynnikiem na każdym etapie rozwoju przedsiębiorstwa – począwszy od powstania, przez rozwój, po restrukturyzację, czy zmianę profilu działalności. Źródła finansowania przeznaczane na

¹⁷ Inne zmiany przewidziane w projekcie ustawy oraz harmonogram prac zostały określone w części 3.5. Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu

zwiększanie konkurencyjności, ekspansję i nowe technologie warunkują pozostawanie firmy na rynku, zwłaszcza w obecnych realiach postępującej specjalizacji i intensywnych poszukiwaniach kolejnych nisz rynkowych. Jednocześnie zdobycie dostępu do podstawowej formy zewnętrznego finansowania, tj. kredytu bankowego, stanowi istotny problem zwłaszcza dla MSP. Istotne w tym kontekście jest podjęcie działań na rzecz rozszerzenia dostępu innowacyjnych przedsiębiorstw do źródeł finansowania poprzez stworzenie odpowiednich instrumentów, mechanizmów i regulacji mających na celu zwiększenie przyływu kapitału prywatnego, również do sektora kreatywnego.

Biorąc pod uwagę aktualny poziom innowacyjności w Polsce, niezwykle istotne jest odpowiednie wykorzystanie powstałej w ostatnich latach infrastruktury naukowo-badawczej.

Podniesienie wskaźnika w zakresie nakładów na B+R możliwe będzie dzięki wspieraniu prowadzenia badań przez podmioty prywatne i jednostki naukowe, przede wszystkim poprzez realizację programów naukowo-badawczych w zakresie badań aplikacyjnych o wysokim potencjale komercjalizacyjnym. W budowie gospodarki opartej na wiedzy kluczowym zadaniem jest zwiększenie powiązań pomiędzy sektorem nauki a przedsiębiorcami. Przemysł powinien w większej mierze korzystać z potencjału instytutów i ośrodków naukowo-badawczych, a potrzeby przemysłu powinny być kluczowe przy określaniu przedmiotu prac badawczo-rozwojowych. Skoordynowana współpraca pomiędzy biznesem a nauką służyć będzie poprawie konkurencyjności polskiego przemysłu i pozytywnie wpływać na podnoszenie kwalifikacji kadr technicznej i inżynierskiej.

Ważnym czynnikiem decydującym o potencjale innowacyjnym gospodarki jest kapitał ludzki, a nawet szerzej – kapitał społeczny. W związku z tym równoległe do tzw. „twardych projektów” prowadzone są działania, mające na celu poprawę jakości kształcenia (zwłaszcza na poziomie wyższym), wspierające podnoszenie kwalifikacji polskich kadr sfery B+R, w tym także pracowników przedsiębiorstw zajmujących się działalnością B+R w przedsiębiorstwie oraz inicjowanie współpracy pomiędzy różnymi środowiskami zaangażowanymi w tę sferę działalności.

Elementy stanowiska i opinii partnerów społeczno-gospodarczych odzwierciedlone w KPR 2014/2015

Rekomendacje partnerów społeczno-gospodarczych dotyczące podniesienia jakości, wzmocnienia oraz promocja współpracy nauki i biznesu kierunkowo znajdują odzwierciedlenie w KPR 2014/2015. Realizacja działań w tym zakresie przewidziana jest m.in. w PRP i PO IR.

Partnerzy postulowali stworzenie systemu zachęt dla organizacji/przedsiębiorców współpracujących z nauką, w tym wprowadzenie ulgi podatkowej. Zastosowanie takiego mechanizmu przewidywane jest w ramach ujętego w KPR projektu Programu Rozwoju Przedsiębiorstw, natomiast skutki jego wprowadzenia są nadal przedmiotem analiz i jego ostateczny kształt nie jest przesądzony.

Do KPR 2014/2015 wprowadzono informacje na temat zmian w systemie zamówień publicznych, które wydaje się być zgodne ze zgłaszanymi postulatami ograniczenia rygorów ustawy o zamówieniach publicznych w odniesieniu do działalności badawczo-rozwojowej.

Prognozowany poziom wielkości nakładów na działalność badawczo-rozwojową w latach 2011-2020 (% PKB)¹⁸

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% udział	0,76	0,90	0,91	0,93	1,02	1,12	1,23	1,33	1,57	1,70

Źródło: Dane za 2011-2012 r. - GUS. Dla lat 2013-2020 – MNiSW

Priorytety w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Cel w zakresie inteligentnego rozwoju, rozumiany jako wzrost gospodarczy oparty na wiedzy i innowacji oraz dotyczący zwiększenia nakładów na B+R będzie realizowany przy wykorzystaniu Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR). Wyzwania i cele rozwojowe Polski, w tym w zakresie zwiększania konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, zostały określone w krajowych dokumentach strategicznych oraz realizujących je programach, a w ramach PO IR realizowane będą zwłaszcza w ramach następujących priorytetów inwestycyjnych:

- 1.1 udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i podnoszenie zdolności do tworzenia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności leżących w interesie Europy
- 1.2 promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje oraz rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i instytucjami szkolnictwa wyższego, w szczególności w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, eko-innowacji, aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
- 3.1 promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym poprzez inkubatory przedsiębiorczości
- 3.2 opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji
- 3.4 wspieranie zdolności MŚP do angażowania się w proces wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz w procesy innowacji

Jednocześnie do realizacji celu strategii „Europa 2020” przyczynić się będą priorytety inwestycyjne w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (POPW):

- 1.2 promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, budowanie sieci współpracy pomiędzy firmami, ośrodkami naukowo-badawczymi, ośrodkami akademickimi w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych i aplikacji z dziedziny usług publicznych, tworzenie sieci, pobudzanie popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację
- 3.1 promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, z uwzględnieniem inkubatorów przedsiębiorczości
- 3.2 opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu internacjonalizacji
- 3.3 wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Dodatkowo cel będzie realizowany na poziomie regionalnym, przy wykorzystaniu Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO).

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

8 kwietnia Rada Ministrów przyjęła Program Rozwoju Przedsiębiorstw do 2020 r. (PRP), będący programem wykonawczym do Strategii Innowacyjności i Efektywności

¹⁸ Nakłady wewnętrzne na działalność B+R (GERD - Gross Domestic Expenditures on Research and Development) w relacji do PKB – całkowita wartość wydatków przeznaczonych na badania i rozwój w relacji do Produktu Krajowego Brutto (źródło: GUS).

Gospodarki, przyjętej przez Radę Ministrów w styczniu 2013 r. W Programie zawarto kompleksowy system wsparcia dla przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie podnoszenia ich innowacyjności. Kluczowym elementem na ostatnim etapie prac była dodatkowa analiza zasadności i możliwości (z punktu widzenia finansów publicznych) wprowadzenia rozwiązań podatkowych.

Kontynuowane były prace w zakresie identyfikacji krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji. Przygotowano dokument pn. „Krajowa Inteligentna Specjalizacja” (KIS), który stanowi załącznik do PRP. Kontynuowano także prace nad „Programem wdrażania projektu InSight 2030”, zmierzające do opracowania systemu aktualizacji i monitorowania projektu.

W 2013 r. prowadzono prace nad [Programem Operacyjnym Inteligentny Rozwój](#) (PO IR), którego celem głównym jest wpieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, w szczególności poprzez wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej, podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych, zwiększenie stopnia komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia badań naukowych i prac rozwojowych.

Prowadzono działania mające na celu stworzenie całościowego systemu finansowania budowy i utrzymania infrastruktury badawczej o znaczeniu krajowym i regionalnym. 17 grudnia 2013 r. Rada Ministrów przyjęła [projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki](#). Projekt przewiduje m.in.: efektywniejsze finansowanie strategicznej infrastruktury badawczej na zasadach funkcjonujących w Europejskiej Przestrzeni Badawczej, koncentrację i bardziej efektywne wydatkowanie środków na upowszechnianie nauki oraz usprawnienie procedur dotyczących finansowania nauki.

14 marca 2014 r. Parlament przyjął ustawę o zmianie ustawy [Prawo zamówień publicznych](#) oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającą zmiany uwzględniające specyfikę działalności naukowo-badawczej i kulturalnej. W ustawie zawarto doprecyzowanie przesłanki wyłączenia stosowania Pzp w odniesieniu do zamówień, których przedmiotem są usługi w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, które nie są w całości opłacane przez zamawiającego, lub z których korzyści (a nie własność, jak stanowi obecne brzmienie ustawy) nie przypadają wyłącznie zamawiającemu dla potrzeb jego własnej działalności. Ponadto rozszerzono katalog wyłączeń z obowiązku stosowania ustawy Pzp w odniesieniu do zamówień o wartości poniżej obowiązujących progów unijnych oraz rozszerzono katalog przesłanek – udzielenia zamówienia z wolnej ręki – na sytuacje, gdy przedmiotem zamówienia są rzeczy wytwarzane wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji seryjnej, mającej na celu osiągnięcie rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju, oraz które mogą być świadczone tylko przez jednego wykonawcę. Dodatkowo projekt ustawy wprowadza możliwość unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w związku z nieprzyznaniem całości lub części środków (grantów), które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części danego zamówienia na badania naukowe lub prace rozwojowe.

Realizowano bądź przygotowano do realizacji na lata 2014-2020 programy z zakresu badań stosowanych i prac rozwojowych (PBS, BLUE GAS, GEKON, INNOMED, INNOLOT, CuBR), programy strategiczne (STRATEGMED, BIOSTRATEG, Nowoczesne technologie materiałowe) oraz programy wspierające komercjalizację wyników prac B+R do gospodarki (Graf-Tech, InnoTech, Spin-Tech,

Start-Tech). Badania w ramach powyższych programów w coraz większym stopniu są współfinansowane ze środków prywatnych.

W celu zwiększenia stopnia komercjalizacji wyników badań realizowano przedsięwzięcie Brigde VC (publiczno-prywatne wsparcie komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych z udziałem funduszy kapitałowych) oraz przedsięwzięcie Bridge Alfa w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć realizowanych przez NCBR oraz prywatnych inwestorów w zakresie współfinansowania projektów badawczo-rozwojowych we wczesnych fazach rozwoju – projekty w fazie proof-of-principle i/lub proof-of-concept, a także testowaniu nowych rodzajów instrumentów interwencji publicznej maksymalizujących efekty publicznych wydatków na B+R.

13 sierpnia 2013 r. Rada Ministrów dokonała nowelizacji zasad udzielania wsparcia przewidzianego w ramach „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020”. Celem zmiany było zwiększenie atrakcyjności Polski dla inwestorów. W 2013 r. w ramach Programu realizowano 21 umów.

Realizowano programy „Bon na innowacje” i „Wsparcie w ramach dużego bonu”, wspierające mikro i małe przedsiębiorstwa we współpracy z jednostkami naukowymi. Doświadczenia zdobyte przy realizacji powyższych programów wykorzystane zostały przy projektowaniu nowego programu „Bony na innowacje”.

Wzmocnieniu powiązań pomiędzy nauką a gospodarką służyły także programy TOP 500 Innovators, wspierający rozwój kadr B+R oraz „Brokerzy Innowacji”, którego celem jest poprawa efektywności komercjalizacji wyników badań naukowych.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Stworzenie systemu wsparcia dla przedsiębiorstw (MG)

System wsparcia dla przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem ich innowacyjności, został zawarty w Programie Rozwoju Przedsiębiorstw do 2020 r. Obejmuje on zarówno usuwanie barier i tworzenie przyjaznego otoczenia dla przedsiębiorstw, jak i aktywne działania na rzecz wzrostu ich innowacyjności i konkurencyjności. Wskazane w PRP instrumenty koncentrują się na tworzeniu bardziej przyjaznego otoczenia dla biznesu, wzmacnianiu różnorodnych form finansowania B+R i innowacji, podnoszeniu jakości kapitału ludzkiego dla innowacyjności, wzmacnianiu współpracy przedsiębiorców ze światem nauki oraz samych przedsiębiorców, e-gospodarce a także zrównoważonym rozwojowi. Wśród kluczowych instrumentów znalazły się: ulga na B+R, granty na B+R, instrumenty wspierające B+R+I, instrumenty zwrotne na zakup nowoczesnych technologii, maszyn oraz urządzeń, fundusze kapitału podwyższonego ryzyka, wsparcie praw własności intelektualnej, bon edukacyjny dla przedsiębiorcy, zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw z uczelniami i szkołami zawodowymi, wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu, wzmocnienie i rozwój klastrów, wsparcie dla tworzenia i wdrażania technologii środowiskowych, wsparcie przedsiębiorstw na globalnych rynkach (promocja + instrumenty finansowe). Dokument zawiera także „Krajową inteligentną specjalizację”, określającą priorytety gospodarcze w obszarze B+R+I, na które ukierunkowane będzie wsparcie w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020.

Harmonogram działań

- Instrumenty wsparcia przewidziane w PRP, wdrażane będą w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020, zostaną uruchomione w 2014 r., wraz z uruchomieniem programów operacyjnych

Zalecenie 5
Stworzenia otoczenia
biznesu
sprzyjającego
innowacjom poprzez
skoordynowanie
polityki w obszarach
badań, innowacji
i przemysłu, dalszy
rozwoj instrumentów
rewolwingowych
i zachęt podatkowych

Finansowanie

Szacunkowa alokacja środków finansowych w ramach PRP na lata 2014-2020 wynosi ok. 25,5 mld zł. Ze względu na istotne znaczenie PRP w kształtowaniu przyszłych kierunków wsparcia rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw w ramach Nowej Perspektywy Finansowej na lata 2014-2020, zdecydowana większość instrumentów będzie odzwierciedlona w nowych programach operacyjnych, w tym PO IR.

Kwota środków europejskich zaplanowana w ramach PO IR to ok. 8,61 mld euro. Podstawowym elementem PO IR są instrumenty wsparcia skierowane do przedsiębiorstw – przewiduje się finansowanie w wysokości ok. 3,45 mld euro na wsparcie prowadzenia prac B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa lub konsorcja naukowo-przemysłowe, ok. 2,42 mld euro na wsparcie innowacyjności w przedsiębiorstwach i ok. 1,07 mld euro na wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw.

Stworzenie mechanizmów finansowania infrastruktury badawczej i działalności jednostek naukowych (MNiSW)

W celu zapewnienia wysokiej jakości infrastruktury naukowo-badawczej wprowadzone zostaną rozwiązania przewidziane w projekcie nowelizacji ustawy o zasadach finansowania nauki. W projekcie zawarto definicję strategicznej infrastruktury badawczej, która będzie finansowana na podstawie Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej (PMDIB). Znajdą się na niej przedsięwzięcia o unikalnym charakterze w skali krajowej i międzynarodowej, ale także przedsięwzięcia mające szczególne znaczenie dla rozwoju badań naukowych, prac rozwojowych lub rozbudowy infrastruktury informatycznej w nauce.

Lepszemu dopasowaniu obowiązujących strumieni finansowania służyć będą określone w projekcie nowelizacji ustawy, zasady dotyczące przyznawania środków finansowych. Wśród kryteriów stosowanych przy podziale środków finansowych znajdują się m.in.: poziom naukowy prac i ich znaczenie dla rozwoju nauki, praktyczna użyteczność uzyskanych wyników, w tym znaczenie dla rozwoju innowacyjności gospodarki, kategoria naukowa jednostki naukowej, wpisanie na listę PMDIB, posiadanie przez jednostkę ubiegającą się o dotację programu badań czy znaczenie inwestycji dla celów polityki naukowej, naukowo-badawczej i innowacyjnej państwa.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin aktualizacji Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki przez Parlament – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin wejścia w życie – **1 października 2014 r.**

Finansowanie

Zmiany proponowane w ustawie o zasadach finansowania nauki nie będą miały skutków dla sektora finansów publicznych. Działania służą poprawie efektywności wydatkowania środków poprzez lepsze ich ukierunkowanie na obszary priorytetowe.

Wspierania instytucji otoczenia biznesu w ramach działań proinnowacyjnych oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym (MG/PARP)

W ramach zadania kontynuowana będzie realizacja projektu systemowego „Doradztwo KSI KSU dla innowacyjnych” w ramach działania 5.2 PO IG. Wsparcie w ramach projektu będzie obejmować audyt innowacyjności, polegający na identyfikacji

Zalecenie 5
Stworzenia otoczenia
biznesu sprzyjającego
innowacjom poprzez
skoordynowanie
polityki w obszarach
badań, innowacji
i przemysłu, dalszy
rozwoj instrumentów
rewolwingowych
i zachęt podatkowych

możliwości rozwoju i potrzeb przedsiębiorcy w obszarze innowacji oraz doradztwo we wdrożeniu potrzebnych innowacji, zidentyfikowanych w I etapie usługi.

Harmonogram działań

- Świadczenie doradczych usług proinnowacyjnych w zakresie audytu innowacyjności i doradztwa we wdrożeniu innowacji przez ośrodki KSI KSU – **I kwartał 2014 r. – II kwartał 2015 r.**
- Przeprowadzanie ewaluacji mid-term oraz ex-post projektu – **I kwartał 2014 r. – IV kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Środki przewidziane na realizację projektu systemowego „Doradztwo KSI KSU dla innowacyjnych” to w 2014 r. ok. 8 mln zł (w tym ok. 1,2 mln zł z budżetu państwa i ok. 6,8 mln zł z budżetu środków europejskich) oraz w 2015 r. ok. 9,5 mln zł (w tym ok. 1,4 mln zł z budżetu państwa i ok. 8,1 mln zł z budżetu środków europejskich).

Realizacja programów naukowo-badawczych i programów wspierających współpracę nauki z przemysłem (MNiSW)

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju kontynuować będzie realizację programów wspierających badania stosowane i prace rozwojowe oraz komercjalizację i inne formy transferu B+R do gospodarki. W 2014 r. w oparciu o Krajowy Program Badań realizowane będą programy „Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych STRATEGMED” oraz „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo BIOSTRATEG”. Ponadto kontynuowane będą prace nad nowym programem strategicznym w kierunku „Nowoczesne technologie materiałowe”.

W ramach wsparcia badań stosowanych i prac rozwojowych realizowany będzie Program Badań Stosowanych (PBS), będący horyzontalnym programem wsparcia sektora nauki i przedsiębiorstw z różnych dziedzin nauki i branż przemysłu. Kontynuowane będą programy w obszarze wydobycia gazu łupkowego w Polsce (BLUE GAS) oraz technologii proekologicznych (GEKON). Przeprowadzone zostaną konkursy w ramach programu CuBR, wspierającego badania naukowe oraz prace rozwojowe dla przemysłu metali nieżelaznych.

Ponadto kontynuowane będą programy zwiększające kompetencje młodych naukowców w samodzielnym planowaniu, zarządzaniu oraz kierowaniu własnym zespołem badawczym (LIDER) oraz program służący poprawie jakości życia społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem tych grup i obszarów, w których istnieje rzeczywista potrzeba innowacyjnych rozwiązań i podejmowania nowych inicjatyw społecznych (INNOWACJE SPOŁECZNE). Kontynuowane będą również **programy wspierające transfer B+R do gospodarki – BRIDGE, GO GLOBAL i PATENT-PLUS.**

Realizowane będzie przedsięwzięcie DEMOSTRATOR+, którego głównym celem jest wzmocnienie transferu wyników badań do gospodarki poprzez wsparcie przedsięwzięć w zakresie opracowania nowej technologii lub produktu obejmującego przetestowanie opracowanego rozwiązania w skali demonstracyjnej.

Rozpoczęte ponadto zostaną nowe programy: TANGO, którego celem jest stworzenie pomostu między uzyskanymi wynikami badań podstawowych, a możliwymi wdrożeniami tych wyników w praktyce gospodarczej i społecznej oraz GDDKiA, którego celem jest wspieranie budowy i przekształceń infrastruktury drogowej spełniających kryteria efektywności ekonomicznej i wpływających pozytywnie na podniesienie konkurencyjności polskiej gospodarki.

Harmonogram działań

Indykatorywny harmonogram konkursów NCBR w 2014 r.:

Programy wynikające z Krajowego Programu Badań:

- STRATEGMED: ogłoszenie II konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- BIOSTRATEG: ogłoszenie I konkursu – **III kwartał 2014 r.**
- Opracowanie założeń oraz ogłoszenie konkursu w ramach programu „Nowoczesne technologie materiałowe” – **2014/2015 r.**

Programy wsparcia badań stosowanych i prac rozwojowych:

- PBS: rozstrzygnięcie III konkursu – **III kwartał 2014 r.**
- LIDER: rozstrzygnięcie V konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- INNOWCJE SPOŁECZNE: rozstrzygnięcie II konkursu – **III kwartał 2014 r.**
- BLUE GAS: rozstrzygnięcie II konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- GEKON: uruchomienie II konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- CuBR: rozstrzygnięcie I konkursu – **III kwartał 2014 r.; uruchomienie II konkursu – II kwartał 2014 r.**

Programy wspierające komercjalizację i inne formy transferu B+R do gospodarki:

- BRIDGE – program pilotażowy dla programu „Innowacje Polskie”: realizacja – **2013/2014 r.**
- PATENT-PLUS: rozstrzygnięcie III konkursu – **II kwartał 2014 r.;** uruchomienie IV konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- GO GLOBAL: rozstrzygnięcie II i III konkursu – **II kwartał 2014 r.**
- DEMONSTRATOR +: rozpoczęcie naboru – **II kwartał 2014 r.**
- TANGO: rozpoczęcie naboru wniosków pełnych – **III kwartał 2014 r.**
- GDDKiA: rozpoczęcie naboru – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Środki przewidziane na realizację wyżej wymienionych programów w latach 2014-2015 wynoszą odpowiednio: ok. 925 mln zł oraz ok. 751 mln zł. Finansowanie projektów badawczych przez NCBiR odbywa się w ramach środków przekazanych Centrum przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W 2014 kontynuowane będzie finansowanie projektów wyłonionych w ramach działań 1.3.1. Projekty rozwojowe oraz 1.4. Projekty celowe POIG. Wartość alokacji wg. stanu na 31.01.2014 ogółem dla działania 1.3. wyniosła 1,587 mld zł, zaś 1.4. – 1,868 mld zł. Dodatkowo w ramach nowego działania 1.5. Projekty systemowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w 2014 r. będą wdrażane projekty systemowe, w ramach których finansowane będą programy centrum (INNOLOT, DEMONSTRATOR+ w obszarach INFO i BIO, DEMONSTRATOR+ w obszarze TECH). Wartość alokacji na 31.01.2014 dla działania 1.5 to 436,5 mln zł. Ogółem wszystkie działania NCBR wdrażane w ramach POIG, zarówno projekty badawcze w I osi, jak i infrastrukturalne w II osi, wynosi ogółem ponad 12,192 mld zł.

Rozwój programów sektorowych dla kluczowych gałęzi przemysłu (MNiSW/MG)

Kontynuowane będą programy sektorowe INNOLOT (badania przemysłowe i prace rozwojowe dla przemysłu lotniczego) i INNOMED (badania przemysłowe i prace rozwojowe oraz działania przygotowujące do wdrożenia w zakresie medycyny innowacyjnej), będące odpowiedzią na potrzeby przedstawicieli środowiska gospodarczego – zrzeszonych przedsiębiorców prowadzących działalność w danym sektorze.

Programy sektorowe sprzyjają współpracy w ramach branży przemysłu oraz pomiędzy przemysłem a nauką, jak również są zgodne z nowym podejściem do współpracy nauki i biznesu, zgodnie z którym to potrzeby przemysłu powinny być decydujące dla przedmiotu prac badawczo-rozwojowych, a badania powinny być prowadzone przy zaangażowaniu środków prywatnych i z wykorzystaniem potencjału instytutów i ośrodków naukowo-badawczych.

Poza kontynuacją już ustanowionych programów, prowadzone będą prace zmierzające do ustanowienia kolejnych sektorowych programów badawczych, zgodnie z wypracowaną procedurą, w której najistotniejszym elementem jest wspólna inicjatywa danego sektora (bottom-up approach), a następnie proces negocjacji agendy badawczej z NCBR. Nowe programy mogą być zatem ogłoszone po zakończeniu negocjacji, które obecnie toczą się na poziomie roboczym z przedstawicielami kilku sektorów przemysłu.

Harmonogram działań

- Uruchomienie II konkursu w ramach programu sektorowego INNOMED – **II kwartał 2014 r.**
- Uruchomienie II konkursu w ramach programu sektorowego INNOLOT – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Budżet programu INNOMED wynosi 300 mln zł, z czego udział środków prywatnych w budżecie wynosi 35%. Budżet programu INNOLOT wynosi 500 mln zł z czego udział środków prywatnych w budżecie wynosi 40%.

Środki publiczne przewidziane na realizację programu INNOMED wyniosą w latach 2014-2015 r. odpowiednio po ok. 30 mln zł, natomiast na realizację programu INNOLOT w latach 2014-2015 przewidziano po 60 mln zł.

Realizacja „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020” (MG)

Program będzie wdrażany, zgodnie z jego założeniami, do końca 2020 r. Celem Programu jest wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez wspieranie bezpośrednich inwestycji w sektorach kwalifikowanych przez OECD jako sektory wysokich technologii (hi-tech).

Realizacji celu głównego służą cele szczegółowe, tj.: zwiększanie udziału innowacyjnych inwestycji stosujących nowoczesne technologie, gdzie działalność innowacyjna definiowana jest jako działalność polegająca na opracowaniu nowej technologii i uruchomieniu na jej podstawie wytwarzania nowych lub znacząco ulepszonych towarów, procesów lub usług oraz tworzenie miejsc pracy o wysokiej produktywności.

O wsparcie mogą ubiegać się przedsiębiorcy planujący inwestycje w sektorach motoryzacyjnym, elektronicznym oraz produkcji sprzętu AGD, lotniczym, biotechnologii, nowoczesnych usług, badawczo-rozwojowym. Kryteria wsparcia w Programie premiuje i zachęcają do realizacji inwestycji innowacyjnych, które polegają zarówno na transferze nowoczesnych technologii, jak i rozwoju w Polsce ośrodków badawczo-rozwojowych.

Od momentu przyjęcia w dniu 5 lipca 2011 r. przez Radę Ministrów Program był dwukrotnie nowelizowany: 20 marca 2012 r. oraz 13 sierpnia 2013 r. Celem zmian było uproszczenie procedury przyznawania wsparcia oraz zwiększenie atrakcyjności Polski

dla inwestorów. Zakładając, iż skutkiem ostatniej z nowelizacji będzie lokalizacja w Polsce 2-3 dużych projektów rocznie, szacuje się, iż w jej wyniku w okresie do 2015 r. powstanie dodatkowo 2000 nowych miejsc pracy.

Harmonogram działań

- Prowadzenie naboru wniosków – **2014-2015 r.**
- Udzielanie wsparcia (do wysokości przewidzianego na dany rok finansowania) – **2014-2020 r.**

Finansowanie

Środki przewidziane na realizację „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020” w latach 2014-2015 wynoszą odpowiednio: 76 i 96 mln zł.

Wspieranie projektów w ramach obszarów i technologii o największym potencjale rozwoju (MG)

W 2014 r. kontynuowane będą prace nad „Programem wdrażania projektu – InSight2030”, który zawierać będzie instrumenty wdrażania i system aktualizacji. Program będzie umożliwiał coroczną aktualizację listy technologii i obszarów przemysłowych określonych w dokumencie oraz monitorowania osiągniętych rezultatów oraz ewaluację zamierzonych celów.

Ponadto w 2014 r. Ministerstwo Gospodarki, na podstawie wyników projektu InSight2030 oraz we współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju, będzie prowadziło prace nad doprecyzowaniem zapisów Krajowej inteligentnej specjalizacji, m.in. w zakresie szczegółowego opisu poszczególnych specjalizacji oraz dopracowania systemu monitorowania i aktualizacji krajowych inteligentnych specjalizacji, będące podstawą do ubiegania się o środki finansowe w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 (warunek *ex-ante*).

Jednocześnie w Ministerstwie Środowiska prowadzone są prace w zakresie wspierania zielonych technologii. W 2014 r. utworzona zostanie polska platforma gospodarki niskoemisyjnej i zielonych technologii, na podstawie której zidentyfikowane zostaną dostępne w kraju technologie ochrony środowiska.

Ponadto, mając na uwadze znaczenie innowacji nietechnologicznych, przeprowadzone zostanie badanie społeczne: „Określenie instrumentów wsparcia MKiDN dla podmiotów działających w obszarze przemysłów kultury i kreatywnych”.

Harmonogram działań

- Opracowanie i wdrożenie metody regularnego badania potrzeb przedsiębiorców – **II kwartał 2014 r.**
- Weryfikacja inteligentnych specjalizacji oraz ich szczegółowy opis, wypracowanie celów oraz wskaźników do ich monitorowania i utworzenie platformy informatycznej – **IV kwartał 2014 r.**
- Uruchomienie projektów krajowych i unijnych na rzecz wdrażania Krajowej inteligentnej specjalizacji – **I kwartał 2015 r.**
- Wyłonienie wykonawcy polskiej platformy gospodarki niskoemisyjnej i zielonych technologii – **II kwartał 2014 r.**
- Realizacja badania pn. Określenie instrumentów wsparcia MKiDN dla podmiotów działających w obszarze przemysłów kultury i kreatywnych – **I-IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Na realizacja działań wynikających z projektu „Program wdrażania projektu Foresight technologiczny przemysłu InSight2030 oraz krajowych ram strategicznych na rzecz inteligentnej specjalizacji” w 2014 r. zaplanowano z budżetu państwa 230 tys. zł. Wysokość skutków finansowych na rok 2015 będzie uzależniona od alokacji środków na działania realizujące „Krajową inteligentną specjalizację” w ramach PO IR oraz budżetu państwa.

Utworzenie polskiej platformy gospodarki niskoemisyjnej i zielonych technologii finansowane będzie w ramach grantu przyznanego przez Bank Światowy i nie będzie miało skutków dla sektora finansów publicznych.

Na realizację badania pn. „Określenie instrumentów wsparcia MKiDN dla podmiotów działających w obszarze przemysłów kultury i kreatywnych” w 2014 r. przeznaczone zostanie 150 tys. zł

Opracowanie narzędzi i wdrożenie systemu cyklicznej oceny potencjału naukowo-technologicznego (MNiSW)

W ramach realizowanego od listopada 2011 r. przedsięwzięcia pn. „Narodowy Program Foresight – wdrożenie wyników” w latach 2014/2015 wykonana zostanie wizualizacja wypracowanych rezultatów oraz opracowanie mechanizmu monitorowania, benchmarkingu i konsultowania regionalnych inteligentnych specjalizacji (portal informacyjno-komunikacyjny).

Harmonogram działań

- Uruchomienie prototypowej wersji portalu – **II kwartał 2014 r.**
- Uruchomienie pełnej wersji portalu – **III kwartał 2014 r.**
- Utrzymanie systemu i opracowanie raportów – **I–II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Środki przewidziane na realizację zadań w 2014 r. – ok. 2,5 mln zł z budżetu środków europejskich, w 2015 r. – ok. 0,8 mln zł z budżetu środków europejskich.

Wdrażanie programów w zakresie rozwoju działalności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw (MG/PARP)

W 2014 r. kontynuowana będzie realizacja programów „Bon na innowacje” oraz „Wsparcie w ramach dużego bonu”. Programy skierowane są do mikro i małych przedsiębiorców. Wsparcie w ramach programu „Bon na innowacje” może być przeznaczone wyłącznie na zakup usługi dotyczącej wdrożenia lub rozwoju produktu lub technologii i wynosi do 15 tys. zł. Wsparcie w ramach drugiego Programu przeznaczone jest na zakup usługi polegającej na opracowaniu nowego wyrobu, projektu wzorniczego, nowej technologii produkcji albo na znaczącym ulepszeniu wyrobu lub technologii produkcji i wynosi do 50 tys. zł.

W 2015 r. planowane jest uruchomienie nowego programu „Bony na innowacje”, będącego syntezą dwóch powyższy programów.

Harmonogram działań

- Program „Bon na innowacje”(VII edycja): uruchomienie i przeprowadzenie naboru – **I kwartał 2014 r.**; kontraktacja, realizacja i rozliczenia projektów – **II-IV kwartał 2014 r.**
- Program „Wsparcie w ramach dużego bonu”(II edycja): uruchomienie i przeprowadzenie naboru – **I kwartał 2014 r.**; kontraktacja, realizacja i rozliczenia projektów – **II-IV kwartał 2014 r.**

- Program „Bony na innowacje” – **od 2015 r.**

Finansowanie

Środki z budżetu państwa przewidziane na realizację programów „Bon na innowacje” oraz „Wsparcie w ramach dużego bonu” wyniosą w 2014 r. – po ok. 3,1 mln zł.

Stworzenie Rejestru Usług Rozwojowych (PARP)

Stworzony zostanie System, który pozwoli przedsiębiorcom na podejmowanie samodzielnych decyzji z jakich usług rozwojowych chcą skorzystać w celu zwiększenia swojej konkurencyjności na rynku. Przedsiębiorcy będą mogli też otrzymać wsparcie przy diagnozie potrzeb i zamawianiu usług rozwojowych. Jednym z elementów systemu będzie Rejestr Usług Rozwojowych, gdzie podmioty świadczące usługi rozwojowe będą umieszczały swoją ofertę. Dodatkowo wszystkie usługi wpisane w Rejestrze będą musiały być ocenione przez zainteresowane strony. Oceny usług rozwojowych będą stanowić podstawę do rankingu usług i podmiotów świadczących usługi rozwojowe, co będzie stanowić dodatkową korzyść dla przedsiębiorców przy wyborze usług rozwojowych. Zakłada się, że Rejestr Usług Rozwojowych będzie zawierał zarówno spis podmiotów, które świadczą usługi rozwojowe finansowane ze środków EFS jak i spis podmiotów, które świadczą usługi komercyjnie. Powstanie on w oparciu o istniejącą bazę ofert szkoleniowych www.inwestycjawkadry.pl. Oprócz Rejestru System będzie zawierał również komponent działań świadomościowych dla odbiorców usług rozwojowych – świadomy klient oraz komponent działań edukacyjnych dla strony podaźowej rynku, tj. instytucji świadczących usługi rozwojowe.

Harmonogram działań

- Przeprowadzanie konsultacji społecznych – **I-II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin ogłoszenia zamówienia publicznego – **I/II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin uruchomienia Rejestru Usług Rozwojowych – **I kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Ze środków europejskich na dofinansowanie projektu systemowego „Promocja szkoleń i popularyzacja idei podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez całe życie” w ramach poddziałania 2.1.3 PO KL. Kwota przeznaczona na realizację zadania ok. 2,85 mln zł.

Realizacja programu TOP 500 Innovators (MNiSW)

W latach 2014-2015 kontynuowana będzie realizacja programu TOP 500 Innovators. Program ma na celu podniesienie kwalifikacji polskich kadr sfery B+R w zakresie współpracy z gospodarką, zarządzania badaniami naukowymi oraz komercjalizacji ich wyników. Cykl 9-tygodniowych programów stażowo-szkoleniowych na najlepszych uczelniach świata z rankingu szanghajskiego (*Academic Ranking of World Universities*), przeznaczony jest dla pracowników naukowych lub badawczych polskich jednostek naukowych, którzy posiadają tytuł zawodowy co najmniej magistra i prowadzą badania w obszarze nauk ścisłych, przyrodniczych, technicznych, rolniczych, leśnych, weterynaryjnych, medycznych, nauk o zdrowiu lub nauk o kulturze fizycznej oraz pracowników centrów transferu technologii, zajmujących się komercjalizacją wyników badań w ramach wymienionych obszarów nauk.

Harmonogram działań

- Staże będą odbywały się w **2014 r. i w 2015 r.**

Finansowanie

Środki przewidziane na realizację programu wyniosą w latach 2014 i 2015 odpowiednio 18 mln zł (w tym z budżetu państwa 2,7 mln zł i z budżetu środków europejskich 15,3 mln zł) i 6 mln zł (w tym z budżetu państwa 0,9 mln zł i z budżetu środków europejskich 5,1 mln zł). Finansowanie działania odbywa się w ramach środków będących w dyspozycji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Realizacja programu „Brokerzy Innowacji” (MNiSW)

Kontynuowany będzie program „Brokerzy Innowacji”, którego celem jest poprawa efektywności procesu komercjalizacji wyników badań naukowych, stworzenie infrastruktury społecznej wspierającej proces komercjalizacji wiedzy i integracji środowiska naukowego z otoczeniem gospodarczym oraz upowszechnianie wyników badań naukowych w środowisku przedsiębiorców. W 2013 r. wyłoniono Brokerów Innowacji działających w różnych obszarach wiedzy, którzy rozpoczęli realizację zadań wskazanych w programie, m.in.: nawiązywanie kontaktów i organizacja spotkań z przedstawicielami środowiska naukowego i gospodarczego służących inicjowaniu procesów komercjalizacji wyników badań naukowych; przygotowywanie wykazów projektów badawczych posiadających, w ocenie brokera, wysoki potencjał komercyjny wraz z analizą przesłanek uzasadniających taką ocenę; inicjowanie zakładania spółek typu spin off lub zawierania umów licencyjnych.

Harmonogram działań

- Realizacja programu – **do III kwartału 2015 r.**

Finansowanie

Program finansowany jest ze środków finansowych na naukę projektu systemowego „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi oraz ich wynikami” (Poddziałanie 1.1.3), realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Kwota przeznaczona na realizację całego programu wynosi 6,5 mln zł.

3.3. Cele energetyczne

Modernizacja, przebudowa i rozbudowa infrastruktury energetycznej jest kwestią kluczową dla zapewnienia warunków stabilnego rozwoju polskiej gospodarki przy jednoczesnej realizacji celu „20/20/20” strategii „Europa 2020” określonego dla całej UE do osiągnięcia w 2020 r. w zakresie energii i środowiska. Polska przyjęła jako metodę i miernik realizacji tego potrójnego celu ograniczenie zużycia energii pierwotnej. Takie ograniczenie zużycia nie tylko bezpośrednio oznacza zmniejszenie emisyjności gospodarki, ale w warunkach wzrostu gospodarczego, oznacza także poprawę jej efektywności energetycznej. Efekt ten będzie dodatkowo wzmacniany przez wzrost udziału zużycia energii ze źródeł odnawialnych.

Z punktu widzenia Polski równie istotną rolę odgrywają działania mające na celu wsparcie przedsiębiorstw, przyczyniające się do realizacji ogólnounijnego celu wzrostu udziału przemysłu w PKB z aktualnych 16% do 20% w 2020 r., co zaproponowano w komunikacie dotyczącym reindustrializacji¹⁹ oraz odrodzenia przemysłu europejskiego²⁰.

¹⁹ Komunikat KE: Silniejszy przemysł europejski na rzecz wzrostu i ożywienia gospodarczego – Aktualizacja komunikatu w sprawie polityki przemysłowej (COM(2012)582)

²⁰ Komunikat KE: Działania na rzecz odrodzenia przemysłu europejskiego COM(2014) 14

Dlatego też naczelną przesłanką w dyskusji na temat ram klimatyczno-energetycznych oraz polityki przemysłowej do 2030 r. powinna być równowaga pomiędzy 3 filarami: zrównoważonym rozwojem, konkurencyjnością przemysłu oraz bezpieczeństwem energetycznym. W dyskusji UE o celach polityki klimatyczno-energetycznej w perspektywie 2030 r. nieodłącznym elementem powinno być wspieranie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Europie. Polityka klimatyczno-energetyczna UE nie może przyczyniać się do wypierania z UE przemysłu.

Prognozowana oszczędność energii pierwotnej narastająco (Mtoe) w latach 2010-2020²¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
[Mtoe]	0,58	0,84	1,21	1,74	2,51	3,62	5,25	6,65	8,44	10,7	13,6

Źródło: MG

Priorytety w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Ramy interwencji dla prowadzenia działań wpisujących się w cel strategii „Europa 2020” w zakresie zrównoważonego rozwoju stanowi głównie Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IŚ), a także uzupełniająco Program Operacyjny Polska Wschodnia (PO PW) oraz regionalne programy operacyjne. W zakresie redukcji emisji CO₂ realizowane będą następujące priorytety inwestycyjne:

PO IŚ:

- 4.5 promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
- 4.7 promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe
- 7.4 rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu transportu kolejowego

POPW:

- 4.5 promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych;
- 7.4 rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu kolejowego.

Odnawialne Źródła Energii wspierane będą w ramach PO IŚ w priorytetach inwestycyjnych:

- 4.1 wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
- 4.2 promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
- 4.3 wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym

Natomiast efektywność energetyczną wspierać będą priorytety inwestycyjne w ramach PO IŚ:

- 4.1 wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
- 4.2 promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
- 4.3 wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym
- 4.4 rozwijanie i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji działających na niskich i średnich poziomach napięcia
- 4.5 promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
- 4.7 promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe

²¹ zgodnie z art. 3 ust. 1 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

11 września 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zmiany wprowadzone ustawą dotyczą m.in. zagwarantowania pełnego unbundlingu właścicielskiego operatora gazowego systemu przesyłowego, wprowadzenia obowiązku obrotu określonym ustawowo wolumenem gazu ziemnego przez giełdę towarową i umożliwienia bezpośredniego uczestnictwa w giełdzie towarowej przedsiębiorstwom sektora gazu ziemnego, jak również planowania przez przedsiębiorstwa dystrybucyjne przedsięwzięć w zakresie pozyskiwania, transmisji oraz przetwarzania danych pomiarowych z liczników zdalnego odczytu i zobowiązania przedsiębiorstw do zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pozyskanych z liczników zdalnego odczytu

Trwały prace na Strategią Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, w toku których przeprowadzono dodatkowe analizy, zweryfikowano dane i zaktualizowano listę działań. Prace zakończyły się 15 kwietnia 2014 r. przyjęciem Strategii przez Radę Ministrów.

29 października 2013 r. Rada Ministrów przyjęła Strategiczny Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030).

28 stycznia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła Program polskiej energetyki jądrowej, w którym zostały określone działania do realizacji do roku 2024, z perspektywą do roku 2030, konieczne dla wprowadzenia w Polsce energetyki jądrowej. Ponadto przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo atomowe oraz niektórych innych ustaw, implementującej dyrektywę Rady 2011/70/EURATOM, który został przyjęty przez Radę Ministrów 5 listopada 2013 r.

23 marca 2014 r. Parlament przyjął ustawę o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

W 2013 r. prowadzono ponadto prace nad innymi aktami prawnymi, które będą kontynuowane:

- projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii 8 kwietnia 2014 r. został przyjęty przez Radę Ministrów;
- projekt ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji 17 grudnia 2013 r. został przekazany do konsultacji międzyresortowych i społecznych;
- projekt ustawy o korytarzach przesyłowych znajduje się na etapie uzgodnień w ramach prac Komitetu Rady Ministrów,
- projekt ustawy o charakterystyce energetycznej budynków 20 marca 2014 r. został przyjęty przez Komitet Rady Ministrów z rekomendacją rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

Dodatkowo w trybie ciągłym realizowane były działania dotyczące efektywności energetycznej w ramach programów prowadzonych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Działania związane z odchodzeniem od zasady bezpłatnego przydziału uprawnień do emisji na rzecz ich aukcyjnej sprzedaży (MŚ)

W fazie III wdrażania systemu EU ETS, tj. w latach 2013-2020 z jednej strony, nastąpi stopniowe ograniczenie ilości dostępnych uprawnień do emisji o 21% w porównaniu do pułapu emisji zweryfikowanych w 2005 roku, z drugiej strony, w tym samym okresie

będzie następowało odchodzenie od zasady bezpłatnego przydziału uprawnień na rzecz aukcyjnej sprzedaży. Dotychczas, łącznie ponad 90% uprawnień w sektorach przemysłowych było przyznawane bezpłatnie.

Szacuje się, że pomimo otrzymanych bezpłatnie uprawnień potencjalny koszt zakupu dodatkowych uprawnień przez polskie przedsiębiorstwa w całym okresie 2013-2020 może wynieść w wariantcie pesymistycznym ok. 34 mld zł. Jest to wynikiem struktury energetycznej gospodarki i dominacji węgla jako podstawowego paliwa dla przemysłu.

W polskim prawodawstwie kwestie dotyczące aukcji uprawnień do emisji na III okres rozliczeniowy zostaną uregulowane w projektowanej ustawie o systemie handlu uprawnieniami do emisji. Do czasu wyłonienia krajowej platformy aukcyjnej uprawnienia do emisji są sprzedawane za pośrednictwem platformy wspólnotowej.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia projektu ustawy przez Radę Ministrów – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin wejścia w życie – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin wydania rozporządzeń wykonawczych do ustawy – **III kwartał 2014 r.**
- Przetarg dotyczący wyboru krajowej platformy aukcyjnej – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Działanie platformy aukcyjnej nie będzie powodować wydatków w sektorze finansów publicznych, ponieważ będzie finansowane z opłat ponoszonych przez uczestników aukcji.

Wspieranie rozwoju infrastruktury energetycznej poprzez współfinansowanie z podmiotami prywatnymi w ramach programu „Inwestycje Polskie” (MSP)

W ramach Programu „Inwestycje Polskie”, za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego i specjalnie powołanej w tym celu spółki Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A. (PIR S.A.), będą współfinansowane z podmiotami prywatnymi, na zasadach rynkowych, dochodowe inwestycje infrastrukturalne w Polsce, w tym także w zakresie wytwarzania i dystrybucji energii. Spółka będzie angażowała się we wspólne projekty z prywatnymi partnerami strategicznymi, polskimi lub zagranicznymi, dysponującymi niezbędnym know-how na temat sektora danej inwestycji. Planowana jest realizacja projektów wynikających z już zawartych porozumień z LOTOS Petrobaltic S.A. (projekt inwestycyjny związany z zagospodarowaniem złoża ropy naftowej B8 na Morzu Bałtyckim), Grupą Kapitałową HAWA S.A. (porozumienie dotyczące możliwej, wspólnej inwestycji w projekt inwestycyjny, polegający na doprowadzeniu sieci światłowodowej do 870 tys. mieszkań domów w całej Polsce), Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej w Olsztynie (budowa nowej elektrociepłowni działającej w wysokosprawnej kogeneracji) oraz TAURON Polska Energia S.A. (finansowanie budowy bloku energetycznego o mocy 413 MW w Elektrowni Łagisza w Będzinie. Będzie to jedna z największych inwestycji Grupy TAURON w województwie śląskim i jeden z największych tego typu projektów realizowanych obecnie w Polsce. Wartość przedsięwzięcia przekroczy 1,5 mld zł, a udział PIR S.A. osiągnie maksymalny dopuszczalny poziom 750 mln zł. Blok rozpocznie pracę pod koniec 2018 r.).

Grupa LOTOS S.A. i Grupa Azoty S.A. podpisały porozumienie przyszłych wspólników w sprawie powołania spółki celowej i wykonania pełnego studium

wykonalności kompleksu petrochemicznego, zlokalizowanego przy obecnych instalacjach LOTOSU i Grupy Azoty. Obie firmy podpisały też wstępne porozumienie z PIR S.A., jako potencjalnym inwestorem finansowym przy realizacji ww. przedsięwzięcia. Zgodnie z zapisami odrębnego porozumienia, PIR S.A. będzie wspierać konsorcjum merytorycznie w kwestiach strukturyzacji finansowej i kontraktowej projektu. Po przeprowadzeniu studium wykonalności, podjęcie decyzji inwestycyjnej planowane jest w 2014 r.

Harmonogram działań

Stopniowe wnoszenie części pakietów akcji spółek należących do Skarbu Państwa do PIR S.A. oraz BGK, w zależności od zapotrzebowania na finansowanie nowych projektów w latach 2014-2015

Finansowanie

W ramach realizacji Programu „Inwestycje Polskie” nastąpi wniesienie aportem akcji części spółek publicznych należących do Skarbu Państwa do łącznej wartości 10 mld zł. W 2014 roku planowane jest dokapitalizowanie Spółki przez Skarb Państwa w oparciu o decyzje Rady Ministrów. Szacunkowa wartość czterech wymienionych wyżej projektów, dla których zawarto już porozumienia, wynosi ok. 4,36 mld zł. Inwestycje realizowane będą z zaangażowaniem finansowym spółki PIR S.A. i partnerów. Wartość inwestycji planowanej w ramach porozumienia z Grupą LOTOS S.A. i Grupą Azoty S.A. szacowana jest na 12 mld zł.

Realizacja Programu polskiej energetyki jądrowej (MG)

Program polskiej energetyki jądrowej określa zakres i strukturę organizacji działań niezbędnych do wdrożenia energetyki jądrowej, zapewnienia bezpiecznej i efektywnej eksploatacji jej obiektów, ich likwidacji po zakończeniu okresu eksploatacji oraz bezpiecznego postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi. Wdrożenie w Polsce energetyki jądrowej przyczyni się do zapewnienia dostaw odpowiedniej ilości energii elektrycznej po akceptowalnych dla gospodarki i społeczeństwa cenach, przy równoczesnym zachowaniu wymagań ochrony środowiska.

W dokumencie przedstawiono harmonogram działań obejmujący IV etapy zaplanowane do 2030 r. W ramach I etapu, który obejmuje lata 2014-2016 realizowane będą prace związane z ustaleniem lokalizacji elektrowni jądrowej i zawarty zostanie kontrakt na dostarczenie wybranej technologii dla pierwszej elektrowni. Program przewiduje wybudowanie do roku 2035 dwóch elektrowni jądrowych o łącznej mocy ok. 6000 MW.

Kontynuowane będą prace nad Krajowym Planem postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym oraz nad lokalizacją nowego składowiska powierzchniowego odpadów promieniotwórczych nisko- i średnioaktywnych.

Zidentyfikowane zostaną zasoby kadrowe na poziomie nauki, edukacji i instytucji bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu jądrowego. Na tej podstawie opracowany zostanie „Plan rozwoju zasobów ludzkich na potrzeby Programu polskiej energetyki jądrowej”. Ponadto przygotowany zostanie program wsparcia polskich przedsiębiorstw w przygotowaniach do udziału w budowie obiektów energetyki jądrowej (realizacja w 2015 r.).

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Parlament projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo atomowe implementującej Dyrektywę 2011/70/EURATOM – **III kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów Krajowego planu postępowania z odpadami promieniotwórczymi i wypalonym paliwem jądrowym – **I/II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Przewidywane wydatki związane z realizacją Programu polskiej energetyki jądrowej wynoszą w 2014 r. 18,2 mln zł, a w 2015 r. ok. 23,3 mln zł, w tym ok. 5,1 mln zł w ramach programu wieloletniego.

Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej w ramach działalności NFOŚiGW (MŚ)

W latach 2014-2015, w ramach działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kontynuowana będzie realizacja działań w ramach:

- Programu Operacyjnego „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 – II kwartał 2014 zawarcie umów ws. projektów przemysłowych z naboru otwartego;
- Grupy programów priorytetowych „Efektywne wykorzystanie energii” w częściach: „LEMUR Energooszczędne budynki użyteczności publicznej”, „Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych”, „Inteligentne sieci energetyczne”;
- Grupy programów priorytetowych „GIS System Zielonych Inwestycji” w częściach „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej”, „Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych” „SOWA – Energooszczędne oświetlenie uliczne”;
- Programu priorytetowego Poprawa jakości powietrza w części „KAWKA – likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”.

Dodatkowo od 2014 r. część 1 i część 2 dotychczas realizowanego programu priorytetowego „Efektywne wykorzystanie energii” będą stanowić fragment nowego programu dedykowanego przedsiębiorcom pn. „Wsparcie przedsiębiorców w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki”. Program ten zastąpi „Efektywne wykorzystanie energii”, a obszar poświęcony efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach będzie składał się z części o podobnych nazwach, odpowiednio: audyt energetyczny/elektroenergetyczny przedsiębiorstwa oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Zakres części nowego programu w porównaniu do poprzednich wersji ulega niewielkim zmianom, które dotyczyć będą głównie warunków udzielanego dofinansowania w formie pożyczki.

Ponadto uruchomiony zostanie nowy program priorytetowy pn.: „Poprawa efektywności energetycznej część 4) Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach”.

Zalecenie 6
Poprawa efektywności
w całym łańcuchu
energii

Harmonogram działań

„Poprawa efektywności energetycznej” część 4) Inwestycje energooszczędne w małych i średnich przedsiębiorstwach – Nabór ciągły **od III kwartału 2014 r.**

Program Operacyjny „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 – w okresie kwiecień-czerwiec 2014 r. planuje się zawarcie umów ws. projektów terma/oze.

Program „Wsparcie przedsiębiorców w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki” – nabór wniosków w ramach I konkursu w **I kwartale 2014 r.**

Programu Efektywne wykorzystanie energii:

- w części „LEMUR Energooszczędne budynki użyteczności publicznej” – nabór wniosków odbywa się w trybie ciągłym w 2014 r., możliwe przedłużenie na rok 2015, zawieranie umów na bieżąco – **III/IV kwartał 2014 r.**
- w części „Inteligentne sieci energetyczne” – zawarcie umów w ramach I konkursu – **I/II kwartał 2014r.**

Program GIS System Zielonych Inwestycji”:

- w części „Zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej” – podpisanie umów ramach VI konkursu **III/IV kwartał 2014 r.**
- w części „Zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych” – podpisanie umów w ramach II konkursu **II/III kwartał 2014 r.**
- w części „SOWA – Energooszczędne oświetlenie uliczne” – zawarcie umów w ramach I konkursu – **I/II kwartał 2014 r.**, ogłoszenie II konkursu – **II kwartał 2014 r.**, podpisanie umów w ramach II konkursu – **I kwartał 2015 r.**

Program Poprawa jakości powietrza w części „KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” – podpisanie umów – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Przewidywane finansowanie powyższych programów ze środków własnych NFOŚiGW wynosi ok. 577 mln zł w 2014 r. i ok. 520 mln zł w 2015 r.

Przyjęcie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków i uruchomienie rejestrów sporządzanych świadectw charakterystyki energetycznej budynków (MiR)

Celem ustawy będzie realizacja postanowień art. 9, 11-18 dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Wprowadzenie regulacji dotyczących sporządzania i przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej powinno przyczynić się do upowszechniania budownictwa efektywnego energetycznie, a także zwiększanie świadomości właścicieli i najemców budynków oraz lokali mieszkalnych w zakresie możliwości uzyskania oszczędności energii. Dzięki informacjom zawartym w świadectwach charakterystyki energetycznej budynków użytkownicy będą mogli orientacyjnie określić roczne zapotrzebowanie na energię użytkową, końcową i pierwotną, a tym samym koszt utrzymania związany z ogrzewaniem i wentylacją, przygotowaniem ciepłej wody użytkowej, chłodzeniem oraz oświetleniem w przypadku budynków użyteczności publicznej. Z kolei regulacje dotyczące przeprowadzania kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji mają przyczynić się do utrzymania ich poprawnej regulacji, zgodnie ze specyfikacją

wyrobu i w ten sposób zapewnienia optymalnego funkcjonowanie z punktu widzenia środowiska, bezpieczeństwa i energii.

Ponadto ustawa zawierać będzie rozwiązania, zgodnie z którymi zostanie przeprowadzona powszechna certyfikacja energetyczna budynków, których powierzchnia użytkowa zajmowana przez organy wymiaru sprawiedliwości, prokuraturę oraz organy administracji publicznej przekracza 500 m², a od lipca 2015 r. – 250m². Dodatkowo wprowadzony zostanie system rejestrów związanych z charakterystyką energetyczną budynków, którego celem będzie zapewnienie niezależnego systemu kontroli, publicznej dostępności regularnie aktualizowanych list ekspertów oraz inwentaryzacja i dostarczenie informacji na temat standardu energetycznego budynków zajmowanych władze publiczne.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków – **II/III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **III/IV kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie ustawy – **I/II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Uruchomienie i prowadzenie centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków wiąże się z wydatkami związanymi z zakupem infrastruktury sprzętowej niezbędnej do zapewnienia funkcjonowania rejestru. Środki finansowe na ten cel przewidziane są w budżecie Ministra Infrastruktury i Rozwoju. Sam rejestr powstał z wykorzystaniem środków z umowy grantu Funduszu Powierniczego „Global Environment Facility” (Projekt Efektywności Energetycznej) między Rzeczpospolitą Polską a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Planuje się, że maksymalny koszt sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku wynosi ok. 5 tys. zł, a koszty powstałe po stronie podmiotów, na które oddziałuje przedmiotowa regulacja, zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków planowanych corocznie dla danej części budżetowej każdej z jednostek sektora finansów publicznych, bez konieczności jego dodatkowego zwiększania.

Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej w ramach ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów (MIIR)

Na podstawie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów – ze środków zasilanego z budżetu państwa Funduszu Termomodernizacji i Remontów – jest realizowany program wspierania przedsięwzięć termomodernizacyjnych oraz związanych z termomodernizacją przedsięwzięć remontowych, realizowanych w najstarszych, wielorodzinnych budynkach mieszkalnych. Program w obecnej formie funkcjonuje od 2009 roku.

Harmonogram działań

- Realizacja programu odbywa się w trybie ciągłym

Finansowanie

W 2014 roku Fundusz Termomodernizacji i Remontów dysponuje kwotą 145,72 mln zł, w tym kwotą 20 mln przewidzianą w budżecie państwa.

Wspieranie tworzenia otoczenia prawnego dla wprowadzenia systemu inteligentnych sieci elektroenergetycznych (MG)

Regulacje dotyczące planowania przez przedsiębiorstwa dystrybucyjne przedsięwzięć w zakresie pozyskiwania, transmisji oraz przetwarzania danych pomiarowych z liczników zdalnego odczytu, jak również przepisy zobowiązujące przedsiębiorstwa do zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pozyskanych z liczników zdalnego odczytu danych wprowadzone zostały ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Prowadzona jest ocena istnienia warunków uzasadniających wprowadzenie powszechnego montażu tych liczników określonego w załączniku I do dyrektywy 2009/72/WE, w szczególności w aspekcie ekonomicznej opłacalności wprowadzenia tych rozwiązań, w tym zakresie ich wpływu na cenę energii elektrycznej dla odbiorców w gospodarstwach domowych. W przypadku pozytywnej oceny rozwiązań m.in. w zakresie wprowadzenia operatora informacji pomiarowych oraz obowiązku montażu liczników zdalnego odczytu energii elektrycznej, Rząd proponuje ujęcie tych zagadnień w przygotowanym na późniejszym etapie przedłożeniu rządowym.

Harmonogram

- Przygotowanie projektu rozwiązań – **I kwartał 2014 r.**
- Konsultacje projektowanych rozwiązań – **II kwartał 2014 r.**
- Przyjęcie przez Radę Ministrów – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Analizowane rozwiązania nie niosą za sobą wydatków budżetu państwa. Szacowane łączne korzyści dla użytkowników systemu elektroenergetycznego w okresie 2014-2020 mogłyby wynieść ok. 1,1 mld zł.

Inwestycje w odnawialne źródła energii (MG)

W 2014 r. kontynuowane będą prace legislacyjne nad projektem ustawy o odnawialnych źródłach energii i nowelizacją ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Celem proponowanych regulacji jest m.in. zwiększenie efektywności energetycznej i ochrony środowiska, racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, kształtowanie mechanizmów i instrumentów wspierających wytwarzanie energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, lub biogazu rolniczego z odnawialnych źródeł energii.

Biorąc pod uwagę skomplikowany proces konsultacji projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii zdecydowano o opracowaniu nowego projektu, którego wdrożenie będzie prowadzić do ustanowienia jednolitego i czytelnego systemu wsparcia dla producentów zielonej energii, który stanowić będzie zachętę inwestycyjną dla budowy nowych jednostek wytwórczych, ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o odnawialnych źródłach energii – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **I kwartał 2016 r.**
- Planowany termin wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Szacuje się, że wejście w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie wiązać się w pierwszym roku obowiązywania ustawy z obciążeniami dla budżetu państwa w wysokości 13 mln zł.

Ocena narodowego potencjału ciepłownictwa i chłodnictwa (MG)

W ramach tego działania zostanie opracowany dokument (wraz z wymaganymi załącznikami) mający na celu przeprowadzenie oceny narodowego potencjału ciepłownictwa i chłodnictwa, w tym opracowanie mapy ciepła i chłodu. Mapa posłuży do wskazania potencjalnych miejsc na budowę jednostek wysokosprawnej kogeneracji, tj. skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła użytkowego.

Harmonogram działań

- Opracowanie interaktywnej mapy ciepła i chłodu – **III kwartał 2015 r.**

Finansowanie

W budżecie państwa na rok 2014 przewidziano na realizację tego działania 700 tys. zł.

Projekt ustawy o korytarzach przesyłowych (MiR)

Głównym celem przygotowywanej ustawy jest stworzenie odpowiednich i stabilnych warunków dla realizacji celu publicznego w postaci budowania, utrzymania oraz modernizowania infrastruktury technicznej niezbędnej do zapewnienia nieprzerwanego dostarczania energii elektrycznej, gazów w tym dwutlenku węgla, ciepła, ropy naftowej i produktów naftowych.

Projekt ustawy zawiera kompleksowe regulacje dla inwestycji w rozbudowę ww. infrastruktury, w tym dotyczące zasady wyodrębniania gruntów, na których będą lub są już zlokalizowane urządzenia liniowe mające znaczenie z uwagi na realizację celu publicznego.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów – **IV kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Wejście w życie projektowanej ustawy nie niesie bezpośrednich kosztów dla sektora finansów publicznych.

Zwiększenie konkurencyjności na krajowym rynku gazu ziemnego (MG)

11 września 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła instytucję tzw. obliża giełdowego, tj. obowiązek sprzedaży przez dominujące podmioty na rynku gazu ziemnego określonego wolumenu gazu ziemnego na giełdzie towarowej lub rynku regulowanym. Ustawa przewiduje również inne instrumenty prawne mające przyczynić się do stworzenia warunków umożliwiających rezygnację z zatwierdzania cen dla kolejnych grup odbiorców. Wprowadziła ona m.in. możliwość bezpośredniego uczestnictwa w obrocie giełdowym przedsiębiorstwom energetycznym, czy instytucję odbiorcy wrażliwego paliw gazowych. Obliigo giełdowe ma przyczynić się do zniesienia obowiązku zatwierdzania cen dla kolejnych grup odbiorców – stan rozwoju konkurencji na rynku gazu ziemnego jest na bieżąco monitorowany przez Prezesa URE,

Zalecenie 6
Przyspieszenie
i rozszerzenie
rozbudowy sieci
energetycznej, w tym
transgranicznych
połączeń
międzysystemowych

Zalecenie 6
Wzmocnienie
konkurencji w sektorze
gazu przez wycofanie
cen regulowanych

który w przypadku gdy dany segment rynku osiągnie status „konkurencyjnego” ma obowiązek zwolnić go z regulacji cen. .

Na rzecz tworzenia konkurencyjnego rynku gazu ziemnego podejmowane są również działania pozalegislacyjne, których celem jest rozbudowa możliwości i zwiększenie dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego na terytorium RP. Należy tu wymienić rozbudowę połączeń międzysystemowych między Polską a RFN, Czechami, budowę fizycznego rewersu na gazociągu Jamał-Europa, budowę terminala LNG w Świnoujściu oraz koncepcję korytarza Północ-Południe. W 2014 r. realizowane będą prace umożliwiające fizyczny przepływ gazu z kierunku Niemiec do Polski – zakończenie budowy rewersu oraz aukcje dot. rezerwacji przepustowości na połączeniu. Rewers fizyczny na gazociągu jamajskim umożliwi zaoferowanie na rynku usługi przesyłania gazu ziemnego na zasadach ciągłych, co gwarantuje pewność dostaw gazu w ramach rewersu. Zwiększenie przepustowości na połączeniach z państwami UE jest jednym z kluczowych postulatów podmiotów sektora obrotu gazem ziemnym, zgłaszających potrzebę wzmocnienia strony podaźowej rynku gazu ziemnego, poprzez zapewnienie możliwości przywozu dodatkowych wolumenów gazu ziemnego na terytorium RP. Uruchomienie usługi na zasadach ciągłych pozwoli na zwiększenie konkurencji na krajowym rynku gazu ziemnego, poprzez zapewnienie podaży gazu ze źródła alternatywnego wobec kierunku wschodniego, jak również pozwoli na zwiększenie płynności rynku i konwergencję cen do cen gazu ziemnego na rynkach państw UE, co jest jednym z warunków podjęcia decyzji o uwalnianiu cen gazu dla kolejnych grup odbiorców.

Harmonogram działań

- Stopniowe zwiększanie tzw. obliża giełdowego do poziomu 40% gazu ziemnego wprowadzonego w tym czasie do sieci przesyłowej – **od 1 stycznia 2014 r.** – oraz 55% gazu ziemnego wprowadzonego w tym czasie do sieci przesyłowej – **od 1 stycznia 2015 r.**
- Zakończenie budowy infrastruktury niezbędnej do zapewnienia fizycznego przepływu gazu z Niemiec do Polski – uruchomienie usługi ciągłej na rewersie fizycznym – **od II kwartału 2014 r.** – aukcje dotyczące rezerwacji przepustowości – **od końca I kwartału 2014 r.**

Finansowanie

Zaproponowane działania nie będą miały skutków dla sektora finansów publicznych. Koszty związane z wykonaniem harmonogramu dotyczą spółek prawa handlowego realizujących ww. zadania.

3.4. Cele w zakresie edukacji

Polska wg danych Komisji Europejskiej, jako jedno z niewielu państw UE osiągnęła w 2010 r. zalecane wartości w zakresie 4 z 5 najważniejszych wskaźników rozwoju edukacji w Europie. Podobnie zalecane wartości 2 wskaźników celu edukacyjnego strategii „Europa 2020”, dotyczącego podniesienia poziomu wykształcenia, zostały już osiągnięte (zalecana wartość wskaźnika dotyczącego zmniejszenia odsetka młodzieży niekontynuującej nauki do najwyżej 10% oraz wartość wskaźnika dotyczącego zwiększenia odsetka osób w wieku 30-34 lat z wykształceniem wyższym do co najmniej 40%). Mając na uwadze znaczenie obszaru edukacji dla rozwoju życia społeczno-gospodarczego, Polska wyznaczyła sobie cele ambitniejsze niż w UE, czego ilustracją są poniższe tabele:

- wskaźnik 1 – zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki²²

	2013	2020
% udział	5,6	4,5

Źródło: Dane 2013 r. – na podstawie BAEL, GUS. Dla 2020 r. – MEN

wskaźnik 2 – zwiększenie do 45% odsetka osób z wykształceniem wyższym w wieku 30-34 lat

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% udział	34,8	36,5	39,1	40,5	41,4	42,2	43	43,5	44	44,5	45

Źródło: Dane dla lat 2010-2013 – na podstawie BAEL, GUS. Dla lat 2014-2020 – prognozy MNiSW na podstawie analizy trendu

W związku z dobrymi wynikami w upowszechnianiu edukacji monitorowanymi z wykorzystaniem powyższych wskaźników, główny nacisk w obszarze edukacji jest obecnie położony na działania mające na celu sprostanie wyzwaniom przed którymi stoi ten obszar w Polsce. Są to m.in. :

- poprawa dostępności form wczesnej edukacji i opieki, w tym edukacji przedszkolnej;
- lepsze dostosowanie kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy;
- poprawa jakości edukacji (jakości pracy szkół i placówek edukacyjnych), doskonalenie metod i warunków nauczania i wychowania, ulepszanie organizacji pracy oraz podnoszenie kompetencji kadry;
- opieranie polityki edukacyjnej na kompleksowej i spójnej strategii uczenia się przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy w zakresie upowszechnienia uczenia się dorosłych.

Ważne jest doskonalenie podstawy programowej tak, aby była ona bardziej zbliżona do wymagań gospodarki opartej na wiedzy. Absolwenci powinni być wyposażeni w umiejętności i kompetencje pożądane na rynku pracy, oznacza to m.in. odpowiednie rozłożenie akcentów między nauczaniem teoretycznym a praktycznym. Przy czym istotne jest także zwrócenie uwagi na rozwijanie tzw. kompetencji miękkich, takich jak przedsiębiorczość, komunikatywność, kreatywność czy współpraca. W tym kontekście ważne jest wsparcie instytucji kultury jako miejsc propagowania kreatywności, szerzenia edukacji nieformalnej i działań na rzecz włączenia społecznego poprzez kulturę, a także wsparcie i reforma szkolnictwa artystycznego kształcącego przyszłe kadry dla przemysłów kultury i kreatywnych. Istotne jest też wzmacnianie w procesie kształcenia elementów przygotowujących do podejmowania samodzielnej skutecznej działalności rynkowej. Ważne jest również pobudzenie aktywności na rynku szkoleń zawodowych oraz zachęcanie przedsiębiorców do inwestowania w kapitał intelektualny swoich pracowników.

Elementy stanowiska i opinii partnerów społeczno-gospodarczych odzwierciedlone w KPR 2014/2015

Wprowadzane i planowane zmiany w obszarze szkolnictwa wyższego oraz szkolnictwa zawodowego w znacznej mierze odpowiadają kierunkom zmian zaproponowanym przez partnerów społeczno-gospodarczych w rekomendacjach dotyczących przeprowadzenia reform systemu kształcenia w celu zdobycia różnorodnych kompetencji potrzebnych w ciągu aktywności zawodowej, dostosowania kształcenia do zmian społeczno-gospodarczych, dostosowania kierunków i jakości kształcenia do

²² Odsetek osób w wieku 18-24 lat z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie doksztalają się w ludności ogółem w tej samej grupie wieku.

potrzeb gospodarki, czy podniesienia potencjału i jakości szkolnictwa wyższego. Dla ich powodzenia konieczne jest sprawne ich wdrożenie, dla którego niezmiernie istotne jest zaangażowanie przedsiębiorców w proces kształcenia. Ten wątek rekomendacji partnerów znalazł odzwierciedlenie w działaniu „Wsparcie współpracy szkół z pracodawcami”, w którym poza realizowanymi aktualnie projektami wskazano na planowane działania w perspektywie 2014-2020 m.in. w ramach PO WER.

Reformy szkolnictwa zawodowego oraz szkolnictwa wyższego powinny przyczynić się do rozwoju współpracy szkół i uczelni z pracodawcami, w tym w formie kształcenia w miejscu pracy. Dostrzeżono także zgłaszaną przez partnerów kwestię prowadzenia kampanii społecznej promującej potrzebę współistnienia różnych grup zawodowych na rynku pracy. Podejmowane są działania wspierające wdrażanie reformy, np. w ramach projektu „Monitorowanie i doskonalenie procesu wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach (2012-2015)”.

W ramach reformy szkolnictwa wyższego wprowadzono obowiązek monitorowania przez uczelnie losów swoich absolwentów. Ponadto w ramach drugiego etapu reformy wprowadzony zostanie ogólnopolski system monitorowania karier zawodowych absolwentów w oparciu o zanonimizowane dane z ZUS. Plany te odpowiadają na rekomendacje partnerów społeczno-gospodarczych dotyczącą wprowadzenia systemu monitoringu losów absolwentów. Prowadzone są także działania zmierzające do zwiększenia liczby absolwentów kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych, w tym poprzez program kierunków zamawianych.

Postulat dotyczący upowszechnienia edukacji włączającej dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami jest zgodny z określonymi w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego priorytetowymi kierunkami interwencji.

Priorytety w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Cele edukacyjne określone w ramach strategii „Europa 2020” wspierane będą działaniami podejmowanymi w ramach funduszy strukturalnych (m.in. PO WER i RPO) w następujących priorytetach inwestycyjnych:

- 10.1 ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
- 10.2 poprawa jakości, skuteczności i dostępności szkolnictwa wyższego oraz kształcenia na poziomie równoważnym w celu zwiększenia udziału i poziomu osiągnięć, zwłaszcza w przypadku grup w niekorzystnej sytuacji
- 10.3 wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
- 10.3bis – lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
- 10.4 inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

10 września 2013 r. Rada Ministrów przyjęła dokument strategiczny „**Perspektywa uczenia się przez całe życie**”, wytyczający kierunki polityki, która obejmuje działania na rzecz uczenia się w różnych kontekstach (formalnym, pozaformalnym i nieformalnym) oraz na wszystkich etapach życia, począwszy od najmłodszych lat do późnej starości. Dokument przedstawia również kwestie oceny i potwierdzania efektów uczenia się.

W 2013 r. kontynuowano wdrażanie **reformy szkolnictwa wyższego**, w tym zasad finansowania szkolnictwa wyższego opartych o ocenę jakości – ogłoszono konkurs na Krajowe Naukowe Ośrodki Wiodące (specjalnie dofinansowane) oraz dofinansowano zadania związane z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych.

3 grudnia 2013 r. ogłoszono wyniki konkursu na dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni lub uczelni nieposiadających podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji. Do konkursu zgłoszono 261 wniosków, w tym 185 wniosków dla profilu ogólnoakademickiego oraz 76 wniosków dla profilu praktycznego. Komisja najwyżej oceniła 13 programów kształcenia o profilu praktycznym oraz 13 programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim. Każda z nagrodzonych jednostek otrzyma dofinansowanie w wysokości 1 mln zł w ramach dotacji jakościowej.

Ponadto, trwały prace nad nowym etapem zmian – przygotowano kolejną **nowelizację ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym**. Projekt ustawy 17 grudnia 2013 r. został przyjęty przez Radę Ministrów.

W ramach realizowanych działań w sferze oświaty, w 2013 r. kontynuowany był proces **wdrażania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego**. Pełne wdrożenie nowej podstawy programowej zakończy się w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2014/2015, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych: 3-letnich zasadniczych szkołach zawodowych i 3-letnich liceach w roku szkolnym 2014/2015, a w 4-letnich technikach w roku szkolnym 2015/2016.

Kontynuowano **wdrażanie reformy szkolnictwa zawodowego**, której celem jest podniesienie jakości i efektywności systemu kształcenia zawodowego i ustawicznego w kontekście oczekiwań rynku pracy. Od 10 września 2013 r. rozpoczęto powszechne monitorowanie wdrażania reformy w ramach projektu „Monitorowanie i doskonalenie procesu wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach” współfinansowanego ze środków EFS. Monitorowanie realizowane jest z wykorzystaniem narzędzi on-line wśród dyrektorów i nauczycieli publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach. Ponadto prowadzono działania upowszechniające ideę włączenia pracodawców w proces kształcenia zawodowego.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Krajowe Ramy Kwalifikacji (MEN - przewodniczący Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie, w tym Krajowych Ram Kwalifikacji)

By zaspokoić oczekiwania i potrzeby związane ze zmianami zachodzącymi na rynku pracy, rozwojem technologicznym oraz procesami demograficznymi, a także, aby ułatwić obywatelom rozwój zawodowy i osobisty nie tylko w przestrzeni krajowej, ale również europejskiej prowadzone są prace nad modernizacją krajowego systemu kwalifikacji. W latach 2014-2015 planowane jest przeprowadzenie pilotażu wybranych procedur dotyczących zintegrowanego rejestru, a także opracowanie wytycznych dla procesu walidacji efektów uczenia się i ich pilotaż. Rozpoczęte zostaną prace nad przygotowaniem podmiotu do prowadzenia rejestru. Ponadto przeprowadzony zostanie pilotaż sektorowych ram kwalifikacji, opisów kwalifikacji, systemu zapewniania jakości oraz zasad akumulowania i przenoszenia osiągnięć.

Zalecenie 3
Zwiększenie
dostępności
przyuczania do
zawodu i uczenia się
poprzez praktykę,
zacieśnienie
współpracy szkół
i pracodawców oraz
poprawa jakości
nauczania

Zalecenie 3
Zwiększenie
dostępności
przyuczania do zawodu
i uczenia się poprzez
praktykę, zacieśnienie
współpracy szkół
i pracodawców oraz
poprawa jakości
nauczania

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przeprowadzenia pilotażu opracowanych rozwiązań oraz przygotowanie do ich wdrożenia – **2014-2015 r.**
- Rozpoczęcie wdrażania rozwiązań – **2015 r.**

Finansowanie

Na realizację działania przeznaczone zostaną środki w wysokości – w 2014 r. ok. 25,9 mln zł (w tym ok. 3,9 mln zł z budżetu państwa i ok. 22 mln zł z budżetu środków europejskich) oraz w 2015 r. ok. 10,7 mln zł (w tym ok. 1,6 mln zł z budżetu państwa i ok. 9,1 mln zł z budżetu środków europejskich).

Reforma szkolnictwa wyższego (MNiSW)

Kontynuowane będzie wdrażanie pierwszego etapu reformy szkolnictwa wyższego. W latach 2014-2015, na podstawie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz właściwego rozporządzenia wykonawczego, dokonany zostanie podział i przekazanie podmiotowej dotacji na dofinansowanie zadań projakościowych. Dotacja podmiotowa na dofinansowanie zadań projakościowych przeznaczona będzie na:

- dofinansowanie jednostek organizacyjnych mających status Krajowych Naukowych Ośrodków Wiodących (KNOW);
- dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni posiadających wyróżniającą ocenę Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dotyczącą oceny kształcenia;
- dofinansowanie podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni w zakresie wdrażania systemów poprawy jakości kształcenia oraz Krajowych Ram Kwalifikacji ;
- finansowanie zadań związanych z kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich prowadzonych w uczelniach niepublicznych;
- finansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich, o których mowa w art. 200a ustawy, dla 30% najlepszych doktorantów, w uczelniach publicznych i niepublicznych.

Zmieniające się potrzeby rynku pracy wymagają stałego dostosowywania do nich kompetencji i kwalifikacji pracowników. W związku z tym w drugim etapie reformy wprowadzone zostaną nowe regulacje sprzyjające podejmowaniu studiów przez osoby dojrzałe oraz zapewnieniu lepszej jakości kształcenia, w tym dostosowaniu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zgodnie ze zmianami przewidzianymi nowelizacją ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw uczelnie będą mogły potwierdzać efekty uczenia się uzyskane drogą inną niż formalna, czyli np. przez wykonywanie pracy, uczestnictwo w kursach i szkoleniach, samodoskonalenie, wolontariat. Wprowadzana regulacja powinna przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa w kształceniu formalnym osób powyżej 25 roku życia.

W ramach zmian zmierzających do zapewnienia lepszej jakości kształcenia, w tym dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, przewidywane jest m.in.

- nałożenie na uczelnie obowiązku organizowania co najmniej trzymiesięcznych praktyk zawodowych na kierunkach studiów o profilu praktycznym;
- wprowadzenie studiów dualnych – na kierunkach studiów o profilu praktycznym będzie możliwość prowadzenia tzw. kształcenia dualnego, czyli przemiennie w formie zajęć dydaktycznych realizowanych w uczelni i w formie praktyk odbywanych u pracodawcy;

Zalecenie 3
Zwiększenie
dostępności
przyuczania do
zawodu i uczenia się
poprzez praktykę,
zacieśnienie
współpracy szkół
i pracodawców oraz
poprawa jakości
nauczania

- zasada, zgodnie z którą ponad połowa programu kształcenia o profilu praktycznym, będzie musiała być realizowana przez zajęcia warsztatowe kształtujące praktyczne umiejętności studenta, które prowadzone powinny być przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe;
- zwiększenie udziału pracodawców w przygotowaniu programów kształcenia oraz prowadzeniu zajęć;
- prowadzenie ogólnopolskiego systemu monitorowania karier zawodowych absolwentów²³.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw przez Parlament – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin wejścia w życie – **1 października 2014 r.**
- Podział dotacji projakościowej w roku **2014 i 2015** zgodnie z przepisami prawa

Finansowanie

Środki przeznaczone na dotację projakościową w roku 2014 wynoszą 241,4 mln zł.

Realizacja programu kierunków zamawianych (MNiSW)

Ze względu na wymierne korzyści, które przyniosła dotychczasowa realizacja programu kierunków zamawianych, w latach 2014-2020 planowana jest w ramach PO WER kontynuacja programu, który ulegnie jednak pewnym modyfikacjom.

Przed uruchomieniem nowego programu, w ramach badania ewaluacyjnego określone zostaną, we wszystkich obszarach kształcenia (w zakresie nauk: humanistycznych; społecznych; ścisłych; przyrodniczych; technicznych; rolniczych, leśnych i weterynaryjnych; medycznych oraz sztuki), kompetencje i kwalifikacje kluczowe dla zwiększenia szans absolwentów na rynku pracy.

Nowy program kierunków zamawianych będzie realizowany w oparciu o trzy główne kategorie w ramach Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji. Kierunki zamawiane będą zatem ściślej powiązane z efektami kształcenia oraz umiejętnościami nabytymi przez studentów w toku studiów. Nowy program kierunków zamawianych będzie również silniej rozwijał kompetencje miękkie studentów. Wsparcie w ramach nowego programu będzie obejmować m.in.:

- programy stypendialne dla najlepszych studentów;
- staże/praktyki zawodowe;
- udział dydaktyków z zagranicy i/lub współpracę z zagranicznymi przedsiębiorcami;
- udział przedsiębiorców w procesie kształcenia (np. wizyty studyjne, zajęcia dodatkowe organizowane z przedsiębiorcami);
- zajęcia warsztatowe poszerzające kompetencje zawodowe.

Harmonogram

- Zakończenie badania ewaluacyjnego – II kwartał 2014 r.;
- Uruchomienie nowej edycji programu nastąpi po uruchomieniu PO WER.

²³ Pierwszą próbę wykorzystania danych ZUS do monitorowania losów absolwentów przeprowadził Uniwersytet Warszawski we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych. Raport z badania został przygotowany w styczniu 2014 r. Doświadczenia zebrane w czasie jego realizacji pozwoliły przedstawić rekomendacje o charakterze ogólnym.

Finansowanie

Program kierunków zamawianych finansowany będzie w ramach PO WER i wysokość skutków finansowych na lata 2014-2015 będzie uzależniona od alokacji środków na działania w ramach PO WER.

Wsparcie współpracy szkół z pracodawcami (MEN/MG/PARP)

Od roku szkolnego 2012/2013 wprowadzono zmiany w szkolnictwie zawodowym, w ramach których m.in. położono nacisk na kształcenie praktyczne oraz na zaangażowanie pracodawców w proces kształcenia. Dla skutecznego wdrożenia zmian konieczne jest popularyzowanie i wspieranie współpracy między szkołami zawodowymi i pracodawcami.

W latach 2014-2015 r., w ramach projektu Edukacja dla pracy – etap II, kontynuowane będą działania informacyjno-promocyjne w środowisku pracodawców, zachęcające do włączenia się w proces kształcenia i egzaminowania. Zorganizowane zostanie 12 konferencji regionalnych zachęcających pracodawców i przedstawicieli biznesu do współpracy ze szkołami zawodowymi na rzecz podnoszenia jakości kształcenia zawodowego poprzez angażowanie pracodawców w proces kształcenia praktycznego, modyfikowania programów nauczania, organizowania ośrodków egzaminacyjnych i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych.

Kontynuowana będzie również realizacja projektu „Biznes dla edukacji”. Kluczowym działaniem projektu będzie realizacja 10 Programów Edukacyjnych. Celem Programów będzie wypracowanie takich form współpracy między wyłonionymi w trakcie konkursu przedsiębiorcami z wybranymi przez nich placówkami edukacyjnymi, które zwiększą wiedzę, umiejętności i kompetencje uczniów i studentów oraz sprawią, że będą one dostosowane do potrzeb rynku pracy. Realizacja Programów Edukacyjnych przyczyni się również do wzrostu kompetencji społecznych młodych osób potrzebnych w zawodzie, w którym się kształcą.

W ramach projektu przeprowadzona zostanie ponadto II i III edycja konkursu „Pracodawca Jutra”, którego celem jest promowanie dobrych praktyk. Wyróżnieni zostaną pracodawcy, którzy z sukcesem realizują przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym skierowane do osób przygotowujących się do wejścia na rynek pracy.

Kolejne działania wspierające współpracę pracodawców ze szkołami realizowane będą ze środków funduszy strukturalnych m.in. w ramach PO WER (m.in. dostosowanie kształcenia praktycznego zawodu do potrzeb firm działających w Specjalnych Strefach Ekonomicznych

Harmonogram działań

- Działania informacyjno-promocyjne w ramach projektu „Edukacja dla pracy”, organizacja 12 konferencji regionalnych – **do końca 2014 r.**
- Zakończenie realizacji Programów Edukacyjnych w ramach projektu „Biznes dla edukacji” – **I kwartał 2015 r.**
- Rozstrzygnięcie II edycji konkursu „Pracodawca Jutra” – **II kwartał 2014 r.**
- Rozstrzygnięcie III edycji konkursu „Pracodawca Jutra” – **II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Środki finansowe przewidziane na realizację projektu „Biznes dla edukacji” w latach 2014-2015 wynoszą odpowiednio: ok. 4,2 mln zł (w tym ok. 0,6 mln zł z budżetu państwa i ok. 3,6 mln zł z budżetu środków europejskich) i ok. 1,4 mln zł (w tym ok. 0,2 mln zł z budżetu państwa i ok. 1,2 mln zł z budżetu środków europejskich).

Zalecenie 3
Zwiększenie
dostępności
przyuczania do
zawodu i uczenia się
poprzez praktykę,
zacieśnienie
współpracy szkół
i pracodawców oraz
poprawa jakości
nauczania

Na realizację projektu „Edukacja dla pracy – etap II” w latach 2014-2015 zostanie przeznaczona łączna kwota 21,2 mln zł, z czego ok. 3,2 mln zł będzie stanowiło krajowy wkład publiczny.

3.5. Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu

Polska wśród krajów UE-27 należy do państw o wysokiej wartości wskaźnika zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Z dostępnych raportów publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny oraz na podstawie Europejskiego badania dochodów i warunków życia EU-SILC z 2012 r. wynika, że odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub/i wykluczeniem społecznym wyniósł w 2012 r. 26,7%. Poziom tego wskaźnika dla Polski sukcesywnie spada, ale nadal pozostaje wyższy niż średnia dla całej UE (24,8% w 2012 r.).

Problem ubóstwa jest silnie powiązany z sytuacją na rynku pracy – wskaźnik ubóstwa lub wykluczenia społecznego jest najwyższy wśród osób bezrobotnych (w 2012 roku: 58,7%). W związku z tym kluczowymi dla przeciwdziałania ubóstwu są działania zwiększające szanse na zatrudnienie, które zostały opisane w podrozdziale 3.1. dotyczącym celu w zakresie zatrudnienia. Jednocześnie, poprzez dostęp do usług wysokiej jakości, działania podejmowane w kierunku uzyskania przez osoby zdolne do pracy trwałego zatrudnienia należy łączyć z działaniami mającymi na celu włączenie społeczne osób zagrożonych ubóstwem. Świadczenie usług wysokiej jakości – w tym usług pomocy i integracji społecznej, usług opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi (osoby niepełnosprawne, starsze), usług zdrowotnych, edukacyjnych, wsparcia w sprawach mieszkaniowych – jest niezbędne dla wsparcia działań ukierunkowanych na zwiększenie zatrudnienia.

Problem ubóstwa i wykluczenia społecznego niekoniecznie musi wiązać się bezpośrednio ze zjawiskiem bezrobocia. W Polsce na ryzyko ubóstwa narażone są także rodziny z dziećmi, a w szczególności rodziny wielodzietne. Zasadne jest zatem m.in. wzmocnienie wsparcia dla rodzin z dziećmi na utrzymaniu, szczególnie rodzin znajdujących się w relatywnie trudnej sytuacji materialnej, kontynuowanie pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także podjęcie działań na rzecz zapewnienia warunków lokalowych dla rodzin najuboższych.

Elementy stanowiska i opinii partnerów społeczno-gospodarczych odzwierciedlone w KPR 2014/2015

Postulaty dotyczące działań na rzecz zwiększenia aktywności zawodowej kobiet zostały odzwierciedlone w części dotyczącej zatrudnienia.

Priorytety w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

Cel w zakresie ograniczania ubóstwa realizowany będzie głównie z wykorzystaniem następujących priorytetów inwestycyjnych na poziomie krajowym w ramach PO WER i RPO):

- 9.4 aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
- 9.7 ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
- 9.8 wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

A także uzupełniająco w ramach następujących priorytetów inwestycyjnych POIS:

- 9.1 inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych,

kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
 Ponadto cel będzie realizowany na poziomie regionalnym, gdzie wsparcie bezpośrednio udzielane będzie w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO).

Krajowy cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu zakłada obniżenie o 1,5 mln w stosunku do 2008 r. liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprivacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy.

Cel strategiczny w zakresie przeciwdziałania ubóstwu lub wykluczeniu społecznemu – ścieżka dojścia²⁴ na lata 2012-2018 (liczba osób w tys.)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ²⁵
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, ważona dynamika wskaźnika zatrudnienia w KPR, w tys.	11491	10454	10409	10196	10128	10120	10113	10090	10052	10018	9991
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata ogółem w Polsce, w %	-	-	64,3	64,5	64,7	64,9	65,5	66,5	67,4	68,1	69,2
Dynamika wskaźnika zatrudnienia, w pkt. proc.	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,6	1,0	0,9	0,7	1,1
Zakładany roczny spadek liczby ubogich w tys. w porównaniu do roku poprzedniego.	-	-	-	-	-	-8	-7	-23	-38	-34	-27

Źródła: Eurostat, GUS, MPiPS

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

Trwały prace nad dokumentem strategicznym pn. „Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji”. Przeprowadzono konsultacje społeczne i uzgodnienia międzyresortowe.

Prowadzono prace wspierające rozwój sektora ekonomii społecznej. Przeprowadzone zostały konsultacje międzyresortowe i społeczne projektu „Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej”. Opracowano założenia systemu akredytacji oraz standardy działania instytucji wsparcia ekonomii społecznej. Realizowano Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2009-2013, równocześnie prowadzono

²⁴ na niebiesko została zaznaczona ścieżka dojścia do celu strategii „Europa 2020” ważona wskaźnikiem zatrudnienia cofniętym o 1 okres

²⁵ w związku z około 2-letnim opóźnieniem publikowania wartości wskaźników dotyczących ubóstwa, dane dotyczące liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dostępne w 2020 roku będą za rok 2018. Stąd jest on rokiem referencyjnym..

prace nad Programem Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020, który został przyjęty przez Radę Ministrów 27 listopada 2013 r.

W 2013 r. ogłoszono trzy konkursy z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej: 1) Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej; 2) Resortowy Program dofinansowania standardów placówek wsparcia dziennego w 2013 roku; 3) Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013. Celem powyższych konkursów było wsparcie ze środków budżetu państwa jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego w realizacji niektórych zadań nałożonych na te jednostki ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

31 marca 2014 r. rozstrzygnięto pierwszy z resortowych programów z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w wyniku którego ze środków budżetu państwa przyznano 58,5 mln zł na dofinansowanie zatrudnienia 2 872 asystentów rodziny w gminach oraz 11,5 mln zł na dofinansowanie zatrudnienia 916 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w powiatach.

W okresie kwiecień - grudzień 2013 r. realizowany był [rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego](#), przyjęty przez Radę Ministrów 26 marca 2013 r., w ramach którego ok. 100 tys. opiekunów niepełnosprawnych dzieci pobierających świadczenie pielęgnacyjne otrzymywało dodatkową pomoc finansową w kwocie 200 zł miesięczne. Ponadto od 1 lipca 2013 r. ustawowo podwyższono wysokość świadczenia pielęgnacyjnego do kwoty 620 zł.

Prowadzono prace nad zaprojektowaniem systemu usług społecznych odpowiadających na nowe wyzwania w zakresie wykluczenia społecznego, w tym zakończono pilotaż standardów usług pomocy i integracji społecznej oraz przygotowano [założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej](#).

7 marca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Zakończona została realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2006–2013”. Równocześnie 10 grudnia 2013 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Realizowano projekty w ramach Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych oraz projekty Ochotniczych Hufców Pracy skierowane do młodzieży.

24 grudnia 2013 r. Rada Ministrów przyjęła Założenia Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020. Jest to dokument o charakterze ramowym zawierający rekomendacje działań niezbędnych do podjęcia w różnych obszarach funkcjonowania osób starszych, takich jak: zdrowie i samodzielność, aktywność zawodowa, aktywność społeczna, relacje międzypokoleniowe, srebrna gospodarka.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Przyjęcie Krajowego Programu Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 (MPiPS)

„Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji” stanowić będzie uszczegółowienie i uzupełnienie dokumentów strategicznych, w szczególności celu szczegółowego 3 Strategii Rozwoju

Kapitału Ludzkiego 2020 (SRKL), w zakresie objętym warunkiem 9.1 warunkowości ex-ante dla Europejskiego Funduszu Społecznego, dotyczącym istnienia i realizacji krajowych strategicznych ram polityki na rzecz ograniczania ubóstwa i aktywnej integracji osób wykluczonych.

Celem głównym Programu jest ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez działania zmierzające do zwiększenia aktywności społecznej, oraz zwiększenia gotowości do podejmowania pracy, a tym samym poprawy poziomu zatrudnienia. W programie wskazano pięć celów operacyjnych:

1. Usługi dla aktywności i profilaktyki – ograniczenie wykluczenia dzieci i młodzieży,
2. Gwarancje dla przyszłości młodzieży – stworzenie szansy dla młodzieży na wejście w rynek pracy,
3. Aktywna osoba, zintegrowana rodzina, odpowiedzialne lokalne środowisko,
4. Zapobieganie niepewności mieszkaniowej,
5. Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni;

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia Programu przez Radę Ministrów – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Działania w ramach Programu będą finansowane zarówno ze źródeł budżetu państwa, jak i środków funduszy europejskich. Przyjęcie i realizacja ww. Programu nie będzie powodować dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych. Działania wynikające z ww. Programu będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych w ustawach budżetowych na dany rok.

Zmiany w systemie pomocy społecznej (MPiPS)

Istotą proponowanych rozwiązań jest: (i) podniesienie bezpieczeństwa obywateli i rodzin przy jednoczesnym wzroście ich aktywności w rozwiązywaniu własnych problemów i trudności życiowych, (ii) podniesienie efektywności systemu organizacyjnego pomocy społecznej przy zapewnieniu kompatybilności z innymi systemami wsparcia oraz (iii) wzmocnienie skuteczności narzędzi i instrumentów pracy socjalnej dla wyprowadzania osób i rodzin ze sfery zagrożenia wykluczeniem społecznym. Ukierunkowanie działań pomocy społecznej nie tylko będzie polegało na wsparciu osób dotkniętych negatywnymi skutkami ubóstwa i wykluczenia społecznego, ale także na działaniach profilaktycznych oraz na motywowaniu osób uzyskujących wsparcie oferowane przez pomoc społeczną do aktywniejszego działania na rzecz przezwyciężania ich trudnej sytuacji życiowej. Jednym z rozwiązań mających zapewnić pomocy społecznej skuteczniejsze wywiązywanie się z funkcji związanych z profilaktyką i aktywizowaniem osób wymagających wsparcia ma być wzmocnienie roli pracy socjalnej. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej mają ponadto umożliwić aktywne włączanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w system samopomocy, w rozwiązywanie problemów społecznych przy inicjującej i monitorującej roli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Projektuje się między innymi wpisanie do systemu prawnego rozwiązań sprzyjających zintegrowaniu funkcji i roli ośrodków pomocy społecznej z instytucjami reintegracji społecznej i zawodowej.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów założeń do ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej – **II kwartał 2014 r.**

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **IV kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **1 stycznia 2015 r.**

Finansowanie

Szacuje się, że nowe rozwiązania będą stanowiły obciążenie dla finansów publicznych w wysokości 450 mln zł rocznie (dla lat 2015-2020).

Wsparcie dla bezrobotnych najbardziej oddalonych od rynku pracy (MPiPS)

W celu poprawy efektywności działań adresowanych do bezrobotnych oddalonych od rynku pracy, będących równocześnie klientami pomocy społecznej, zakłada się dwa równorzędne sposoby aktywizacji tych osób:

- zlecenie usług aktywizacyjnych – przekazanie obsługi niektórych bezrobotnych podmiotom zewnętrznym,
- program PAI (Program Aktywizacja i Integracja) – realizowany samodzielnie przez powiatowy urząd pracy lub we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, w zależności od możliwości finansowych gmin.

Zlecenie usług aktywizacyjnych będzie odbywało się w oparciu o umowę na wykonanie działań aktywizacyjnych poprzez wybraną przez marszałka województwa agencją zatrudnienia. Działaniami objęte będą osoby bezrobotne, dla których określony zostanie profil pomocy wskazujący na duże oddalenie od rynku pracy i brak gotowości do podjęcia zatrudnienia.

Programem PAI objęte zostaną wybrane grupy bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujące kontrakt socjalny, którym ustalony zostanie odpowiedni profil pomocy. Bezrobotny skierowany do PAI objęty zostanie działaniami z zakresu aktywizacji zawodowej realizowanymi przez powiatowy urząd pracy, obejmującymi prace społecznie użyteczne. Elementem komplementarnym będą działania z zakresu integracji społecznej realizowane przez ośrodek pomocy społecznej. W przypadku niezawarcia porozumienia pomiędzy urzędem pracy a ośrodkiem pomocy społecznej, urząd pracy będzie mógł zlecić ze środków Funduszu Pracy realizację działań w zakresie integracji społecznej podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Harmonogram działań

- Program PAI oraz zlecenie usług mają zostać wprowadzone nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Planowany termin wejścia w życie ustawy – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Zlecenie działań aktywizacyjnych będzie finansowane ze środków Funduszu Pracy w wysokości corocznie określanej w planie finansowym Funduszu Pracy. W planie finansowym Funduszu Pracy na 2014 r. na ten cel zaplanowano środki w wysokości 60 mln zł. Natomiast w 2015 r., zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, przewidywany koszt to ok. 160 mln zł²⁶.

²⁶ Zwiększenie środków na ww. działania będzie finansowane poprzez zmianę struktury kosztów ujętych w planie finansowym Funduszu Pracy.

Program PAI – finansowanie z Funduszu Pracy oraz środków budżetu gminy. Realizacja Programu PAI będzie miała dla gminy charakter fakultatywny.

Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu wobec niektórych rodzajów wykonywania pracy (MPiPS)

Planowana zmiana przepisów wprowadza: (i) objęcie obowiązkiem ubezpieczeń społecznych osób będących członkami rad nadzorczych, wykonujących tę funkcję odpłatnie, (ii) korektę zasad podlegania ubezpieczeniom osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia, (iii) uporządkowanie sytuacji osób prowadzących działalność, które jednocześnie wykonują umowę zlecenie lub pracę nakładczą oraz (iv) racjonalizację zasad ubezpieczenia społecznego rolników w zbiegu z systemem powszechnym.

Zgodnie z proponowanymi zmianami, osoby wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenia uzyskają większą ochronę ubezpieczeniową. W przypadku zbiegu tytułów ubezpieczenia z kilku umów zlecenia lub z inną działalnością zarobkową, wprowadzony zostanie obowiązek opłacania składek od co najmniej minimalnego wynagrodzenia. Takie rozszerzenie obowiązku ubezpieczeń w przypadku zbiegu wykonywania umowy zlecenie z inną działalnością zarobkową oraz kilku umów zleceń, może ograniczyć zawieranie wielu umów zlecenia a także pokusę zastępowania umów o pracę mniej stabilnymi formami zatrudnienia. Ponadto zmiana regulacji prawnych w tym zakresie zabezpieczy zleceniobiorcom prawo do najniższej emerytury.

Zakłada się wprowadzenie możliwości dobrowolnego opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze w przypadku jednoczesnego podlegania ubezpieczeniom w systemie powszechnym z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej. Proponuje się, aby ci rolnicy i domownicy, jeżeli działalność rolnicza stanowi dla nich stałe źródło utrzymania i z racji tego podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy, mogli kontynuować dobrowolnie podleganie temu ubezpieczeniu (w KRUS), pomimo tego, że z tytułu wykonywania umowy zlecenia lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej będą podlegali obowiązkowo ubezpieczeniom w ZUS, jednakże pod warunkiem uzyskiwania z tego tytułu przychodu w kwocie nie wyższej niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zmiana taka powinna przyczynić się do poprawy międzysektorowej mobilności pracowników.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **III kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **I kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Szacuje się, że proponowane zmiany spowodują w 2015 r. zwiększenie wpływu składek do FUS o kwotę 650 mln zł i równocześnie wzrost wydatków na świadczenia o 10 mln zł.

Wsparcie rodzin z dziećmi oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (MPiPS)

W 2014 r. realizowane będą resortowe programy dotyczące dofinansowania niektórych zadań jednostek samorządu terytorialnego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także uzupełnione zostaną budżety wojewodów na sfinansowanie prowadzenia przez marszałków województw ośrodków adopcyjnych oraz sfinansowanie kosztów pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

Zalecenie 3
Ograniczenie
nadmiernego
wykorzystania umów
cywilnoprawnych

Od 1 listopada 2014 r. wzrosną kwoty kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych (z 539 zł do 574 zł lub z 623 zł do 664 zł dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym). Będzie to drugi etap realizacji weryfikacji przeprowadzonej w tym zakresie w 2012 r. W 2015 r. będzie miała miejsce kolejna weryfikacja wysokości kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych oraz wysokości tych świadczeń.

Harmonogram działań

- Ogłoszenie i rozstrzygnięcie resortowych programów na rzecz wsparcia rodziny i rozwoju systemu pieczy zastępczej – **I i II kwartał 2014 r.**
- Uzupelnienie budżetów wojewodów na sfinansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej – **I i II kwartał 2014 r.**
- Uruchomienie – w razie wystąpienia potrzeb – środków z budżetu państwa na uzupełnienie budżetów wojewodów na finansowanie prowadzenia przez marszałków województw ośrodków adopcyjnych – **III kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Większość działań w ramach wspierania rodzin z dziećmi, w których występują problemy natury opiekuńczo – wychowawczej, oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego. W 2014 r. na wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji tych zadań w budżecie państwa zaplanowano ok. 111 mln zł.

Wsparcie dla opiekunów osób niepełnosprawnych (MPiPS)

12 marca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę wydłużającą realizację rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego do końca 2014 r. Szacuje się, że dodatkowa pomoc finansowa w kwocie 200 zł miesięcznie będzie przysługiwać dla ok. 104 tys. opiekunów dzieci niepełnosprawnych pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

25 marca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę umożliwiającą podwyższenie wysokości wsparcia dla opiekunów niepełnosprawnych dzieci, którzy nie podejmują pracy lub rezygnują z zatrudnienia w związku ze sprawowaniem opieki nad tymi dziećmi. Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych ma na celu podwyższenie do 2016 r. kwoty świadczenia pielęgnacyjnego do wysokości odpowiadającej minimalnemu wynagrodzeniu za pracę (netto) prognozowanemu na 2016 r. Zgodnie z procedowaną ustawą, za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, tak jak obecnie, opłacane będą również składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od kwoty otrzymywanego świadczenia.

Zatem łączna wysokość miesięcznego wsparcia dla osoby uprawnionej do świadczenia pielęgnacyjnego wynosić będzie:

- w 2014 r. (w okresie od 1 maja do 31 grudnia): 800 zł świadczenia pielęgnacyjnego, 200 zł wsparcia z rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz 321 zł składki na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe i zdrowotne - łącznie 1 321 zł,
- w 2015 r.: 1200 zł świadczenia pielęgnacyjnego oraz 376 zł składki na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe i zdrowotne - łącznie 1 576 zł,
- w 2016 r.: 1300 zł świadczenia pielęgnacyjnego oraz 403 zł składki na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe i zdrowotne - łącznie 1 703 zł.

Ponadto w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów określono warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków

dla opiekunów, w kwocie 520 zł miesięcznie, osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego od dnia 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Za osoby pobierające zasiłek dla opiekunów opłacane będą również składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i zdrowotnie od kwoty otrzymywanego świadczenia.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia ustaw przez Parlament – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie ustaw – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Na realizację w okresie styczeń – grudzień 2014 r. rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego przeznaczono ze środków budżetu państwa kwotę 255 mln zł.

Szacuje się, że zwiększenie kwoty wsparcia finansowego dla opiekunów niepełnosprawnych dzieci wiązać się będzie ze wzrostem wydatków z budżetu państwa na świadczenia pielęgnacyjne o 180 mln zł w 2014 r., o 865 mln zł w 2015 r. oraz o 1 015 mln zł w 2016 r.

Szacuje się, że wejście w życie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów będzie skutkowało wydatkami z budżetu państwa w kwocie 1 372 mln zł w 2014 r. oraz 897 mln zł rocznie począwszy od 2015 r.

Rozwój sektora ekonomii społecznej (MPiPS)

W 2014 r. istotnym elementem na drodze zwiększenia znaczenia ekonomii społecznej w gospodarce będzie przyjęcie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, który określi cele, priorytety w tym zakresie, a także będzie stanowił podstawę dla dalszych działań. Planowane jest także uchwalenie ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej, na mocy której możliwe będzie uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

W ramach projektu systemowego „Wsparcie inżynierii finansowej na rzecz rozwoju ekonomii społecznej” (Działanie 1.4 PO KL) kontynuowane będzie działanie pilotażowego funduszy pożyczkowego dla przedsiębiorstw społecznych. Natomiast w ramach projektu systemowego „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej” (Działanie 1.2 PO KL) wdrożony zostanie system akredytacji instytucji wsparcia ekonomii społecznej.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej przez Radę Ministrów – **II kwartał 2014 r.**
- Uruchomienie systemu akredytacji instytucji wsparcia ekonomii społecznej – **II kwartał 2014 r.**
- Zakończenie projektu, w ramach którego uruchomiony został pilotażowy fundusz pożyczkowy dla przedsiębiorstw społecznych – **II kwartał 2015 r.**

Finansowanie

W 2014 r. na realizację projektów „Wsparcie inżynierii finansowej na rzecz rozwoju ekonomii społecznej” oraz „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej” przeznaczone zostanie ok. 18,8 mln zł (w tym ok. 2,8 mln zł z budżetu państwa i ok. 16 mln zł z budżetu środków europejskich).

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu poprzez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych (MPiPS)

27 listopada 2013 r. Rada Ministrów uchwaliła Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020, którego celem jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Służy on także wspieraniu organizacji pozarządowych w rozwijaniu aktywnych form integracji społecznej oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i ubóstwu.

W ramach tego programu, zostaną dofinansowane w procedurze konkursowej projekty, realizowane przez podmioty należące do sektora pozarządowego.

Harmonogram działań

- Ogłoszenie otwartego konkursu ofert w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich – **I i IV kwartał 2014 r.** oraz **IV kwartał 2015 r.**

Finansowanie

W 2014 r. na realizację Programu przeznaczono środki z budżetu państwa w wysokości 60 mln zł.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych (MPiPS)

Realizowany będzie Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS) będący dokumentem implementacyjnym dla Założeń Długofalowej Polityki Senioralnej w Polsce na lata 2014-2020 w obszarze aktywność społeczna.

Program stanowi kontynuację Programu ASOS na lata 2012-2013, został zrewidowany w oparciu o doświadczenia i wnioski wynikające z realizacji pierwszej edycji. Modyfikacje przewidziane w Programie na lata 2014-2020 obejmują m.in. różny podział środków na projekty realizowane w poszczególnych priorytetach, tak aby zapewnić większą różnorodność zadań w ramach dofinansowanych projektów.

Harmonogram działań

- Realizacja projektów wybranych w otwartym konkursie ofert – **II-IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

W 2014 r. na realizację Programu przeznaczono środki z budżetu państwa w wysokości 40 mln zł.

Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego młodzieży (MPiPS/OHP)

W 2014 roku kontynuowana będzie realizacja projektów w ramach Poddziałania 1.3.3 POKL „OHP jako realizator usług rynku pracy”(1.)²⁷ oraz „Nowe perspektywy 2”(2.). Zakończenie obu projektów planowane jest na II kwartał 2014 r. Po zakończeniu projektu „OHP jako realizator usług rynku pracy”, planowana jest kontynuacja działalności sieci jednostek utworzonych w ramach tego projektu, jak również dalsze funkcjonowanie systemu ECAM (4.).

W 2014 r. rozpocznie się także jeden nowy projekt w ramach Poddziałania 1.3.3 POKL – „Ginące zawody pomysłem na przyszłość”(3.). Głównym celem projektu będzie ochrona przed zapomnieniem tradycyjnego rzemiosła i wytwórczości rękodzielniczej poprzez umożliwienie zdobycia kwalifikacji zawodowych w zakresie ginących

²⁷ Liczby od (1.) do (4.) przy projektach OHP odnoszą się do kolejnych wierszy w tabeli finansowej.

zawodów 160 młodym ludziom zagrożonych wykluczeniem społecznym w wieku 18-25 lat. Realizacja projektu planowana jest w okresie maj 2014 – czerwiec 2015 r.

Harmonogram działań

- Zakończenie realizacji projektów „OHP jako realizator usług rynku pracy” oraz „Nowe perspektywy 2” – **II kwartał 2014 r.**
- Rozpoczęcie realizacji projektu „Ginące zawody pomysłem na przyszłość” – **II kwartał 2014 r.**

Finansowanie

	2014			2015		
	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
1.	16 591	2 489	14 102	0	0	0
2.	11 704	1 756	9 948	0	0	0
3.	1 160	174	986	1 540	231	1 309
4.	11 500	11 500	0	23 000	23 000	0

Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej poprzez zapewnienie funkcji socjalnej szkoły (MEN)

Działanie obejmuje pomoc materialną o charakterze socjalnym – stypendia i zasiłki szkolne oraz inne działania skierowane na wyrównywanie szans edukacyjnych. Stypendium szkolne otrzymać może uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Harmonogram działań

- Weryfikacja wniosków – **III kwartał 2014 r. i 2015 r.**
- Przyznanie stypendiów – **IV kwartał 2014 r. i 2015 r.**

Finansowanie

Na realizację zadania w latach 2014-2015 przewidziano środki z budżetu państwa w wysokości ok. 500 mln zł w każdym roku.

Pomoc państwa w zakresie dożywiania (MPiPS)

Celem działania jest poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia, upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży. W ramach Programu realizowane są w szczególności działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych.

Harmonogram działań

- Uruchomienie środków rezerwy celowej w dwóch transzach – **III kwartał 2014 r. i III kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2014-2015 przeznaczone jest po 775 mln zł (w tym z budżetu państwa po 550 mln zł).

3.6. Działania przyczyniające się do realizacji innych zaleceń Rady UE

Strategiczne działania na rzecz zwiększenia oszczędności kosztowej i efektywności wydatków na ochronę zdrowia

Główne działania podjęte w 2013 r.

W 2013 r. wdrażano rozwiązania systemowe w ochronie zdrowia mające na celu między innymi zwiększenie oszczędności kosztowej i efektywności wydatków na opiekę zdrowotną.

W listopadzie 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, która wprowadziła zmiany, dzięki którym przy wyborze ofert świadczeniodawców dot. udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w większym niż dotychczas stopniu uwzględniana będzie kompleksowość oferowanych świadczeń. Ponadto przekazany został do prac sejmowych projekt nowelizacji tej ustawy, którego celem jest poprawa dostępności do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej poprzez rozszerzenie możliwości udzielania świadczeń w POZ przez lekarza pediatrę i lekarza internistę.

W 2013 r. dokonano modyfikacji zasad kontraktowania świadczeń, zmierzających do zwiększenia efektywności kosztowej świadczeń opieki zdrowotnej, oraz kontynuowano proces przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (spzoz) w spółki kapitałowe, na mocy przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

W 2013 r. trwały prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych i niektórych innych ustaw. Planowane jest zmniejszenie częstotliwości wydawania obwieszczeń, a dzięki temu zmniejszenie niepokoju pacjentów i środowiska aptekarskiego związanego ze zmianami cen i limitów leków, co zwiększy pewność gospodarczą.

Równocześnie w 2013 r. prowadzono prace zmierzające do wykazania w jednym dokumencie strategicznych ram polityki zdrowotnej, zakończone w I kwartale 2014 r. przyjęciem „Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe Strategiczne Ramy”, który ma charakter dokumentu wdrożeniowego wobec krajowych dokumentów strategicznych. W dokumencie wskazano cztery cele operacyjne:

- Rozwój profilaktyki zdrowotnej, diagnostyki i medycyny naprawczej ukierunkowany na główne problemy epidemiologiczne w Polsce;
- Przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym poprzez rozwój opieki nad matką i dzieckiem oraz osobami starszymi;
- Poprawa efektywności i organizacji systemu opieki zdrowotnej w kontekście zmieniającej się sytuacji demograficznej i epidemiologicznej oraz wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji w ochronie zdrowia;
- Wsparcie systemu kształcenia kadr medycznych w kontekście dostosowania zasobów do zmieniających się potrzeb społecznych.

Zalecenie 1
Zwiększenie
oszczędności kosztowej
i efektywności
wydatków na opiekę
zdrowotną

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Prowadzone są działania przygotowawcze i legislacyjne w zakresie:

- usprawnienia nadzoru nad płatnikiem i wprowadzenia systemu taryfikacji świadczeń,
- nowego modelu świadczenia usług zdrowotnych w zakresie onkologii,
- wprowadzenia systemu oceny potrzeb zdrowotnych oraz planowania inwestycji w infrastrukturę medyczną,
- usprawnienia mechanizmów prowadzenia kolejek oczekujących na świadczenia zdrowotne.

Ponadto planowane są działania mające na celu wprowadzenie koordynowanej opieki zdrowotnej (opracowanie i wdrożenie pilotażu w zakresie opieki koordynowanej, tj. ścisłej współpracy w procesie leczenia świadczeniodawców na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i leczenia szpitalnego).

Kontynuowane będą również wysiłki na rzecz optymalizacji systemu Jednorodnych Grup Pacjentów, w szczególności w zakresie zwiększenia adekwatności wycen punktowych poszczególnych grup oraz proces przekształceń samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej w spółki kapitałowe (na 2014 r. zarezerwowane zostały środki w kwocie 400 mln zł.)

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (w zakresie reorganizującym model instytucjonalny systemu) – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **III kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie ustawy – **1 stycznia 2015 r.**

Finansowanie

Nie przewiduje się dodatkowego zapotrzebowania na środki z budżetu państwa oraz dodatkowego zasilenia systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

Działania przewidziane w „Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe Strategiczne Ramy” będą finansowane zarówno ze źródeł budżetu państwa, jak i środków funduszy europejskich. Przyjęcie i realizacja tych działań nie będzie powodować dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych. Działania wynikające z ww. dokumentu będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych w ustawach budżetowych na dany rok.

Inwestycje w transport kolejowy (MiR)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

22 stycznia 2013 r. została przyjęta przez Radę Ministrów Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) – horyzontalny dokument planistyczny wyznaczający cele i najważniejsze kierunki interwencji do podjęcia w obszarze transportu w średniookresowej perspektywie czasu.

Opracowany został projekt Dokumentu Implementacyjnego (DI) dla Strategii Rozwoju Transportu, zawierający projekt pipeline dla inwestycji kolejowych przewidzianych do realizacji do roku 2020 oraz rozpoczęto procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz konsultacje społeczne projektu. Ponadto trwały prace nad aktualizacją dokumentu strategicznego „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku”.

Zalecenie 6
Wzmocnienie roli
i zasobów urzędu
sprawującego nadzór
nad rynkiem
kolejowym oraz
zapewnienie
skutecznego
i bezzwłocznego
wdrożenia projektów
inwestycyjnych
w kolejnictwie

5 listopada 2013 r. Rada Ministrów przyjęła aktualizację dokumentu pn. „Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015” (WPIK). Równocześnie realizowano projekty infrastrukturalne wynikające z WPIK. Konieczność aktualizacji programu wynikała ze zmian poziomu dostępnych środków finansowych, jak również z powstałych ograniczeń dla realizacji niektórych zadań. W programie uwzględniono ponadto projekty przygotowawcze dla zadań przewidywanych do realizacji w przyszłej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020.

MiR wspólnie ze spółkami Grupy PKP podejmuje działania związane z podniesieniem znaczenia transportu kolejowego i jego konkurencyjności w stosunku do transportu drogowego. Na bieżąco prowadzona jest współpraca z PKP PLK S.A. w celu rozwiązywania problemów i minimalizacji pojawiających się ryzyk, jak również prowadzone są rozmowy z różnymi jednostkami administracji rządowej w obszarze sprawnego prowadzenia przez zarządcę infrastruktury zadań inwestycyjnych.

W celu wypełnienia zalecenia Rady UE rozpoczęto prace legislacyjne nad projektem założeń do ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Przyszłe prace w zakresie sektora kolejowego obejmować będą działania legislacyjne, dalsze usprawnienia we wdrażaniu inwestycji infrastrukturalnych (w tym ułatwienia w niezbędnych procedurach administracyjnych), zwiększenie bezpieczeństwa na kolei, poprawę jakości usług przewozowych świadczonych przez przewoźników kolejowych oraz wspomaganie rozwoju transportu intermodalnego. Kluczową kwestią pozostaje wdrażanie projektów infrastrukturalnych ujętych w WPIK oraz kontynuacja modernizacji dworców kolejowych.

Harmonogram działań

- Wdrażanie projektów zgodnie z harmonogramem przyjętym w „Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych do roku 2015” – **2014/2015 r.**
- Przewidywany termin przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw – **III/IV kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin zatwierdzenia przez Radę Ministrów DI – **IV kwartał 2014 r.**
- Aktualizacja dokumentu strategicznego „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku” – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Wieloletni Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2015

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
4 726 520	16 618	4 709 902	9 978 471	2 778 020	7 200 451

Poza ustawą budżetową zaplanowano wydatki z Funduszu Kolejowego na inwestycje kolejowe w wysokości ok. 261,8 mln zł w 2014 r. i ok. 305,5 mln zł w 2015 r.

Działania na rzecz zwiększenia zasięgu łączności szerokopasmowej (MAC)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

8 stycznia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła „Narodowy Plan Szerokopasmowy” (NPS). NPS jest programem rozwoju, którego celem będzie przede wszystkim wyrównanie różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu na terenie kraju. Planuje się, że w efekcie wdrożenia NPS możliwość dostępu do bardzo szybkich usług szerokopasmowych do 2020 r. uzyskają wszyscy Polacy.

Ponadto realizowano projekt systemowy – „Działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu”, zarówno w części projektu dotyczącej wsparcia realizacji projektów budowy infrastruktury szerokopasmowej współfinansowanych ze środków europejskich, jak i części pn. „Latarnicy Polski Cyfrowej” (Polska Cyfrowa Równych Szans) dotyczącej budowy kompetencji cyfrowych wśród pokolenia 50+. Realizowany z kolei projekt „System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej” i portal „Polska Szerokopasmowa” wspiera prowadzenie przez Prezesa UKE inwentaryzacji infrastruktury szerokopasmowej, a także stanowi pierwszy krok do stworzenie systemu informacji o projektach szerokopasmowych.

Zwiększenie dostępu do internetu szerokopasmowego na terenach wiejskich wspierane było także w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

W latach 2014-2015 kontynuowane będą prace nad wymienionymi wyżej projektami oraz rozpoczęte zostanie wdrażanie „Narodowego Planu Szerokopasmowego”. Do 2015 roku kontynuowane będą inwestycje współfinansowane w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO), Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007 - 2013. Łącznie w ramach RPO, PO RPW i PO IG (Działanie 8.4 – Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili”) przewidziane jest do wybudowania ponad 46 tys. km sieci szkieletowo-dystrybucyjnej²⁸.

Harmonogram działań

- Przeprowadzenie analiz możliwości wdrożenia rozwiązań umożliwiających modernizację instalacji telekomunikacyjnych w istniejących budynkach wielorodzinnych, możliwości wprowadzenia obowiązku przygotowania i udostępnienia przyłącza telekomunikacyjnego do budynku, narzędzi umożliwiających współkorzystanie z infrastruktury i nieruchomości publicznych – **do końca 2014 r.**
- Przeprowadzenie analiz możliwości wykorzystania obowiązującej regulacji PPP w inwestycjach w sieci telekomunikacyjne, kosztów i możliwości wprowadzenia obowiązku publikacji i uzgadniania planów inwestycyjnych w twardą infrastrukturę (drogi, woda, kanalizacja) – **do końca 2015 r.**
- Opracowanie krajowego planu działań w zakresie interwencji publicznej dotyczącej rozwoju infrastruktury szerokopasmowej – **do końca 2014 r.**

²⁸ Na podstawie podpisanych umów w ramach RPO, PO IG, PO RPW. Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.

- Opracowanie Kodeksu Dobrych Praktyk w zakresie instalacji telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych oraz Kodeksu Dobrych Praktyk dla jst w sprawie wsparcia inwestycji szerokopasmowych.– **IV kwartał 2014 r.**
- Opracowanie przepisów technicznych określających warunki techniczne lokalizacji kanałów technologicznych drogach publicznych – **IV kwartał 2014 r.**
- Realizacja projektów infrastrukturalnych w ramach RPO, PROW, PO IG, PO RPW – **do końca 2015 r.**

Finansowanie

Osiągnięcie celów NPS wymaga finansowania przede wszystkim budowy infrastruktury telekomunikacyjnej oraz w mniejszym stopniu działań wspierających i koordynujących. Kluczowymi elementami dla rozwoju planowanej infrastruktury są obecnie m.in. (maksymalna przewidywana kwota finansowania):

- 1) Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej (do 1,44 mld zł, 85% środków europejskich w ramach PO RPW, 10% budżet państwa, 5% wkład własny beneficjenta)
- 2) Regionalne Programy Operacyjne (do 2,6 mld zł, w tym 1,9 mld w planowanych projektach, poziom dofinansowania w zależności od konkretnego projektu, nie wyższy niż 85% środków UE i 15% wkładu własnego beneficjenta)
- 3) Działanie 8.4 w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (ok. 0,84 mld zł, wysokość środków UE w ramach PO IG i wkład własnego beneficjenta uzależnione od danego województwa zgodnie z mapą pomocy regionalnej).

Zapewnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego na obszarach wiejskich będzie wspierane środkami europejskimi w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013 w wysokości ok. 11,7 mln zł w 2014 r. i ok. 17,6 mln zł w 2015 r.

Poprawa gospodarki odpadami i gospodarki wodnej (MŚ)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

W 2013 r. trwało wdrażanie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, wynikającego z wejścia w życie przepisów nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powołano zespół do spraw wdrażania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który ma dokonać analizy stanu faktycznego nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz przedstawić rekomendacje do ewentualnych zmian w ustawie.

Inwestycje w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, zbioru i segregacji odpadów na terenach wiejskich wspierane były w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013.

W 2013 r. podjęto też szereg działań dla poprawy gospodarki wodnej. W dniu 2 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła „Plan działania na rzecz planowania strategicznego w gospodarce wodnej”. Rozpoczęto również prace nad Masterplanami dla dorzeczy Odry i Wisły – strategicznymi dokumentami stanowiącymi uzupełnienie obowiązujących planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, do czasu aktualizacji tych dokumentów. Realizowano również działania w zakresie uzupełnienia

Zalecenie 6
Poprawę gospodarki
odpadami i gospodarki
wodnej

transpozycji postanowień prawa europejskiego w dziedzinie gospodarki wodnej do prawodawstwa polskiego. Obejmowały one w szczególności opracowanie i przekazanie do zatwierdzenia przez Rząd projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo wodne i niektórych innych ustaw, uzupełniającego transpozycję w szczególności Ramowej Dyrektywy Wodnej, Dyrektywy Powodziowej oraz Dyrektywy Ściekowej.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

W 2014 r. kontynuowane będzie monitorowanie wdrażania nowego systemu w gminach.

W 2015 r. planowana jest kolejna nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Potrzeba jej przeprowadzenia wynika m.in. z potrzeby usprawnienia działania nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W 2015 r. znówelizowane zostanie także rozporządzenie w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.

Planowane jest ponadto przygotowanie projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska, którego celem będzie znacząca zmiana opłat za składowanie odpadów komunalnych.

W 2014 r. planowane jest przyjęcie Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. W Masterplanach analizie zgodności z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej poddane zostaną wszystkie realizowane i planowane projekty, które wskutek zmiany charakterystyki fizycznej wód powierzchniowych i podziemnych mogą wpłynąć na realizację celów środowiskowych. Równocześnie prowadzone będą prace nad aktualizacją planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Do końca 2015 r., na podstawie opracowanej wstępnej oceny ryzyka powodziowego, a także map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, zostaną sporządzone plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Wskazane w nich zostaną działania, jakie należy podjąć dla zmniejszenia zagrożenia wystąpienia powodzi.

Prowadzone będą również dalsze prace legislacyjne nad projektem nowej ustawy – Prawo wodne. Zakłada się, że przyjęcie nowej ustawy spowoduje rozdzielenie kompetencji w zakresie planowania w gospodarowaniu wodami od kompetencji w zakresie utrzymania wód i prowadzenia inwestycji na wodach. Wprowadzony zostanie również jasny podział odpowiedzialności za poszczególne wody między administrację centralną i administrację samorządową. Zakłada się również zmiany w zakresie podmiotów zobowiązanych do wnoszenia opłat za korzystanie z wód.

Kontynuowane będą projekty infrastrukturalne w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, zbioru i segregacji odpadów w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013.

Harmonogram działań

- Prace zespołu do spraw wdrażania ustawy – **I-II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach – **IV kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II kwartał 2015 r.**
- Wejście w życie – **II kwartał 2015 r.**

- Przewidywany termin zmiany rozporządzenia w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych – **IV kwartał 2015 r.**
- Przewidywany termin zatwierdzenia przez Radę Ministrów Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły – **III kwartał 2014 r.**
- Zatwierdzenie planów gospodarowania wodami – **IV kwartał 2015 r.**
- Sporządzenie planów zarządzania ryzykiem powodziowym – **IV kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Zmiany w systemie gospodarki odpadami komunalnymi nie pociągają za sobą obciążeń dla sektora finansów publicznych oraz nie spowodują zwiększenia wydatków z budżetu państwa. Nowy system z założenia jest systemem samofinansującym z wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Przygotowanie Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły wiąże się w 2014 r. z wydatkami w wysokości ok. 12 mln zł (w tym ok. 1,8 mln z budżetu państwa i ok. 10,2 mln z budżetu środków europejskich).

Z środków europejskich na dofinansowanie projektów w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013 przeznaczone będzie w latach 2014-2015 odpowiednio ok. 1 253,5 mln zł i ok. 835,7 mln zł²⁹.

Uproszczenie wymogów dotyczących pozwoleń na budowę (MIIR)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

23 lipca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane.

Ponadto trwały prace Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Budowlanego, której zadaniem jest opracowanie aktu prawnego, który w sposób kompleksowy ureguluje szeroko rozumiany proces inwestycyjno-budowlany. 18 września 2013 r. Komisja przyjęła Tezy do projektu Kodeksu urbanistyczno-budowlanego, które następnie zostały skierowane do konsultacji społecznych. Tezy są wynikiem blisko rocznej pracy Komisji i jako takie mają stanowić podstawę do opracowania projektu kodeksu. Jak wynika z uzasadnienia do Tez Kodeksu, celem jest takie uregulowanie procesu inwestycyjno-budowlanego, aby ten mógł być podejmowany i realizowany racjonalnie i sprawnie przy jednoczesnej dbałości o dobro wspólne. Konkretyzując cel nadrzędny, przyjęto następujące cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie przewidywalności i stabilności gospodarki przestrzenią,
- 2) ekonomizacja działań planistyczno-przestrzennych,
- 3) radykalne usprawnienie formalno-prawnej strony procesu inwestycyjno-budowlanego,
- 4) stworzenie korzystnych warunków prawnych do rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej,
- 5) zapewnienie szczególnej ścieżki inwestycyjnej dla inwestycji celu publicznego, w tym rewitalizacji obszarów zdegradowanych,

Zalecenie 7
Uproszczenie wymogów
dotyczących pozwoleń
na budowę

²⁹ Dofinansowanie dotyczy inwestycji w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, zbioru i segregacji odpadów oraz wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

- 6) przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom aktualnie występującym w procesie inwestycyjno-budowlanym, w tym rozlewaniu się zabudowy i zadłużaniu się gmin z tytułu wykupu nieruchomości pod drogi.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Najważniejszym działaniem przyczyniającym się do realizacji zalecenia Rady UE będzie uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw, zawierającej regulacje prowadzące do uproszczenia i skrócenia czasu uzyskiwania pozwolenia na budowę oraz innych obowiązków administracyjnych w procesie budowlanym. Regulacja przewiduje m.in. rozszerzenie katalogu obiektów oddawanych do użytkowania na podstawie zawiadomienia, bez konieczności uzyskiwania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, skrócenie terminu udzielenia milczącej zgody na użytkowanie obiektu budowlanego z 21 do 14 dni, likwidację obowiązku zgłoszenia zamierzonego terminu rozpoczęcia robót budowlanych.

Ponadto Komisja Kodyfikacyjna Prawa Budowlanego przedstawi projekt kompleksowej regulacji procesu inwestycyjno-budowlanego.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **IV kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie ustawy – **I/II kwartał 2015 r.**
- Przedstawienie projektu kompleksowej regulacji procesu inwestycyjno-budowlanego – **IV kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Nowelizacja ustawy – Prawo budowlane nie wywoła skutków w obszarze finansów publicznych.

Poprawa funkcjonowania administracji celnej i podatkowej (MF)

Główne działania podjęte w 2013 r.

Rozpoczęto działania w kierunku usprawnienia i poprawy funkcjonowania jednostek administracji podatkowej poprzez konsolidację procesów pomocniczych i dostosowanie struktur do wdrażania Programu e-Podatki. Rozpoczęto również prace mające na celu podniesienie poziomu jakości oferowanych usług publicznych w zakresie obsługi i wsparcia podatnika, które będą realizowane w wyniku wdrożenia nowych lub usprawnienia istniejących rozwiązań w trzech obszarach: informacja podatkowa (zarządzanie wiedzą podatkową); standardy pracy administracji podatkowej w świadczeniu usług podatnikom (organizacja *front office*); wsparcie podatnika w indywidualnej sprawie (obsługa indywidualnej sprawy). Działania te objęły m.in. wzmocnienie funkcji nadzoru izb skarbowych nad zadaniami realizowanymi przez urzędy skarbowe oraz prace nad dostosowaniem regulacji prawnych poprzez nowelizację ustawy o urzędach i izbach skarbowych.

10 stycznia 2014 r. została przyjęta ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw, która umożliwi m.in.: uruchomienie portalu podatkowego; wprowadzenie możliwości wystąpienia przez organ podatkowy o wyrażenie stałej zgody na doręczanie pism w formie elektronicznej; wprowadzenie możliwości elektronicznego wglądu w akta sprawy; dopuszczenie

stosowania elektronicznych kopii dokumentów papierowych uwierzytelnionych przez wnoszącego pismo jako jego załączników; dopuszczenie formy elektronicznej dla udzielenia pełnomocnictwa, wezwania na rozprawę, złożenia wyjaśnień lub zeznań w postępowaniu podatkowym, sporządzenia przez urzędnika adnotacji służbowej.

18 marca 2014 r. Rada Ministrów przyjęła założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw. W projekcie zaproponowano rozwiązania, które przyczynią się do rozwoju usług elektronicznych.

Na podstawie przyjętych 8 października 2013 r. założeń przygotowano projekt ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustaw, który przewiduje m.in. wprowadzenie rozwiązań zmierzających do ograniczenia obowiązków po stronie przedsiębiorcy oraz uproszczenie procedur postępowania audytowego.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

W ramach realizowanego przez administrację podatkową Programu e-Podatki planuje się uruchomienie Portalu Podatkowego Ministerstwa Finansów, dzięki któremu podatnicy będą mogli kontaktować się z organami podatkowymi drogą elektroniczną, m.in. wносить podania, składać deklaracje, doręczać pisma. Od 2015 r. na portalu ma być dostępna usługa wstępnie wypełnionych przez administrację podatkową zeznań rocznych PIT-37 dla podatników nie prowadzących działalności gospodarczej. Portal podatkowy na początku, tj. od sierpnia br. wspierał będzie obsługę trzech podatków: podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC), podatku od spadków i darowizn oraz zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (karta podatkowa). Natomiast w dalszej perspektywie przewidziane jest wdrożenie obsługi podatku CIT oraz VAT. Za pośrednictwem Portalu Podatkowego, każdemu podatnikowi udostępniona będzie historia rozliczeń podatkowych.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa przewiduje się wprowadzenie następujących rozwiązań: informatyzacja Rejestru Zastawów Skarbowych; e-pełnomocnictwa do podpisywania e-deklaracji i deklaracji papierowych oraz zawiadomienia o odwołaniu tego pełnomocnictwa; pełnomocnictwo ogólne, realizacja wezwania za pomocą środków komunikacji elektronicznej; obowiązek wnoszenia podań przez organy administracji publicznej wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej; analiza ksiąg podatkowych przy wykorzystaniu technik informatycznych

Celem rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustaw jest ujednoczenie i standaryzacja procesów obsługowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą podlegającą kontroli Służby Celnej poprzez wprowadzenie jednego okienka rozliczeniowego dla przedsiębiorców zobowiązanych do uiszczania należności pobieranych przez Służbę Celną. Dyrektor tylko jednej, wyznaczonej izby celnej będzie rozliczał należności celne, podatkowe i inne należności, których pobór należy do właściwości organów Służby Celnej. Fizyczny zwrot należności wynikających z ustawy o podatku akcyzowym będzie również realizowany przez dyrektora jednej, wskazanej izby celnej. Tym samym przedsiębiorca i podatnik, w sytuacji zaistnienia potrzeby złożenia wyjaśnień, czy też dokumentów, będzie kontaktował się tylko z jednym organem celnym. Planowane jest również wyznaczenie dyrektora tylko jednej izby celnej do realizacji zadań z zakresu uprawnień wierzyciela. Oczekiwanym skutkiem nowelizacji ustawy o Służbie Celnej będzie także usprawnienie i skrócenie czasu przeprowadzanego przez organy Służby Celnej urzędowego sprawdzenia oraz istotne

ograniczenie obowiązków zarówno po stronie przedsiębiorcy, jak i organu Służby Celnej.

Harmonogram działań

- Planowany termin wejścia w życie zmian zawartych w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin uruchomienia Portalu podatkowego – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustawy – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **III kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Szacuje się, że koszty wdrożenia Portalu podatkowego wyniosą 10,5 mln zł. Kwota ta zostanie pokryta z budżetu środków europejskich w ramach projektu e-Deklaracje2.

Zakłada się, iż projektowana zmiana regulacji związana z konsolidacją procesów pomocniczych nie spowoduje zmiany poziomu wydatków na jednostki administracji podatkowej.

Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustaw nie niesie bezpośrednich kosztów dla sektora finansów publicznych.

Poprawa otoczenia biznesu (MG/MS)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

W 2013 r. prowadzono szereg prac legislacyjnych zmierzających do uproszczenia procedur administracyjnych wpływających na prowadzenie działalności gospodarczej. Na podstawie przyjętych 23 kwietnia 2013 r. założeń przygotowano projekt ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, który 11 października 2013 r. skierowano do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

22 stycznia 2013 r. Rada Ministrów przyjęła program Lepsze regulacje 2015, w którym wyznaczono trzy cele szczegółowe: przejrzyste tworzenie prawa skutecznie rozwiązującego rzeczywiste problemy, ciągłe doskonalenie istniejącego otoczenia prawnego, poprawa komunikacji z interesariuszami. Realizacja zaprojektowanego w Programie katalogu zadań powinna wpłynąć m.in. na zmniejszenie kosztów regulacyjnych, ponoszonych przez adresatów regulacji, w szczególności sektor MŚP, a w konsekwencji poprawę warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.

Prowadzone były prace nad założeniami do projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne. Założenia zostały przyjęte przez Radę Ministrów 11 lutego 2014 r. i będą podstawą do przygotowania projektu ustawy.

7 stycznia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw, w którym przewidziano m.in. skrócenie czasu oczekiwania przez podmiot na możliwość rozpoczęcia wykonywania działalności.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Zmiany zawarte w projekcie ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej koncentrują się na poprawie płynności finansowej przedsiębiorców oraz

wspieraniu inwestycji, ograniczeniu obowiązków informacyjnych, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz sprawnej administracji. Projekt stanowi kontynuację wcześniejszych działań legislacyjnych mających na celu ułatwienie i uproszczenie regulacji prawnych dotyczących wykonywania działalności gospodarczej.

W związku z tym, że obecne procedury dotyczące procesu upadłościowego są skomplikowane i nadmiernie wydłużone w czasie, przewiduje się uproszczenie regulacji dotyczących postępowania upadłościowego i upadłości konsumenckiej. Zakłada się przy tym m.in. ułatwienie wszczęcia procedury naprawczej, wprowadzenie uproszczonej procedury upadłościowej dla mniejszych przedsiębiorców, preferowanie postępowania układowego, redukcję uprzywilejowania wierzycieli publicznoprawnych oraz usprawnienie procedury upadłości konsumenckiej. Rozwiązania te obejmie ustawa – Prawo restrukturyzacyjne.

Równocześnie realizowane będą działania mające podnieść wskaźnik przeżywalności przedsiębiorstw narażonych na sytuacje kryzysowe. Przygotowany zostanie system wsparcia finansowego przedsiębiorców zagrożonych utratą płynności finansowej, niewypłacalnością, realizujących proces restrukturyzacji oraz przedsiębiorców rozpoczynających kolejną działalność gospodarczą w ramach polityki nowej szansy oraz przeprowadzona zostanie kampania informacyjna w tym zakresie.

Procedowana ustawa o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) przewiduje skrócenie, o około 17 dni, czasu oczekiwania na możliwość rozpoczęcia działalności, w tym gospodarczej. Umożliwi to wprowadzenie rozwiązania polegającego na automatycznym nadawaniu podmiotom wpisanym do KRS identyfikatora podatkowego NIP oraz numeru identyfikacyjnego Regon i ich automatycznym zamieszczaniu w KRS. Zakłada się, że po zmianach na rozpoczęcie działalności trzeba będzie czekać do 7 dni. W projekcie ustawy przewidziano ponadto ograniczenie obowiązku zgłoszeniowego po stronie przedsiębiorcy.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne – **III kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **I kwartał 2015 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **III kwartał 2015 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej – **II kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – **II/III kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **I kwartał 2015 r.**
- Planowany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **IV kwartał 2014 r.**
- Prace legislacyjne związane z opracowaniem i uchwaleniem aktów wykonawczych – **II-IV kwartał 2014 r.**
- Prace techniczne związane z modyfikacją systemów teleinformatycznych – **I-III kwartał 2014 r.**

Finansowanie

Na realizację kampanii informacyjnej w ramach polityki nowej szansy przewidywane są środki w wysokości 100 tys. zł w 2014 r. i 760 tys. zł w 2015 r. Szacunkowe koszty

pomocy doradczej dla osób ponownie rozpoczynających działalność gospodarczą to ok. 347 mln zł w 2015 r.

Wprowadzenie zmian w ustawie o KRS wiąże się z wydatkami z budżetu państwa związanymi z koniecznością modyfikacji systemów teleinformatycznych w wysokości ok. 3,1 mln zł. Dostosowanie systemów informatycznych następować będzie ponadto w ramach projektów e-Rejestracja i System Informacyjny Statystyki Publicznej finansowanych z budżetu środków europejskich. Możliwość wcześniejszej rejestracji i rozpoczęcia działalności przyczyni się do wzrostu dochodów budżetu państwa. Szacuje się wzrost odprowadzanych podatków o ok. 99,5 mln zł i składek na ubezpieczenie społeczne o ok. 32,5 mln zł.

Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej powinno pozytywnie wpłynąć na gospodarkę, w tym sektor finansów publicznych, w związku ze spodziewanym wzrostem aktywności gospodarczej.

Deregulacja zawodów (MS)

Główne działania podjęte w ramach KPR 2013/2014

W 2013 r. kontynuowane były działania mające na celu zmniejszenie liczby zawodów, których wykonywanie jest uwarunkowane spełnieniem wymagań kwalifikacyjnych i warunków określonych w przepisach prawa. Istotą rozwiązań jest uchylenie szeregu przepisów rangi ustawowej, ustanawiających ramy prawne dopuszczenia do wykonywania zawodów, które ze względu na swój charakter można uwolnić od regulacji, co doprowadzi do pełniejszego stosowania w Polsce zasady swobody przepływu pracowników. Wprowadzanie zmian prawnych podzielono na trzy etapy. 13 sierpnia 2013 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (I transza zmian), w ramach której zderegulowano 50 zawodów. 25 czerwca 2013 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (II transza deregulacji). Prowadzono także prace nad projektem ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (III transza deregulacji), który został przyjęty przez radę Ministrów 11 marca 2014 r. Ponadto uruchomiono sondażowe konsultacje online w ramach których zbierane będą opinie obywateli na temat barier w dostępie do zawodów oraz propozycji ich rozwiązania.

Główne działania zaplanowane na lata 2014-2015

Kontynuowane będą prace nad II i III transzą deregulacji, w ramach których planowana jest deregulacja odpowiednio 91 i 101 zawodów.

Harmonogram działań

- Przewidywany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (II transza deregulacji) – **II kwartał 2014 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **III/IV kwartał 2014 r.**
- Przewidywany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (III transzy deregulacji) – **II/III kwartał 2015 r.**
- Planowany termin wejścia w życie – **III kwartał 2015 r.**

Finansowanie

Wejście w życie projektowanych ustaw nie niesie bezpośrednich kosztów dla sektora finansów publicznych.

4. Działania w zakresie inicjatyw przewodnich

W tej części KPR opisane zostały działania, które w sposób pośredni wpisują się w cele strategii „Europa 2020” i jednocześnie odpowiadają na wyzwania zidentyfikowane przez KE w inicjatywach przewodnich: *Europa efektywnie korzystająca z zasobów, Polityka przemysłowa w erze globalizacji, Europejska agenda cyfrowa, Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia, Europejski program walki z ubóstwem.*

Dla działań określono resort odpowiedzialny za ich realizację oraz szacunkowe skutki finansowe.

Realizacja celów Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) w zakresie transportu drogowego poprzez wdrażanie inwestycji zapisanych w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015 w celu zwiększenia dostępności transportowej (MiR)

W roku 2014 wydatki sektora finansów publicznych ogółem wyniosą ok. 15 620 mln zł, w tym z budżetu państwa ok. 2 930 mln zł.

Budowa Systemu Zarządzania Ruchem na Autostradach i Drogach Ekspresowych jako elementu wdrożenia Krajowego Systemu Zarządzania Ruchem w celu zmniejszenia negatywnego wpływu ruchu drogowego na środowisko oraz podniesienia efektywności wykorzystania infrastruktury drogowej (MiR – GDDKiA)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
12 001	12 001	0	300 000	300 000	0

Realizacja planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym w celu wspierania przyjaznych środowisku form transportu (MiR)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
880 154	880 154	0	1 095 000	1 095 000	0

Obliczenie wskaźników średniego narażenia dla miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. i aglomeracji oraz krajowego wskaźnika średniego narażenia na pył drobny PM_{2,5} dla roku 2013 w celu strategicznego planowania i operacyjnego zarządzania środowiskiem oraz informowania społeczeństwa (MŚ)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
35'	35	0	35	35	0

Wsparcie dla przedsiębiorców w ramach konkursu „Zielone Światło” w celu wprowadzenia działań proekologicznych w przedsiębiorstwach (PARP)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
229 732,04	34 459,81	195 272,23	147 262,41	22 089,36	125 173,05

Realizacja projektów systemowych wspierających rozwój Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (ang. *Corporate Social Responsibility*) oraz innych działań na rzecz popularyzacji zasad Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw w celu zwiększenia odpowiedzialności polskich przedsiębiorstw wobec ich wpływu gospodarczego, środowiskowego i społecznego (MG/PARP)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
10 529	461,25	10 067,75	13 875,53	1 044,83	12 830, 70

Utrzymanie i rozbudowa platformy ePUAP poprzez dodanie nowych funkcjonalności w celu rozwoju usług świadczonych drogą elektroniczną (MAC)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
88 333	30 664	57 669	30 000	30 000	0

Realizacja Programu Wieloletniego Kultura+, Priorytetu „Digitalizacja” w celu digitalizacji i udostępnienia obiektów polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudowy infrastruktury służącej digitalizacji (MKiDN)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
25 350	25 350	0	20 000	20 000	0

Budowa i wdrażanie elektronicznej platformy usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia w celu poprawy jakości obsługi pacjenta oraz planowania opieki zdrowotnej (MZ)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
21 549	4 967	16 582	0	0	0

Ponadto w 2014 roku przewiduje się wydatkowanie środków finansowych z rezerwy celowej w kwocie ogółem ok. 312 611 tys. zł w tym z budżetu państwa ok. 75 587 tys. zł oraz z budżetu środków europejskich ok. 237 024 tys. zł.

Wprowadzenie systemów informatycznych do wymiaru sprawiedliwości w celu ułatwienia dostępu dla obywateli i przedsiębiorców oraz podniesienia efektywności sądownictwa (MS)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
100 010	27 830	72 180	73 681	20 201	53 480

Realizacja projektu pn. Wsparcie systemu kształcenia ustawicznego personelu medycznego w zakresie opieki geriatrycznej w celu dostosowania kompetencji kadr medycznych do zmieniającej się sytuacji demograficznej i poprawy opieki nad osobami w podeszłym wieku (MZ)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
10 417	1 347	9 070	2 043	306	1 737

Dofinansowanie kształcenia podyplomowego pielęgniarek i położnych w ramach priorytetowych dziedzin specjalizacji w celu dostosowania kompetencji kadr medycznych (MZ)

W roku 2014 wydatki sektora publicznego ogółem wyniosą 8 mln zł w ramach środków Funduszu Pracy.

Realizacja projektów systemowych („Planowanie strategiczne w MMSP”, „Zarządzanie kompetencjami w MSP”, „Kapitał ludzki jako element wartości przedsiębiorstwa”) oraz projektów konkursowych (w ramach konkursów „Rozwiązania jutra w HR”, „Herosi organizacji” oraz konkursu standardowego na realizację projektów, których celem jest wzmocnienie potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i konkursu na wsparcie dla tworzenia i zwiększenia wartości zakładowych funduszy szkoleniowych w MMSP w ramach podziałania 2.1.2) w celu poprawy poziomu kwalifikacji pracowników oraz zwiększenia zaangażowania pracodawców w proces kształcenia (PARP)

	2014			2015		
	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
Planowanie strategiczne w MMSP, Zarządzanie kompetencjami w MSP Kapitał ludzki jako element wartości przedsiębiorstwa	8 285	1 243	7042	7 626	1 144	6482
Rozwiązania jutra w HR	4 812,37	721,86	4 090,51	2 767,79	415,17	2 352,62
Herosi organizacji	53 182,45	7 977,37	45 205,08	11 085,38	1 662,81	9 422,57
„Konkurs	15 512,31	2 326,85	13 185,46	18 531,47	2 779,72	15 751,75

standardowy - 2.1.2”						
„Fundusze szkoleniowe”	5 947,29	892,09	5 055,20	1 698,88	254,83	1 444,05

Realizacja rządowego programu „Radosna szkoła” w celu tworzeniu warunków do realizowania nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych (MEN)

2014			2015		
wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
81	81	0	0	0	0

Realizacja programów zdrowotnych i inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym w celu zwiększenia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych oraz przeciwdziałania dezaktywizacji zawodowej spowodowanej stanem zdrowia (MZ)

	2014			2015		
	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)	wydatki sektora finansów publicznych ogółem (w tys. zł)	w tym budżet państwa (w tys. zł)	w tym budżet środków europejskich (w tys. zł)
Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych	250 000	250 000	0	250 000	250 000	0
Program Wieloletni na lata 2011-2020 pn. Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej	45 000	45 000	0	45 000	45 000	0
Narodowy Program Wyrównywania Dostępności do Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowego-naczyniowego na lata 2013-2016 POLKARD	16 853	16 853	0	15 929	15 929	0
Programy wieloletnie – inwestycje w szpitale kliniczne	473 151	473 151	0	340 099	340 099	0
Rozwój systemu ratownictwa medycznego	23 752	854	22 898	374	0	374
Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym	166 452	24 665	141 787	105 513	14 297	91 216
Program PL 07 Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych	85 545	8 501	77 044	72 538	7 342	65 196
Razem	1 060 753	819 024	241 730	829 453	672 667	156 786

5. Instytucjonalny proces aktualizacji KPR oraz zaangażowanie interesariuszy

Za koordynację procesu realizacji strategii „Europa 2020” w Polsce odpowiada minister właściwy ds. gospodarki. Pełni on rolę m.in. koordynatora w przygotowaniu corocznej aktualizacji KPR. W następnej kolejności zadanie to rozciąga się również na konieczność zapewnienia wzajemnej spójności pomiędzy KPR a przygotowywanymi przez administrację rządową dokumentami programowymi. Ponadto z koordynacyjną funkcją Ministra Gospodarki wiąże się też zadanie monitorowania postępów w zakresie działań zapisanych w KPR. Wyniki procesu monitorowania realizacji KPR, obok zgłaszanych przez resorty propozycji nowych działań, stanowią podstawę do przygotowania kolejnych aktualizacji KPR.

Rytm procesu aktualizacji KPR wyznaczany jest z jednej strony przez harmonogram Semestru Europejskiego, a z drugiej strony przez reguły obowiązujące w administracji rządowej przy opracowywaniu dokumentów programowych, poczynając od uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych, przez rozpatrzenie projektu na forum odpowiednich komitetów Rady Ministrów, aż po przyjęcie dokumentu przez Radę Ministrów.

Mając na względzie zarówno zapewnienie trafności proponowanych rozwiązań, jak i pozyskanie dla nich społecznej aprobaty, a następnie zaangażowania w ich realizację, Rząd stara się w proces aktualizacji KPR włączać zarówno parlament, jak i przedstawicieli administracji samorządowej oraz możliwie szerokie grono interesariuszy ze świata gospodarki, nauki i społeczeństwa obywatelskiego.

Zaangażowanie parlamentu ma miejsce w kluczowych momentach Semestru Europejskiego, gdy Rada UE na zakończenie jego cyklu przyjmuje zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich (*country specific recommendations* – CSR) oraz gdy Komisja Europejska rozpoczyna nowy cykl, publikując Roczną Analizę Wzrostu Gospodarczego (*Annual Growth Survey* – AGS). Opublikowany 29 maja 2013 r. przez KE projekt zaleceń dla Polski był 7 czerwca 2013 r. przedmiotem dyskusji na wspólnym posiedzeniu Komisji ds. Unii Europejskiej, Komisji Finansów Publicznych i Komisji Gospodarki Sejmu RP. Natomiast komunikat KE ws. AGS 2014 i odnoszące się do niego stanowisko Rządu RP zostały rozpatrzone przez Komisję ds. Unii Europejskiej Sejmu RP 6 lutego 2014 r.

Dostrzegając istotną rolę partnerów społeczno-gospodarczych w procesie aktualizacji, a także wdrażania KPR, z inicjatywy Ministra Gospodarki, Prezes Rady Ministrów, Zarządzeniem nr 3 z dnia 17 stycznia 2012 r., powołał Międzyresortowy Zespół do spraw Strategii „Europa 2020”. Ten, działający pod przewodnictwem Ministra Gospodarki, organ opiniodawczo-doradczy Prezesa Rady Ministrów grupuje nie tylko przedstawicieli organów administracji rządowej, ale także szerokie grono przedstawicieli organów samorządu terytorialnego, organizacji przedsiębiorców, związków zawodowych, izb gospodarczych i rolniczych, organizacji pozarządowych oraz jednostek naukowo-badawczych. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele następujących instytucji, zaproszonych przez Przewodniczącego Zespołu:

- Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej,
- Związek Powiatów Polskich,
- Unia Metropolii Polskich,
- Związek Miast Polskich,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,

- Forum Związków Zawodowych,
 - Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych – Lewiatan,
 - Business Center Club – Związek Pracodawców,
 - Związek Rzemiosła Polskiego,
 - Polska Akademia Nauk,
 - Polska Akademia Umiejętności,
 - Krajowa Izba Gospodarcza,
 - Krajowa Rada Izb Rolniczych,
 - Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
 - Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
 - Fundacja Instytut Nauk Ekonomicznych i Społecznych,
 - Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT
- oraz przedstawiciele następujących instytucji wskazanych, na wniosek Przewodniczącego Zespołu, przez Radę Działalności Pożytku Publicznego:
- Fundacja Instytut na Rzecz Ekorozwoju,
 - Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS,
 - Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych,
 - Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej,
 - Caritas,
 - Polski Komitet Europejskiej Sieci przeciw Ubóstwu EAPN,
 - Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego.

Do zadań Zespołu należy m.in. opiniowanie projektów KPR oraz innych dokumentów przygotowywanych w związku z realizacją i monitorowaniem realizacji strategii „Europa 2020” w Polsce. Zespół bierze także udział w monitorowaniu i ewaluacji wdrażania reform strukturalnych opisanych w KPR oraz przygotowaniu rekomendacji dotyczących zwiększenia efektywności realizacji strategii „Europa 2020”. Udział w Zespole partnerów spoza administracji rządowej sprzyja też wzmocnieniu ich współodpowiedzialności za realizację strategii „Europa 2020” na szczeblu krajowym i lokalnym. Dzięki takiej szerokiej formule uczestnictwa, Zespół stanowi przestrzeń, gdzie spotykają się różne perspektywy widzenia istotnych problemów społeczno-gospodarczych. Pozwala to na lepsze zrozumienie celów strategii „Europa 2020”, efektywniejszą jej implementację i sprawniejszy monitoring, a także poszerzanie wiedzy na temat Semestru Europejskiego.

Spotykając się co do zasady co najmniej raz na kwartał, Zespół do spraw Strategii „Europa 2020” omawia dokumenty i projekty pojawiające się na kolejnych etapach Semestru Europejskiego, od zaleceń dla państw członkowskich poczynając, przez Roczną Analizę Wzrostu Gospodarczego, aż po poszczególne etapy przygotowania kolejnej aktualizacji KPR. W szczególności na forum Zespołu partnerzy społeczno-gospodarczy mają możliwość wskazania istotnych dla nich problemów, które w ich opinii powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w zadaniach proponowanych do realizacji w aktualizowanym dokumencie.

Równolegle do opiniowania dokumentów, na posiedzeniach Zespołu prowadzona jest dyskusja nad poszczególnymi priorytetami i celami strategii „Europa 2020”. W szczególności na kolejnych posiedzeniach Zespołu omówiono stopień realizacji przez Polskę wszystkich pięciu celów strategii „Europa 2020”. Wprowadzenie do dyskusji stanowiły każdorazowo wystąpienia przedstawicieli GUS, w których prezentowano wyniki badań statystycznych charakteryzujących sytuację w danym

obszarze, oraz przedstawiciele właściwych merytorycznie resortów, w których informowano o już prowadzonych lub planowanych działaniach. Natomiast przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych, środowiska naukowego oraz organizacji pozarządowych odnosili się do tych działań, w szczególności wskazując na obszary, które w ich opinii wiążą się ze znacznymi wyzwaniami i wymagają szczególnej uwagi lub intensyfikacji działań.

Po cyklu posiedzeń Zespołu, na których omawiano realizację przez Polskę pięciu celów wiodących strategii „Europa 2020”, od jesieni 2013 r. na kolejnych posiedzeniach przedmiotem dyskusji są obszary tematyczne zaproponowane przez partnerów społeczno-gospodarczych. Omówiono trzy pierwsze z sześciu zgłoszonych obszarów:

- Wzrost zatrudnienia osób młodych
- Współpraca nauki i biznesu
- Przeciwdziałanie ubóstwu pracowników
- Reforma systemu zabezpieczeń społecznych
- Polityka energetyczno-klimatyczna
- Wzrost efektywności działania administracji publicznej

W celu lepszego przygotowania i ukierunkowania dyskusji na formalnym posiedzeniu Zespołu, wprowadzono praktykę poprzedzania posiedzeń mniej oficjalnymi spotkaniami roboczymi przedstawicieli administracji rządowej z przedstawicielami zainteresowanych daną tematyką partnerów społeczno-gospodarczych. Punkt wyjścia do dyskusji stanowią rekomendacje zaproponowane przez partnerów społeczno-gospodarczych. Wnioski z dyskusji przedstawiane są na posiedzeniu Zespołu i uwzględniane w miarę możliwości w kolejnej aktualizacji KPR, w formie zapisów zaproponowanych przez stronę rządową.

W Załączniku nr 2 podsumowano wyniki prac partnerów społeczno-gospodarczych w ramach Zespołu oraz wyniki konsultacji społecznych KPR 2014/2015. Główne postulaty partnerów społeczno-gospodarczych, które znajdują odzwierciedlenie w działaniach ujętych w KPR 2014/2015 zostały ujęte w ramach w poszczególnych częściach dokumentu.

Załącznik nr 1 - Realizacja zaleceń Rady UE

Numer zalecenia	Część zalecania	Numer działania	Główne cele i znaczenie dla realizacji zalecenia	Opis działania	Instrumenty prawne/ administracyjne	Postęp w realizacji w ciągu ostatnich 12 miesięcy	Harmonogram realizacji	Ogólne i roczne zmiany dochodów i wydatków Udział środków UE (źródła i kwoty)	Jakościowy opis przewidywanych skutków
CSR 1	Zwiększenia oszczędności kosztowej i efektywności wydatków na opiekę zdrowotną	1	Zwiększenie oszczędności kosztowej i efektywności wydatków na opiekę zdrowotną	Prace w zakresie zwiększania efektywności wydatków na opiekę zdrowotną obejmują działania legislacyjne mające na celu poprawę dostępności do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej m.in. poprzez rozszerzenie możliwości udzielania świadczeń w POZ przez lekarza pediatrę i lekarza internistę oraz usprawnienia nadzoru nad płatnikiem i wprowadzenia systemu taryfikacji świadczeń, wprowadzenie nowego modelu świadczenia usług zdrowotnych w zakresie onkologii, wprowadzenia systemu oceny potrzeb zdrowotnych oraz planowania inwestycji w infrastrukturę medyczną, usprawnienia mechanizmów prowadzenia kolejek oczekujących na świadczenia zdrowotne.	Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (numer druku sejmowego – 1849); Ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (numer w wykazie prac legislacyjnych – UA42);	Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (w zakresie rozszerzenia możliwości udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej w ramach systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego przez lekarzy pediatrów i lekarzy internistów) – 15 października 2013 r. Przygotowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (w zakresie reorganizującym model instytucjonalny systemu)	Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (UA42) – II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – III kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie ustawy – 1 stycznia 2015 r.	Nie przewiduje się dodatkowego zapotrzebowania na środki z budżetu państwa oraz dodatkowego zasilenia systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego	

CSR 3	Zmniejszenie bezrobocia wśród młodych i ustanowienie „Gwarancji dla młodzieży”	1	Ograniczenie bezrobocia i podniesienie wskaźnika zatrudnienia ludzi młodych	Skrócenie czasu, w którym publiczne służby zatrudnienia zobowiązane są do przedstawienia oferty pracy lub działań aktywizacyjnych osobie do 25 roku życia z dotychczasowych 6 do 4 miesięcy oraz wprowadzenie nowych narzędzi polityki rynku pracy m.in. bony szkoleniowe, stażowe, zatrudnieniowe, na zasiedlenie, grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, trójstronne umowy szkoleniowe. Dla realizacji „Gwarancji dla młodzieży” planuje się organizację konkursów z zakresu aktywizacji zawodowej na poziomie regionalnym (WUP), a także konkursów na nowatorskie działania aktywizacyjne na poziomie centralnym (organizatorem MPiPS). Adresowane będą one do szeroko rozumianych partnerów rynku pracy, takich, jak: agencje zatrudnienia, partnerzy społeczni, NGO's itp. Ponadto realizację „Gwarancji dla młodzieży” będą wspierać działania BGK oraz OHP opisane w pkt 2) i 3).	Ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (numer druku sejmowego – 1949), „Plan realizacji „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce.	Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – 9 lipca 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy – 5 listopada 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament –II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – II kwartał 2014 r.	Działania na rzecz osób młodych realizowane będą w urzędach pracy w ramach środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych. Szacuje się, że będzie to średniorocznie kwota ok. 1,5-1,6 mld zł (uwzględniając wydatki na prefinansowanie działań realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).	
		2	Ograniczenie bezrobocia i podniesienie wskaźnika zatrudnienia ludzi młodych	Program pożyczkowy BGK dla studentów i absolwentów zakłada dwa rodzaje pożyczek: pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej (pożyczka podstawowa) – do 20-krotności wysokości przeciętnego wynagrodzenia, oraz pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego (pożyczka uzupełniająca) – do 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.	Program pilotażowy „Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie” ³⁰ ; Ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (numer druku sejmowego – 1949)	Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – 9 lipca 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy – 5 listopada 2013 r. Uruchomienie programu pilotażowego „Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie” – IV kwartał 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – II kwartał 2014 r.	Środki przekazane na realizację pierwszego etapu Programu to 20,5 mln zł. Kolejne środki z Funduszu Pracy zostaną uruchomione po wejściu w życie nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Plan finansowy Funduszu Pracy na 2014 r. na zadania realizowane przez BGK przewiduje środki w wysokości 60 mln zł. Zakłada się też wsparcie systemu pożyczkowego środkami europejskimi w ramach PO WER.	W ramach pilotażu pożyczki zostaną udzielone ok. 350 osobom.

³⁰ Pilotaż jest realizowany do momentu wejścia w życie nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia.

		3	Wsparcie osób młodych w uzupełnieniu wykształcenia i podjęciu zatrudnienia	Działania OHP skupione zostaną na wsparciu dwóch grup: osób młodych w wieku 15-17 lat zaniedbujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oraz osób młodych w wieku 18-25 lat pozostających bez zatrudnienia, nie posiadających kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego lub posiadających kwalifikacje zawodowe nieodpowiadające wymogom rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących tereny wiejskie oraz mniejsze miejscowości. Wsparcie dla pierwszej z grup będzie miało na celu przywrócenie młodzieży do systemu kształcenia. Wobec drugiej grupy realizowane będzie wsparcie polegające na umożliwieniu zdobycia zawodu, zmiany zawodu lub podwyższenia posiadanych kwalifikacji zawodowych, zdobycia doświadczenia zawodowego i podjęcia pracy prowadzących do usamodzielnienia się młodej osoby, jak również kształtowanie tzw. miękkich kompetencji.				Działanie realizowane przez Ochotnicze Hufce Pracy w ramach środków budżetowych na działalność statutową (szacuje się, że będzie to średniorocznie kwota ok. 75 mln zł) oraz w ramach środków europejskich zaplanowanych w ramach PO WER	W dwóch pierwszych latach realizacji gwarancji dla młodzieży w Polsce Ochotnicze Hufce Pracy planują udzielić wsparcia ponad 110 tys. osób w wieku od 15 do 25 lat.
--	--	---	--	---	--	--	--	--	---

Zwiększenie dostępności przyszacowania do zawodu i uczenia się poprzez praktykę, zacieśnienie współpracy szkół i pracodawców oraz poprawa jakości nauczania	1	Utworzenie ram strategicznych wytyczających kierunki polityki uczenia się przez całe życie	Przyjęcie dokumentu strategicznego wytyczającego kierunki polityki uczenia się przez całe życie, w tym lepszego dostosowania krajowego systemu kwalifikacji do potrzeb rynku pracy. Polityka ta ma na celu ułatwienie wszystkim osobom dostępu do dobrej jakości uczenia się w różnych formach, miejscach i okresach życia, stworzenie spójnych i przejrzystych systemów oceniania efektów takiego uczenia się. Obejmuje całość uczenia się – we wszystkich aspektach (formalnym, pozaformalnym i nieformalnym), na wszystkich etapach życia oraz na wszystkich poziomach kompetencji i kwalifikacji.	Dokument strategiczny „Perspektywa uczenia się przez całe życie”	Przyjęcie dokumentu przez Radę Ministrów – 10 września 2013 r.		
	2	Wzmocnienie współpracy między szkołami a pracodawcami	Reforma szkolnictwa zawodowego oraz szkolnictwa wyższego stworzyła mechanizmy umożliwiające współpracę szkół z przedsiębiorstwami. Dla skutecznego wdrożenia zmian konieczne jest popularyzowanie i wspieranie współpracy między szkołami zawodowymi i pracodawcami.	projekt „Edukacja dla pracy – etap II”, projekt „Biznes dla edukacji”	W ramach projektu „Biznes dla edukacji” do końca grudnia 2013 r. rozpoczęto realizację 10 Programów Edukacyjnych, odbyło się 8 seminariów poświęconych tematyce współpracy przedsiębiorstw ze szkołami. W okresie wrzesień – grudzień 2013 r. zorganizowano 29 spotkań biznesu z edukacją stanowiących praktyczne uzupełnienie edukacji formalnej o wiedzę specjalistyczną z danej dziedziny lub branży oraz 9 konferencji „Dni Pracodawców” w szkołach i na uczelniach. W okresie styczeń – grudzień 2013 realizowano projekt „Edukacja dla pracy” (etap I)	Działania informacyjno-promocyjne w ramach projektu „Edukacja dla pracy”, organizacja 12 konferencji regionalnych – do końca 2014 r. Zakończenie realizacji Programów Edukacyjnych w ramach projektu „Biznes dla edukacji” – I kwartał 2015 r. Rozstrzygnięcie II edycji konkursu „Pracodawca Jutra” – II kwartał 2014 r. Rozstrzygnięcie III edycji konkursu „Pracodawca Jutra” – II kwartał 2015 r.	Środki finansowe przewidziane na realizację projektu „Biznes dla edukacji” w latach 2014-2015 wynoszą odpowiednio: ok. 4,2 mln zł (w tym ok. 0,6 mln zł z budżetu państwa i ok. 3,6 mln zł z budżetu środków europejskich) i ok. 1,4 mln zł (w tym ok. 0,2 mln zł z budżetu państwa i ok. 1,2 mln zł z budżetu środków europejskich). Na realizację projektu „Edukacja dla pracy – etap II” w latach 2014-2015 zostanie przeznaczona łączna kwota 21,2 mln zł, z czego ok. 3,2 mln zł będzie stanowiło krajowy wkład publiczny.

	3	Poprawa jakości kształcenia na poziomie wyższym oraz dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy	Kontynuacja reformy szkolnictwa wyższego zakłada m.in. nałożenie na uczelnie obowiązku organizowania co najmniej trzymiesięcznych praktyk zawodowych na kierunkach studiów o profilu praktycznym; wprowadzenie możliwości prowadzenia tzw. kształcenia dualnego; obowiązek realizacji połowy programu kształcenia o profilu praktycznym w formie zajęć warsztatowych kształtujące praktyczne umiejętności studenta; zwiększenie udziału pracodawców w przygotowaniu programów kształcenia oraz prowadzeniu zajęć.	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (numer druku sejmowego – 2085)	Przyjęcie projektu ustawy przez Radę Ministrów – 17 grudnia 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy o zmianie ustawy przez Parlament – III kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – 1 października 2014 r.	Przedstawione powyżej zmiany nie będą mieć skutków dla sektora finansów publicznych	
Ograniczenie ubóstwa wśród pracujących oraz segmentacji rynku pracy	1	Ograniczenie segmentacji rynku pracy	Planowana zmiana przepisów wprowadza: (i) objęcie obowiązkiem ubezpieczeń społecznych osób będących członkami rad nadzorczych, wykonujących tę funkcję odpłatnie, (ii) korektę zasad podlegania ubezpieczeniom osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenie, (iii) uporządkowanie sytuacji osób prowadzących działalność, które jednocześnie wykonują umowę zlecenie lub pracę nakładczą oraz (iv) racjonalizację zasad ubezpieczenia społecznego rolników w zbiegu z systemem powszechnym. Rozszerzenie obowiązku ubezpieczeń w przypadku zbiegu wykonywania umowy zlecenie z inną działalnością zarobkową oraz kilku umów zleceń, może ograniczyć zawieranie wielu umów zlecenia a także pokusę zastępowania umów o pracę mniej stabilnymi formami zatrudnienia oraz zabezpieczy zleceniobiorcom prawo do najniższej emerytury.	ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie prac legislacyjnych – UD113)	Przeprowadzenie konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych projektu ustawy – od 30 sierpnia 2013 r. Przyjęcie projektu ustawy przez Radę Ministrów – 7 marca 2014 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – III kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – I kwartał 2015	Szacuje się, że proponowane zmiany spowodują w 2015 r. zwiększenie wpływu składek do FUS na kwotę 650 mln zł i równocześnie wzrost wydatków na świadczenia o 10 mln zł.	

		2	Ograniczenie ubóstwa wśród pracowników	Od 1 stycznia 2014 r. nastąpił wzrost minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę z 1600 zł do 1680 zł	Przyjęcie rozporządzenia przez Radę Ministrów – 11 września 2013 r. Wejście w życie – 1 stycznia 2014 r.				
CSR 4	Zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy	1	Podniesienie wskaźnika zatrudnienia kobiet	W ramach reformy polityki rynku pracy wprowadzone zostaną instrumenty kierowane do osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dzieci (tj. grant na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy; świadczenie aktywizacyjne	Ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (numer druku sejmowego – 1949)	Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – 9 lipca 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy – 5 listopada 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – II kwartał 2014 r.	Instrumenty przewidziane w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy finansowane będą w ramach limitu środków Funduszu Pracy przeznaczonych na dany rok. Zgodnie z planem finansowym Funduszu Pracy na 2014 r. na instrumenty nakierowane na aktywizację zawodową osób chcących powrócić na rynek prac po przerwie związanej z wychowaniem lub urodzeniem dziecka zaplanowano 50 mln zł (grant na telepracę – 20 mln zł oraz świadczenie aktywizacyjne – 30 mln zł). Natomiast w kolejnych latach, zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, przewidywany koszt stosowania nowych działań wyniesie rocznie 300 mln zł (grant na telepracę oraz świadczenie aktywizacyjne po 150 mln zł).	
		2	Wydłużenie wsparcia finansowego dla rodzin z tytułu urodzenia dziecka, zachęcanie ojców do przejmowania części obowiązków związanych z wychowaniem i opieką nad dziećmi, wzmocnienie pozycji kobiet na rynku pracy	Wprowadzenie nowej instytucji płatnego urlopu rodzicielskiego, który może być wykorzystany po urlopie macierzyńskim i dodatkowym urlopie macierzyńskim	Ustawa z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 675)	Przyjęcie ustawy przez Parlament – 28 maja 2013 r. Wejście w życie – 17 czerwca 2013 r. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej.	Przedstawienie Sejmowi informacji o realizacji ustawy – 18 miesięcy od wejścia w życie		

Podwyższenia wskaźnika przyjmowania dzieci zarówno do placówek opieki nad najmłodszymi dziećmi, jak i placówek przedszkolnych	1	Zwiększenie liczby miejsc w placówkach opieki nad dziećmi do 3 roku życia	Wprowadzenie do ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lata 3 zmian ułatwiających tworzenie miejsc opieki nad dziećmi. Kontynuowanie realizacji resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”	z dnia 10 maja 2013 r. o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 747); Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”; Program Operacyjny Kapitał Ludzki	Przyjęcie ustawy przez Parlament – 10 maja 2013 r. Wejście w życie – 13 lipca 2013 r. Zorganizowanie dwóch edycji konkursu w ramach Programu „Maluch”	Ogłoszenie i rozstrzygnięcie konkursu w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” – I i II kwartał 2014 r. Realizacja projektów w ramach Działania 1.5 PO KL – do I kwartału 2015 r.	Działanie, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego, będzie finansowane z budżetów samorządów, a ponadto wsparte środkami z budżetu państwa. Środki budżetu państwa zaplanowane na realizację zadań wynikających z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w 2014 r. wynoszą 101 mln zł.	
	2	Zwiększenie liczby miejsc w placówkach przedszkolnych	Systematyczne zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego zakończone zapewnieniem wszystkim dzieciom w wieku od 3 do 5 lat miejsca realizacji wychowania przedszkolnego w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, z ustawowo ograniczoną wysokością opłat pobieranych od rodziców	Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 827)	Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy – 30 kwietnia 2013 r. Przyjęcie ustawy przez Parlament – 13 czerwca 2013 r. Wejście w życie – 1 września 2013 r.	Zapewnienie miejsca w przedszkolu każdemu dziecku czteroletniemu – 1 września 2015 r. Zapewnienie miejsca w przedszkolu każdemu dziecku trzyletniemu – 1 września 2017 r.	Działanie, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego, będzie finansowane z budżetów samorządów, a ponadto wsparte dotacją celową z budżetu państwa w wysokości 1 567 mln zł w 2014 r. i 1 652 mln zł w 2015 r.	Od 1 września 2017 r. wszystkim dzieciom w wieku od 3 do 5 lat zapewnione zostanie miejsce wychowania przedszkolnego. W związku z tym zakłada się dalszy wzrost wskaźnika uprzedzkolenienia. Wymaga natomiast podkreślenia, że decyzja o wystaniu dziecka 3 i 4 letniego do przedszkola należeć będzie do rodziców.

Podwyższenie wieku dezaktywacji zawodowej	1	Podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób po 50 roku życia	W ramach reformy polityki rynku pracy przewiduje się wsparcie zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia i wprowadzenie dofinansowania, do wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę, wynagrodzenia za zatrudnionego długotrwale bezrobotnego powyżej 50 roku życia. Utworzony zostanie Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) stanowiący instrument finansowania kształcenia ustawicznego pracowników. W pierwszym etapie funkcjonowania Funduszu przewidziane jest wsparcie na szkolenia w zakresie dostosowania kompetencji starszych pracowników (w wieku 45 lat i więcej) do zmian społeczno-gospodarczych.	Ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (numer druku sejmowego – 1949)	Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – 9 lipca 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy – 5 listopada 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – I/II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – II kwartał 2014 r.	Instrumenty wspierające zatrudnienie oraz kwalifikacje osób starszych przewidziane w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i opisane w tym działaniu, finansowane będą z Funduszu Pracy w ramach limitu środków przeznaczonych na dany rok. W planie finansowym Funduszu Pracy na 2014 r. na powyższe instrumenty zaplanowano środki w wysokości 80 mln zł (40 mln zł dofinansowanie wynagrodzeń oraz 40 mln zł – KFS). Natomiast w 2015 r., zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, przewidywany koszt to 290 mln zł (odpowiednio 90 mln zł i 200 mln zł)	
	2	Podniesienie wskaźnika zatrudnienia osób po 50 roku życia	W celu wspierania aktywności zawodowej osób powyżej 50 roku życia realizowany jest Program „Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”.	Program „Solidarność pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób w wieku 50+”	Przyjęcie zaktualizowanego programu przez Radę Ministrów – 24 grudnia 2013 r.	Przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej – I kwartał 2014 r. oraz III-IV kwartał 2014 r. Opracowanie projektu Dokumentu Implementacyjnego Programu oraz sprawozdania z realizacji Programu w latach 2012-2013 – IV kwartał 2014 r.	Na kampanię informacyjno-promocyjną przeznaczone zostanie ok. 4,3 mln zł (w tym ok. 0,65 mln z budżetu państwa i ok. 3,7 mln z budżetu środków europejskich). Kwoty wydatków na zadania, które zostaną zgłoszone do realizacji w ramach odnowionego Programu 50+ zostaną określone na etapie opracowywania Dokumentu Implementacyjnego.	

CSR 5	Stworzenie otoczenia biznesu sprzyjającego innowacjom poprzez skoordynowanie polityki w obszarach badań, innowacji i przemysłu, dalszy rozwój instrumentów rewolwingowych i zachęt podatkowych, a także lepsze dostosowanie istniejących instrumentów do poszczególnych etapów cyklu innowacji	1	Zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw	Stworzenie ram strategicznych dla rozwoju działalności innowacyjnej w przedsiębiorstwach oraz wdrożenie instrumentów kompleksowego wsparcia całego cyklu innowacji	Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Program Rozwoju Przedsiębiorstw, Program Operacyjny Inteligentny Rozwój	Przyjęcie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw przez Radę Ministrów – 8 kwietnia 2014 r.	Wdrażanie instrumentów wsparcia przewidzianych w PRP wraz z uruchomieniem programów operacyjnych 2014-2020.	Szacunkowa alokacja środków finansowych w ramach PRP na lata 2014-2020 wynosi ok. 25,5 mld zł. Ze względu na istotne znaczenie PRP w kształtowaniu przyszłych kierunków wsparcia rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020, zdecydowana większość instrumentów będzie odzwierciedlona w nowych programach operacyjnych, w tym PO IR. Kwota środków europejskich zaplanowana w ramach PO IR to ok. 8,61 mld euro. Podstawowym elementem PO IR są instrumenty wsparcia skierowane do przedsiębiorstw – przewiduje się finansowanie w wysokości ok. 3,45 mld euro na wsparcie prowadzenia prac B+R realizowanych przez przedsiębiorstwa lub konsorcja naukowo-przemysłowe, ok. 2,42 mld euro na wsparcie innowacyjności w przedsiębiorstwach i ok. 1,07 mld euro na wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw.	
		2	Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury naukowo-badawczej	Planowane są zmiany w sposobie finansowania nauki pod kątem lepszego dopasowania obowiązujących strumieni finansowania do potrzeb wynikających z realizacji projektów obecnych na mapie drogowej, w celu umożliwienia finansowania utrzymania strategicznej infrastruktury badawczej. Zmiany mają wspierać wyróżniające się jednostki naukowe, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów projakościowych w systemie finansowania	Ustawa o zmianie ustawy o zasadach finansowaniu nauki oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy – 2086)	Przyjęcie założeń do projektu ustawy przez Radę Ministrów – 16 kwietnia 2013 r. Przyjęcie projektu ustawy przez Radę Ministrów – 17 grudnia 2013 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki przez Parlament – III kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – 1 października 2014 r.	Zmiany proponowane w ustawie o zasadach finansowania nauki nie będą miały skutków dla sektora finansów publicznych.	

CSR 6	Zachęty dla inwestycji w sektorze energetycznym	1	Zwiększenie inwestycji w sektorze energetycznym	Współfinansowanie przez spółkę Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A. (PIR S.A.) długofalowych i rentownych inwestycji w sektorze energetycznym	Program „Inwestycje Polskie”	Zakończenie fazy organizacyjnej (zarejestrowanie i dokapitalizowanie spółki) – 19 czerwca 2013 r. Przeprowadzenie analizy ponad 100 zgłoszonych projektów, zakwalifikowanie 51 do dalszych prac, udzielenie wstępnej akceptacji 4 projektom	Realizacja projektów inwestycyjnych przez spółkę PIR S.A.		
		2	Inwestycje w odnawialne źródła energii	Promocja oraz implementacja nowych i modyfikacja istniejących instrumentów sprzyjających OZE	Ustawa o odnawialnych źródłach energii (numer projektu w wykazie prac legislacyjnych – UC8); ustawa zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (druk sejmowy – 2051)	Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych – 21 listopada 2013 r. Przyjęcie ustawy przez Parlament – 23 marca 2014 r. Przekazanie nowego tekstu projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych – 12 listopada 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii – 8 kwietnia 2014 r.	Przewidywany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o odnawialnych źródłach energii – II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – I kwartał 2016 r. Planowany termin wejścia w życie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych – II kwartał 2014 r.	Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych nie spowoduje zwiększenia wydatków z budżetu państwa. Szacuje się, że wejście w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie wiązać się w pierwszym roku obowiązywania ustawy z obciążeniami dla budżetu państwa w wysokości 13 mln zł.	

Poprawa efektywności energetycznej	1	Optimalizacja zużycia energii	Wspieranie przez NFOŚiGW inwestycji w zakresie efektywności energetycznej. Promowanie oszczędności energii poprzez realizację projektów kompleksowej termomodernizacji; promowanie energii odnawialnej poprzez realizację projektów z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii; finansowanie audytów energetycznych; dofinansowanie energooszczędnych projektów inwestycyjnych i zarządzania energią w sektorze publicznym	Program Operacyjny „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014; Grupy programów priorytetowych „Efektywne wykorzystanie energii” i „GIS System Zielonych Inwestycji”; Program priorytetowy Poprawa jakości powietrza w części „KAWKA – likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”; Program „Wsparcie przedsiębiorców w zakresie niskoemisyjnej i zasobooszczędnej gospodarki”	Realizacja ww. programów (szczegółowy harmonogram patrz s. 39-40)	Przewidywane finansowanie programów ze środków własnych NFOŚiGW wynosi ok. 577 mln zł w 2014 r. i ok. 520 mln zł w 2015 r.
	Przyspieszenie rozbudowy elektroenergetycznej sieci przesyłowej	1	Stworzenie warunków dla budowania, utrzymania oraz modernizacji sieci elektroenergetycznych	Przyjęcie ustawy o korytarzach przesyłowych regulujących w sposób kompleksowy warunki liniowych inwestycji służących przesyłowi energii, gazu, płynów, pary oraz informacji, porządkująca stan prawny w tym zakresie	Ustawa o korytarzach przesyłowych (numer projektu ustawy w wykazie prac legislacyjnych – UD16)	Przewidywany termin przyjęcia projektu przez Radę Ministrów – IV kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – II kwartał 2015 r.

	Wzmocnienie konkurencji w sektorze gazu	1	Pobudzenie konkurencji w sektorze gazowym poprzez stopniowe wycofywanie cen regulowanych oraz utworzenie platformy handlu gazem	Zmiany wprowadzone ustawą dotyczą m.in. zagwarantowania pełnego <i>unbundlingu właścicielskiego</i> operatora gazowego systemu przesyłowego, wprowadzenia obowiązku obrotu określonym wolumenem gazu ziemnego przez giełdę towarową i umożliwienia bezpośredniego uczestnictwa w giełdzie towarowej przedsiębiorstwom sektora gazu ziemnego. Na rzecz tworzenia konkurencyjnego rynku gazu ziemnego podejmowane są również działania pozalegislacyjne, których celem jest rozbudowa możliwości i zwiększenie dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego na terytorium RP.	Ustawa o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 poz. 984)	Przyjęcie przez parlament ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw – 26 lipca 2013 r. Wejście w życie – 11 września 2013 r.	Stopniowe zwiększanie tzw. obliża giełdowego do poziomu 40% gazu ziemnego wprowadzonego w tym czasie do sieci przesyłowej – od 1 stycznia 2014 r. – oraz 55% gazu ziemnego wprowadzonego w tym czasie do sieci przesyłowej – od 1 stycznia 2015 r. Zakończenie budowy infrastruktury niezbędnej do zapewnienia fizycznego przepływu gazu z kierunku Niemiec do Polski – uruchomienie usługi ciągłej na rewersie fizycznym – od II kwartału 2014 r. – aukcje dotyczące rezerwacji przepustowości – od końca I kwartału 2014 r.	Zaproponowane działania nie będą miały skutków dla sektora finansów publicznych. Koszty związane z wykonaniem harmonogramu dotyczą spółek prawa handlowego realizujących ww. zadania.	
	Wzmocnienie roli i zasobów urzędu sprawującego nadzór nad rynkiem kolejowym oraz zapewnienie skutecznego i bezwzględnie wdrożenia projektów inwestycyjnych w kolejnictwie	1	Skuteczne wdrażanie projektów inwestycyjnych w kolejnictwie	Prace w zakresie sektora kolejowego obejmują działania legislacyjne, dalsze usprawnienia we wdrażaniu inwestycji infrastrukturalnych, zwiększenie bezpieczeństwa na kolei, poprawę jakości usług przewozowych świadczonych przez przewoźników kolejowych oraz wspomaganie rozwoju transportu intermodalnego. Kluczową kwestią pozostaje wdrażanie projektów infrastrukturalnych ujętych w WPIK oraz kontynuacja modernizacji dworców kolejowych.	„Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015”, „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku”, Strategia Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.), Dokument Implementacyjny dla Strategii Rozwoju Transportu (DI)	Przyjęcie przez RM Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030 r.) – 22 stycznia 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów aktualizacji dokumentu pn. „Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2015” – 5 listopada 2013 r. Opracowano projekt Dokumentu Implementacyjnego dla Strategii Rozwoju Transportu, zawierający <i>projekt pipeline</i> dla inwestycji kolejowych przewidzianych do realizacji do roku 2020 Trwały prace nad aktualizacją dokumentu strategicznego „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku”.	Wdrażanie projektów zgodnie z harmonogramem przyjętym w „Wieloletnim Programie Inwestycji Kolejowych do roku 2015” – 2014/2015 r. Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów założeń do ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw – II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw – III/IV kwartał 2014 r. Przewidywany termin zatwierdzenia przez RM DI – IV kwartał 2014 r. Aktualizacja dokumentu strategicznego „Master Plan dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku” – IV kwartał 2014 r.	W ramach Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2015 przewiduje się środki w wysokości ok. 4,7 mld zł (w tym ok. 16,6 mln zł z budżetu państwa i ok. 4,7 mld z budżetu środków europejskich) w 2014 r. i ok. 10 mld zł (w tym ok. 2,8 mld zł z budżetu państwa i ok. 7,2 mld zł z budżetu środków europejskich) w 2015 r. Poza ustawą budżetową zaplanowano wydatki z Funduszu Kolejowego na inwestycje kolejowe w wysokości ok. 261,8 mln zł w 2014 r. i ok. 305,5 mln zł w 2015 r.	

	Przyspieszenie starań na rzecz zwiększenia zasięgu łączności szerokopasmowej	1	Zwiększenia zasięgu łączności szerokopasmowej	Narodowy Plan Szerokopasmowy (NPS) jest programem rozwoju, którego celem będzie przede wszystkim wyrównanie różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu na terenie kraju. Planuje się, że w efekcie wdrożenia NPS możliwość dostępu do bardzo szybkich usług szerokopasmowych do 2020 r. uzyskają wszyscy Polacy.	Narodowy Plan Szerokopasmowy	<p>Przyjęcie Narodowego Planu Szerokopasmowego przez Radę Ministrów – 8 stycznia 2014 r.</p> <p>Przeprowadzenie analiz m.in. możliwości wdrożenia rozwiązań umożliwiających modernizację instalacji telekomunikacyjnych w istniejących budynkach wielorodzinnych, możliwości wprowadzenia obowiązku przygotowania i udostępnienia przyłącza telekomunikacyjnego do budynku, narzędzi umożliwiających współkorzystanie z infrastruktury i nieruchomości publicznych – do końca 2014 r.</p> <p>Przeprowadzenie analiz m.in. wykorzystanie obowiązującej regulacji PPP w inwestycjach w sieci telekomunikacyjne, kosztów i możliwości wprowadzenia obowiązku publikacji i uzgadniania planów inwestycyjnych w twardą infrastrukturę (drogi, woda, kanalizacja) – do końca 2015 r.</p> <p>Opracowanie krajowego planu działań w zakresie interwencji publicznej dotyczącej rozwoju infrastruktury szerokopasmowej – do końca 2014 r. Opracowanie Kodeksu Dobrych Praktyk w zakresie instalacji telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych oraz Kodeksu Dobrych Praktyk dla jst w sprawie wsparcia inwestycji szerokopasmowych.– IV kwartał 2014 r.</p> <p>Opracowanie przepisów technicznych określających warunki techniczne lokalizacji kanałów technologicznych drogach publicznych – IV kwartał 2014 r.</p> <p>Realizacja projektów infrastrukturalnych w ramach RPO, PROW, PO IG, PO RPW – do końca 2015 r.</p>	Maksymalna przewidywana kwota finansowania w ramach Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej – do 1,44 mld zł (85% środków europejskich w ramach PO RPW, 10% budżet państwa, 5% wkład własny beneficjenta); Regionalnych Programów Operacyjnych – do 2,6 mld zł (poziom dofinansowania w zależności od konkretnego projektu, nie wyższy niż 85% środków UE i 15% wkładu własnego beneficjenta); działania 8.4 PO IG – ok. 0,84 mld zł, (wysokość środków UE w ramach PO IG i wkład własnego beneficjenta uzależnione od danego województwa zgodnie z mapą pomocy regionalnej).	
--	--	---	---	---	------------------------------	---	---	--

	Poprawa gospodarki odpadami i gospodarki wodnej	1	Usprawnienie systemu gospodarowania odpadami, zwiększenie ilości odpadów poddawanych recyklingowi	Kontynuowane będzie wdrażanie w gminach nowego systemu odbioru odpadów. W 2015 r. planowana jest kolejna nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Potrzeba jej przeprowadzenia wynika m.in. z potrzeby usprawnienia działania nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.	Ustawa o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. 1996 nr 132 poz. 622 z późn. zm.)	Wdrażanie przez gminy zmian w systemie odbioru odpadów komunalnych	Prace zespołu do spraw wdrażania ustawy – I-II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach – IV kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – II kwartał 2015 r. Wejście w życie – II kwartał 2015 r. Przewidywany termin zmiany rozporządzenia sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych – IV kwartał 2015	Zmiany w systemie gospodarki odpadami komunalnymi nie pociągają za sobą obciążeń dla sektora finansów publicznych oraz nie spowodują zwiększenia wydatków z budżetu państwa.	
CSR 7	Działania na rzecz poprawy otoczenia biznesu. Uproszczenie procedur prawnych związanych z czekowaniem umów i	1	Uproszczenie procedur z zakresu prawa budowlanego	Dokonanie szeregu zmian w przepisach obecnie obowiązującej ustawy – Prawo budowlane, które pozwolą na zmniejszenie wymiaru obciążeń administracyjnych inwestorów budowlanych oraz doprowadzą do przyspieszenia procesu uzyskiwania zgody budowlanej	ustawa o zmianie ustawy – Prawo budowlane (numer projektu z wykazu prac legislacyjnych – UA37)	Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – 23 lipca 2013 r. Prace nad projektem ustawy	Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw – II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – IV kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie ustawy – I/II kwartał 2015 r. Przedstawienie projektu kompleksowej regulacji procesu inwestycyjno-budowlanego – IV kwartał 2014 r.	Nowelizacja ustawy – Prawo budowlane nie wywoła skutków w obszarze finansów publicznych.	

		2	<p>Ułatwienie wykonywania działalności gospodarczej</p>	<p>Projektowane zmiany koncentrują się na poprawie płynności finansowej przedsiębiorców oraz wsparciu inwestycji, ograniczeniu obowiązków informacyjnych, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz sprawnej administracji. Projekt stanowi kontynuację wcześniejszych działań legislacyjnych mających na celu ułatwienie i uproszczenie regulacji prawnych dotyczących wykonywania działalności gospodarczych. Przewiduje się również ułatwienie procedur związanych z rejestracją w KRS</p>	<p>Ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (numer w wykazie prac legislacyjny – UA32); Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym (numer druku sejmowego – 2094)</p>	<p>Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej – 23 kwietnia 2013 r. Przeprowadzenie konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych projektu ustawy – od 11 października 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – 7 stycznia 2014 r.</p>	<p>Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej – II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – II/III kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – I kwartał 2015</p> <p>Planowany termin przyjęcia przez Parlament ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym – II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – IV kwartał 2014 r.</p>	<p>Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej powinno pozytywnie wpłynąć na gospodarkę, w tym sektor finansów publicznych, w związku ze spodziewanym wzrostem aktywności gospodarczej</p> <p>Wprowadzenie zmian w ustawie o KRS wiąże się z wydatkami z budżetu państwa związanymi z koniecznością modyfikacji systemów teleinformatycznych w wysokości ok. 3,1 mln zł. Dostosowanie systemów informatycznych następować będzie ponadto w ramach projektów e-Rejestracja i System Informatyczny Statystyki Publicznej finansowanych z budżetu środków europejskich. Możliwość wcześniejszej rejestracji i rozpoczęcia działalności przyczyni się do dochodów budżetu państwa. Szacuje się wzrost odprowadzanych podatków o ok. 99,5 mln zł i składek na ubezpieczenie społeczne o ok. 32,5 mln zł.</p>	
		3	<p>Uproszczenie regulacji dotyczących postępowania upadłościowego i upadłości konsumenckiej.</p>	<p>Zakłada się m.in. ułatwienie wszczęcia procedury naprawczej, wprowadzenie uproszczonej procedury upadłościowej dla mniejszych przedsiębiorców, preferowanie postępowania układowego, redukcję uprzywilejowania wierzycieli publicznoprawnych oraz usprawnienie procedury upadłości konsumenckiej.</p>	<p>Ustawa – prawo restrukturyzacyjne (numer projektu ustawy w wykazie prac legislacyjnych – UA41)</p>	<p>Przyjęcie przez Radę Ministrów założeń do projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne – 11 lutego 2014 r.</p>	<p>Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne – III kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – I kwartał 2015 r. Planowany termin wejścia w życie – III kwartał 2015 r.</p>		

		4	Obniżenie kosztów przestrzegania przepisów podatkowych i zwiększenie skuteczności administracji celnej i podatkowej	Obniżenie kosztów przestrzegania przepisów podatkowych poprzez m.in. uruchomienia portalu podatkowego, umożliwiającego kontakt z organami podatkowymi drogą elektroniczną (wnoszenie podań, składanie deklaracji, doręczanie pisma) czy wprowadzenie jednego okienka rozliczeniowego dla przedsiębiorców zobowiązanych do uiszczania należności pobieranych przez Służbę Celną.	Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz. 183) Ustawa o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustawy (UD138)	Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw – 30 lipca 2013 r. Przyjęcie ustawy przez Parlament – 10 stycznia 2014 r. Przygotowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustawy	Planowany termin wejścia w życie zmian zawartych w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw – II kwartał 2014 r. Planowany termin uruchomienia Portalu podatkowego – III kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustawy – II kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy przez Parlament – III kwartał 2014 r.	Szacuje się, że koszty wdrożenia Portalu podatkowego wyniosą 10,5 mln zł. Kwota ta zostanie pokryta z budżetu środków europejskich w ramach projektu e-Deklaracje2. Zakłada się, iż projektowana zmiana regulacji związana z konsolidacją procesów pomocniczych nie spowoduje zmiany poziomu wydatków na jednostki administracji podatkowej. Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o Służbie Celnej oraz niektórych innych ustaw nie niesie bezpośrednich kosztów dla sektora finansów publicznych.	
Liberalizacji dostępu do usług świadczonych w ramach wolnych zawodów		1	Zmniejszenie liczby zawodów, których wykonywanie jest uwarunkowane spełnieniem wymagań i warunków określonych w przepisach prawa	Uchylenie szeregu przepisów rangi ustawowej, ustanawiających ramy prawne dopuszczenia do wykonywania zawodów, które ze względu na swój charakter można uwolnić od regulacji, co doprowadzi do pełniejszego stosowania w Polsce zasady swobody przepływu pracowników	Ustawa o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz.U. 2013 poz. 829) Ustawa o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (numer druku sejmowego – 1576) Ustawa o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (numer projektu z wykazu prac legislacyjnych – UA33)	Przyjęcie przez Parlament ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (I transza zmian) – 13 czerwca 2013 r. Wejście w życie I transzy deregulacji – 13 sierpnia 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych przez Radę Ministrów (II transza deregulacji) – 25 czerwca 2013 r. Przyjęcie przez Radę Ministrów projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (III transza deregulacji) – 11 marca 2014 r.	Przewidywany termin przyjęcia ustawy o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych przez Parlament (II transza deregulacji) – II kwartał 2014 r. Planowany termin wejścia w życie – III/IV kwartał 2014 r. Przewidywany termin przyjęcia ustawy o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów przez Parlament (III transzy deregulacji) – II/III kwartał 2015 r. Planowany termin wejścia w życie – III kwartał 2015 r.		

Załącznik nr 2 – Podsumowanie udziału parterów społeczno-gospodarczych w pracach Zespołu do spraw Strategii „Europa 2020” oraz przebieg konsultacji społecznych

W czasie posiedzeń Zespołu do spraw Strategii „Europa 2020”, począwszy od października 2012 r. omawiano realizację w Polsce kolejnych celów krajowych strategii „Europa 2020” oraz obszary tematyczne wskazane przez partnerów społeczno-gospodarczych.

Cel w zakresie zatrudnienia

W czasie dyskusji na posiedzeniu Zespołu partnerzy zwracali uwagę na powiązania pomiędzy rynkiem pracy a systemem edukacji. Podkreślali konieczność identyfikowania zmian na rynku pracy wynikających z polityki krajowej i europejskiej, np. pakietu energetyczno-klimatycznego, informowania o nich i dostosowywania do nich polityki kształcenia. W dyskusji partnerzy podnosili też kwestię równowagi między bezpieczeństwem a elastycznością na rynku pracy, podkreślając, że dla rozwoju rodziny konieczne jest zapewnienie bezpieczeństwa zatrudnienia. W związku z podniesieniem ustawowego wieku przechodzenia na emeryturę, konieczne jest również zwiększenie działań na rzecz osób starszych na rynku pracy. Partnerzy zwracali ponadto uwagę, że ważnym składnikiem podniesienia stopy zatrudnienia w Polsce są działania aktywizujące na rynku pracy osoby niepełnosprawne i wykluczone. Wymaga to m.in. zmian legislacyjnych, które wyeliminują tzw. „pułapkę świadczeniową”, polegającą na tym, że podjęcie pracy powoduje utratę świadczeń. W toku dyskusji partnerzy wypowiadali się generalnie za ograniczeniem przywilejów zakładów pracy chronionej na rzecz zwiększenia alokacji środków na rzecz wspierania zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Postulowali wykorzystanie doświadczeń zdobytych przy dofinansowywaniu zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy również przy zmianie mechanizmów wspierania zatrudniania osób wykluczonych społecznie.

Cele w zakresie edukacji

Podczas posiedzenia Zespołu partnerzy zwracali uwagę, że przy ogólnie dobrej sytuacji w Polsce w zakresie realizacji tego celu strategii „Europa 2020”, również w tym obszarze konieczne są działania w odniesieniu do osób niepełnosprawnych. Po pierwsze stopień objęcia dzieci niepełnosprawnych wychowaniem przedszkolnym jest znacznie niższy (osiąga ok. 1/3) niż wskaźnik ogółem. Po drugie wskaźnik wczesnego opuszczania systemu edukacji na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej jest bardzo wysoki w przypadku uczniów niepełnosprawnych (2/3 wg danych sprzed kilku lat). Partnerzy podkreślali, że niezbędne są zmiany w zakresie systemu edukacji, w którym obecnie dominuje kształcenie segregacyjne, ponieważ osoby niepełnosprawne uczące się w ramach kształcenia specjalnego nie są przygotowane społecznie do pracy.

Ponadto partnerzy podkreślali konieczność kształtowania przez system edukacji postaw przedsiębiorczych oraz rozwoju edukacji medialnej, w szczególności w obszarze mediów cyfrowych. Zwrócono uwagę, że także przedsiębiorcy powinni się włączyć w kształtowanie takich postaw.

Cel w zakresie nakładów na B+R

W odniesieniu do celu w zakresie nakładów na B+R wśród partnerów wystąpiło duże zróżnicowanie opinii na temat podziału kompetencji między szczebel centralny i regiony w rozdziale środków publicznych na B+R (w tym z funduszy europejskich). Przeważał jednak pogląd, że regiony powinny dysponować częścią środków o charakterze zwrotnym, natomiast na szczeblu centralnym powinny pozostać środki w postaci dotacji.

Obok ogólnego postulatu stworzenia mechanizmów podatkowych, które mogłyby spowodować zwiększenie zainteresowania przedsiębiorców badaniami naukowymi i wdrażaniem ich rezultatów przedstawili postulat dotyczący ograniczenia rygorów ustawy o zamówieniach publicznych w odniesieniu do działalności badawczo-rozwojowej.

Ponadto partnerzy zwrócili uwagę na duże znaczenie parków naukowo-technologicznych i ośrodków badawczo-rozwojowych dużych koncernów. Podkreślali, że ich potencjał wsparcia rozwoju innowacyjności nie jest obecnie wykorzystywany w wystarczającym stopniu i ich rozwój powinien być wspierany.

Cele energetyczne

W toku dyskusji partnerzy zwracali uwagę, że w pierwszej kolejności potrzebne jest przeprowadzenie i przedstawienie zainteresowanym środowiskom pogłębionych analiz, jakie inwestycje są potrzebne do tego, aby przyjęte przez Polskę cele zostały zrealizowane do 2020 r. Podkreślali, że zwłaszcza dla sektora elektro-energetycznego potrzebne są pilnie rozstrzygnięcia ustawowe w zakresie OZE oraz handlu emisjami. Ponadto zwracali uwagę na zagrożenia dla rozwoju gospodarczego i sytuacji na rynku pracy wynikające z pakietu energetyczno-klimatycznego. Podkreślili, że działania proekologiczne prowadzone w Polsce muszą być wpisane w działania progospodarcze i nie mogą przyczyniać się do wzrostu bezrobocia i obniżenia wzrostu gospodarczego.

Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu

W odniesieniu do celu w zakresie przeciwdziałania ubóstwu, partnerzy postulowali przede wszystkim rozbudowę narzędzi diagnozy sytuacji w zakresie tego celu, zwłaszcza w kierunku pogłębienia dezagregacji wskaźników, zarówno w aspekcie terytorialnym, jak i grup społecznych szczególnie zagrożonych ubóstwem. Podkreślili też, że w badaniach trzeba zwrócić uwagę na trwałość różnych aspektów ubóstwa i wykluczenia społecznego. Wskazali, że ekonomii społecznej nie należy kojarzyć wyłącznie z instrumentami przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu czy integracji społecznej. Spektrum jej działania jest dużo szersze – to także przeciwdziałanie bezrobociu ludzi młodych lub integracja imigrantów. Wyrazili także opinię, że ważnym elementem ograniczania wykluczenia społecznego jest integracja cudzoziemców, a pierwszym etapem tworzenia polityki w tym zakresie powinno być przyjęcie projektowanego dokumentu strategicznego. Ponadto podkreślano znaczenie wspierania rodzin wychowujących dzieci, szczególnie wielodzietnych dla walki z ubóstwem.

Rekomendacje w obszarze trzech kolejnych tematów grupa partnerów społeczno-gospodarczych wypracowała samodzielnie przed rozpoczęciem dyskusji w ramach Zespołu oraz przedstawiła przewodniczącemu Zespołu na piśmie. Rekomendacje te stały się podstawą do dyskusji na kolejnych posiedzeniach Zespołu oraz spotkaniach roboczych.

Wzrost zatrudnienia osób młodych

W obszarze wzrost zatrudnienia osób młodych partnerzy społeczni zgłosili m.in. następujące postulaty:

- przygotowanie propozycji tzw. gwarancji młodzieżowych,
- opracowanie i wdrożenie systemu koordynacji kształcenia zawodowego z popytem na pracę,
- reforma systemu kształcenia w celu możliwości zdobycia różnorodnych kompetencji potrzebnych w ciągu aktywności zawodowej,
- zmiana metod funkcjonowania i struktury instytucji publicznych zajmujących się kwestiami zatrudnienia tak, aby zwiększyć efektywność aktywnych programów rynku pracy, zmniejszyć koszty aktywizacji osób pozostających bez pracy,

- zapewnienie jak najszerzych i najłatwiejszych do zrozumienia informacji o trybach uznawania i walidacji umiejętności,
- zapewnienie młodym ludziom możliwości korzystania z pomocy dobrze przygotowanych doradców zawodowych,
- monitorowanie realizacji obowiązku nauki przez młodzież w szkołach ponadgimnazjalnych,
- upowszechnienie edukacji włączającej dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami.

W toku dyskusji w czasie posiedzenia Zespołu oraz spotkania roboczego instrumenty przedstawione przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ujęte w planie realizacji „Gwarancji dla młodzieży” z wykorzystaniem „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych” spotkały się z aprobatą partnerów społeczno-gospodarczych. Pozytywnie odniesiono się do wykorzystania dotychczasowego doświadczenia Ochotniczych Hufców Pracy i podkreślenia ich roli w realizacji „Gwarancji dla młodzieży”. Doceniając rolę OHP, zwrócono uwagę, że jedną z jej grup docelowych jest młodzież w wieku 15-17 lat wypadająca z systemu edukacji. Podkreślono, że bardzo ważne jest zapobieganie temu negatywnemu zjawisku. Zauważono, że obowiązek szkolny (do 16 roku życia) jest skutecznie egzekwowany, natomiast brakuje skutecznego systemu egzekwowania obowiązku nauki (do 18 roku życia). Podkreślono znaczenie uwzględniania w szerokim spektrum instrumentów także pożyczek skierowanych do osób do 29 roku życia, czyli starszych osób, niż przewidziano to w „Gwarancjach dla młodzieży” na poziomie UE. Partnerzy deklarowali chęć włączenia się w realizację „Gwarancji dla młodzieży”, szczególnie w zakresie informowania swoich członków o dostępnych narzędziach realizacji planu oraz o możliwości przystępowania do konkursów. Większość zagadnień dotyczących reformy systemu kształcenia zostały omówione przy okazji dyskusji nad drugim obszarem tematycznym.

Współpraca nauki i biznesu

W obszarze współpraca nauki i biznesu partnerzy społeczni zgłosili m.in. następujące postulaty:

- podniesienie jakości, wzmocnienie oraz promocja współpracy nauki i biznesu,
- wprowadzenie systemu monitoringu losów absolwentów,
- stworzenie systemu zachęt, w tym wprowadzenie ulgi podatkowej, dla organizacji/przedsiębiorców współpracujących z nauką,
- wskazania przykładów dobrych praktyk w zakresie transferu wiedzy i ich promocja,
- dostosowanie kształcenia do zmian społeczno-gospodarczych, kierunków i jakości kształcenia do potrzeb gospodarki,
- zwiększenie liczby absolwentów kierunków inżynieryjno-technicznych,
- wprowadzenie systemu prognozowania zapotrzebowania rynku pracy,
- podniesienie potencjału i jakości szkolnictwa wyższego,
- wprowadzenie dualnego systemu kształcenia,
- poprawa jakości systemu staży, praktyk zawodowych, szkoleń,
- zbudowanie systemu doradztwa zawodowego,
- kampanie społeczne promujące potrzebę współistnienia różnych grup zawodowych.

W toku dyskusji w czasie posiedzenia Zespołu oraz spotkania roboczego uznano, że wprowadzane i planowane zmiany w obszarze szkolnictwa wyższego oraz szkolnictwa zawodowego zmierzają w pożądanym kierunku i w większości są zgodne z kierunkiem zmian zaproponowanym przez partnerów społeczno-gospodarczych, natomiast dla ich powodzenia konieczne jest sprawne ich wdrożenie. Zwłaszcza w obszarze szkolnictwa zawodowego podkreślono konieczność pobudzania współpracy pomiędzy szkołami a przedsiębiorcami.

Większą liczbę rozbieżności stwierdzono w obszarze B+R. Podkreślono, że działania na rzecz wspierania współpracy między przemysłem a nauką wymagają poprawy zwłaszcza w zakresie koordynacji działań z obszaru innowacyjności na szczeblu centralnym oraz między administracją centralną i regionalną. Jako działania korzystne dla rozwoju innowacyjności partnerzy społeczno-gospodarczy wskazali zwłaszcza wprowadzenie zmian regulacyjnych, w tym podatkowych; wprowadzenie instrumentów wspierających popyt na innowacje, w tym premiowanie innowacyjności w zamówieniach publicznych; uelastycznienie regulacji z zakresu pomocy publicznej. Z pozytywną oceną partnerów spotkały się sektorowe programy badawcze NCBiR, wspierające współpracę nauki i przemysłu.

Przeciwdziałanie ubóstwu pracowników

W obszarze przeciwdziałanie ubóstwu pracowników partnerzy społeczni zgłosili m.in. następujące postulaty:

- działania na rzecz układów zbiorowych w branżach, w których udział płac niskich jest wysoki,
- wprowadzenie świadczeń podatkowych – w sytuacji niskich dochodów z pracy z systemu podatkowego wypłacane są zmniejszające się wraz z wynagrodzeniem kwoty świadczenia,
- zmniejszenie poziomu składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku płac niskich,
- zwiększenie progresji podatkowej,
- dalsze zwiększenie dostępności przestrzennej i finansowej do opieki żłobkowej i przedszkolnej,
- zmniejszenie negatywnych bodźców do podejmowania zatrudnienia w systemie zasiłków rodzinnych i dodatków do nich,
- zwiększenie możliwości łączenia pracy na część etatu z urlopem macierzyńskim i wychowawczym bez utraty czy zmniejszania świadczeń,
- wydłużenie wypłaty zasiłku dla bezrobotnych do roku,
- zwiększenie zasiłków rodzinnych, w tym szczególnie dodatku dla rodzin wielodzietnych,
- zwiększenie zakresu możliwości łączenia świadczeń z wynagrodzeniami.

W toku dyskusji w czasie posiedzenia Zespołu oraz spotkania roboczego zgodzono się, że prowadzone są działania na rzecz zwiększenia aktywności zawodowej kobiet, m.in. poprzez zwiększanie dostępności opieki nad dziećmi, wprowadzenie urlopów rodzicielskich. Efekty tych działań widoczne są w zwiększeniu liczby miejsc w żłobkach i przedszkolach, analizy wymaga natomiast wpływ wprowadzanych instrumentów na możliwości powrotu rodzica sprawującego opiekę nad dzieckiem na rynek pracy i zmianę poziomu dochodów w rodzinach z małymi dziećmi. W zakresie rekomendacji dotyczących działań na rzecz zmniejszenia nierówności płacowych i działań na rzecz zwiększenia poziomu i zakresu korzystania ze świadczeń przez uprawnione osoby w wieku produkcyjnym, pozostały znaczne rozbieżności stanowisk pomiędzy partnerami i stroną rządową. Ponadto partnerzy zwrócili uwagę na ubóstwo wśród pracowników niepełnosprawnych i rodzin z osobą niepełnosprawną. Partnerzy podkreślili też potrzebę aktywnych działań ze strony państwa na rzecz procesu przechodzenia od konkurowania niskimi kosztami pracy na rzecz konkurowania innowacjami.

Zdaniem partnerów odzwierciedlenia w dotychczasowych działaniach rządu nie znajdują zwłaszcza postulaty na rzecz ograniczenia nierówności płacowych oraz mających na celu zwiększenie poziomu i dostępności świadczeń dla osób w wieku produkcyjnym. Ponadto jako niewystarczające partnerzy ocenili m.in. działania w obszarze włączania osób z niepełnosprawnościami w systemie szkolnictwa i na rynku pracy oraz zmiany regulacyjne, zwłaszcza podatkowe w zakresie B+R.

Ponadto w rekomendacjach dotyczących omawianych obszarów partnerzy społeczno-gospodarczy zwrócili uwagę na aspekty proceduralne wypracowywania rozwiązań i podkreślili, że działania rządu powinny mieć charakter kompleksowy i być opracowane w porozumieniu z partnerami społecznymi zarówno na etapie projektowania, jak i wdrażania oraz monitorowania rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

Konsultacje społeczne – główne uwagi

Projekt *KPR 2014/2015* został przekazany do konsultacji przez organizacje, których przedstawiciele są członkami Zespołu do spraw Strategii „Europa 2020” oraz poddany konsultacjom w trybie online za pośrednictwem strony www.konsultacje.gov.pl.

W ramach konsultacji społecznych wpłynęły uwagi od Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Polskiego Komitetu Europejskiej Sieci Przeciw Ubóstwu (EAPN POLSKA) oraz Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego. Projekt *KPR 2014/2015* został również 3 kwietnia 2014 r. przedyskutowany na forum Zespołu do spraw Strategii „Europa 2020”.

W uwagach o charakterze ogólnym partnerzy społeczno-gospodarczy podkreślili potrzebę pogłębionej wymiany poglądów między administracją publiczną a partnerami społecznymi i szerszego ich zaangażowania w przygotowanie poszczególnych działań na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”. W tym kontekście zwrócili też uwagę na potrzebę działania rządu w sposób kompleksowy i w porozumieniu z partnerami społecznymi zarówno na etapie projektowania, jak i wdrażania oraz monitorowania rozwiązań prawnych i organizacyjnych.

NSZZ „Solidarność” wyraził opinię, że strategia „Europa 2020” nie jest traktowana na równi z procedurami Semestru Europejskiego, a cele strategii „Europa 2020” nie są spójne z pięcioma priorytetami rocznej analizy wzrostu gospodarczego (AGS). W kontekście średniokresowego przeglądu strategii „Europa 2020” można, w opinii związku, stwierdzić, że wprowadzone zarządzanie gospodarcze nie wyeliminowało wzrostu nierównowagi i dysproporcji społecznych, a wręcz je spotęgowało. Tym samym, aby strategia „Europa 2020” nie poniosła fiaska nie może koncentrować się na polityce oszczędności, ale na wzmacnianiu odpowiednich polityk krajowych i ponadnarodowych na rzecz zatrudnienia, badań naukowych i innowacji, edukacji, zmniejszenia ubóstwa poprzez ich szczegółowe zaprojektowanie i konsekwentną realizację.

W uwagach zgłoszonych przez związki zawodowe w obszarze B+R podkreślono potrzebę wzrostu nakładów, zwłaszcza budżetowych na ten cel m.in. poprzez precyzyjne ukierunkowanie inwestycji i nakładów publicznych w wybranych przez państwo sektorach gospodarki. Zwrócono przy tym uwagę na rolę przemysłu, podkreślając że tylko silny przemysł jest w stanie wygenerować innowacje oraz wskazując na potrzebę poprawy wskaźnika udziału przemysłu w tworzeniu polskiego PKB.

Rolę przemysłu podkreślono także w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej i wskazano na konieczność zachowania równowagi między zrównoważonym rozwojem, konkurencyjnością przemysłu oraz bezpieczeństwem energetycznym, a także na potrzebę poddania krytycznej analizie celów energetycznych w UE ze względu na sytuację międzynarodową oraz fakt nieuwzględniania w jej ramach europejskiego modelu społecznego.

W ramach uwag dotyczących realizacji celu w zakresie zatrudnienia NSZZ „Solidarność” krytycznie ocenił skuteczność projektowanych rozwiązań przewidzianych w ramach reformy polityki rynku pracy w związku z założeniem, że planowane instrumenty będą finansowane w ramach obecnego planu finansowego Funduszu Pracy. Wskazano ponadto na ograniczoną, w opinii związków zawodowych, skalę wsparcia udzielanego w ramach ustawy

o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy oraz krytycznie odniesiono się do wskazywania wdrożenia elastycznego czasu pracy jako wpływającego na zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy. NSZZ „Solidarność” krytycznie odniósł się również do skutków Programu 50+, wskazując, że poziom ogólności sformułowanych w nim działań nie pozwala na ocenę ich realnego wpływu na rynek pracy.

Związki zawodowe zwróciły uwagę na nadużywanie na rynku pracy umów niepełnych (na czas określony i cywilnoprawnych). Stwierdzono, że inicjatywy legislacyjne zmierzające do wprowadzenia, w sytuacji zbiegu tytułów ubezpieczenia z kilku umów zlecenia lub zbiegu z inną działalnością zarobkową, obowiązku opłacania składek od co najmniej minimalnego wynagrodzenia, są fragmentem koniecznych zmian, ale nie wyczerpują zakresu niezbędnych w tym obszarze reform. NSZZ „Solidarność” wskazał, że przy zbiegu tytułu ubezpieczeń powinna być stosowana ogólnie przyjęta zasada opłacania składek do 30-krotności podstawy wymiaru składek. OPZZ zwróciło ponadto uwagę na potrzebę wzmocnienia Państwowej Inspekcji Pracy, poprzez wyposażenie jej w dodatkowe środki prawne i finansowe pozwalające na większą skuteczność kontroli. Jednocześnie, partnerzy zauważyli, że w ostatnim okresie w dyskusji na temat segmentacji rynku pracy, nastąpiła zbyt duża koncentracja na wątku wykorzystania umów cywilnoprawnych. Jako kolejne narzędzie OPZZ wskazało wprowadzenie zmian do ustawy Prawo zamówień publicznych, które zobowiązywałyby do brania pod uwagę przez zamawiających okoliczności uwzględnienia przez wykonawcę w złożonej ofercie obowiązków w zakresie zapewnienia pracownikom umowy o pracę oraz bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Odnosząc się do celów w zakresie edukacji NSZZ „Solidarność” zwrócił uwagę, że w ich opinii nastąpiło obniżenie nakładów budżetowych na szkolnictwo wyższe. Natomiast EAPN wskazał, że mimo dobrej na tle średniej europejskiej sytuacji w zakresie niekontynuowania nauki, konieczne jest przedstawienie konkretnych działań mających na celu ograniczenie problemu niekontynuowania nauki, szczególnie w przypadku dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

W zakresie celu dotyczącego przeciwdziałania ubóstwu partnerzy podtrzymali uwagi zgłoszone uprzednio w ramach prac Zespołu ds. Strategii „Europa 2020”, opisane powyżej. EAPN postulował ponadto zwiększenie celu w zakresie przeciwdziałania ubóstwu z 1,5 mln do 3 mln oraz określenie docelowej wartości do osiągnięcia w odniesieniu do zagrożenia ubóstwem dzieci (redukcja o 1 mln, z 1,7 mln w 2008 r. do co najwyżej 700 tys. w 2018 r.). Związki zawodowe zwróciły uwagę na przedłużenie obowiązywania podwyższonych stawek podatku VAT, utrzymywanie od 2009 r. niezmienionej kwoty wolnej od podatku. Jednocześnie zaproponowano wprowadzenie dwóch dodatkowych stawek podatku dochodowego – najniższej dla osób najmniej zarabiających i stawkę podatku dla osób najlepiej zarabiających.

Ponadto związki zawodowe zwróciły uwagę na deficyt aktywności państwa w zakresie polityki mieszkaniowej, w szczególności dedykowanej osobom najuboższym. Krytycznie odniesiono się do zasiłków szkolnych – wskazano, że wszystkie kwestie socjalno-bytowe powinny być realizowane w ramach świadczeń rodzinnych. Związki zawodowe sprzeciwiają się także wskazywaniu na wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę jako działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu pracowników. Natomiast EAPN w swojej opinii wskazał, że podnoszenie płacy minimalnej nie jest wystarczającym instrumentem ograniczania ubóstwa pracowników.

Odnosząc się do uwzględnionych w *KPR 2014/2015* założeń do ustawy o pomocy społecznej NSZZ „Solidarność” zwrócił uwagę na brak określenia sposobu oraz narzędzi szacowania kwoty minimalnego dochodu socjalnego (MDS) dla poszczególnych typów rodzin; brak

wskazania kto będzie prowadził badania i obliczenia oraz czy MDS będzie odnoszony do wydatków budżetów domowych gospodarstw z pierwszego kwintyla (20% najuboższych gospodarstw); brak wskazania definicji potrzeb egzystencjalnych rodziny; niezagwarantowanie jednoznacznie udziału partnerów społecznych w procesie monitorowania i ustalania wysokości MDS oraz świadczeń z pomocy społecznej.

Uwagi Fundacji Instytut Rozwoju Regionalnego skoncentrowane były na obszarze wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy i w systemie edukacji. Wśród postulatów FIRR znalazło się przygotowanie założeń do nowego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, reformy systemu orzekania, reformy systemu świadczeń, wdrożenie (pilotażowego) systemu usług asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami oraz systemu zatrudnienia wspomaganego, zwiększenie nacisku na programy aktywizacji zawodowej, zapewnienie stabilnego finansowania rehabilitacji społecznej i zawodowej, dokonanie analizy efektywności wspierania aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami, realizacja działań przesuwających kształcenie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami ze szkół specjalnych do ogólnodostępnych i zapewnienie adekwatnego wsparcia dla uczniów z niepełnosprawnościami w szkołach oraz monitorowanie kontynuowania edukacji niepełnosprawnej młodzieży na poziomie ponadgimnazjalnym.